

fioră. Numaî vre-o 10 de oameni sunt în jurul lui.

— Sunt mai omenos ca d-ta, reia Regele ocnai; nu vreau să-ți omor oamenii și pun o ultimă condiție... Să mi se aducă prizonierul!

De Tresmes scoate un țipăt de durere.

Rândurile ocnaiilor se deschid și Saint-Clair, imbrâncit, este târât cu mâinile legate la spate, cu capul gol, dar mergând mândru.

Regele ocnai își ia revolverul.

— Dacă în cinci minute nu vă predați, acest om e mort.

De Tresmes simte că înnebunește. Trebuie oare să renunțe mișelește la o apărare încă posibilă? Dar amicul lui, venerabilul tovarăș, căruia i s'a devotat corp și suflet îi poate fi chiar el asasin? Hotărârea este luată.

— Scap viața lui Saint-Clair și a oamenilor, predându-mă eu.

— Nu, strigă Saint-Clair cu o voce răsunătoare. Aș ră-țe până la moarte!

— Primesc! răspunde Regele ocnai.

Ușa se deschide și de Tresmes, palid dar hotărât, înaintează în spre Regele Ocnai, care izbucnește într'un hohot de râs drăcesc:

— De trei ori dobitoc, acela care s'a increzut în cuvântul unui ocnai!... Privește-mă Pierre de Tresmes! urie Regele ocnai, scoțându-și masca.

— Tu! tu! Jean de Tresmes!

— Da, fratele tău, ocnaiul. A! mă recunoști și știi că am fost fără milă... Aideți, voi, strigă el oamenilor lui, la asalt și uciideți tot...

Un urlat de turbare îi răspunde.

Ocnaiii găsesc că prea se întârziează pentru a se sfârși odată. Aurul era aci, în fața lor. Și ca turbați de patima lor infuriată, se prăvălesc.

— Mișailor!

Acest cuvânt, asvârlit de o voce puternică, a răsunat ca un trăsnet.

Printre rândurile ocnaiilor un om cu o bardă în mână își face loc, lăsând urme de sânge după el.

Tipete de durere, rugămintă și cor puri cari cad.

În grupul ocnaiilor par'că e o oscilație. Această irupțiune neprevăzută îi înspăimântă, ca un un foc care ar cădea din cer; nici nu se mai gândesc a se apăra; le este frică.

Regele ocnai a și văzut cine e în fața lui.

— Braț de fier!

O mână, o ghiară îl apucă de gât, îl smulge după șa și îl dă jos la pământ.

— Tată! strigă Madiana.

Cu cuțitul ei taie toate frînghiile cari țin legat pe Saint-Clair.

— Copila mea iubită!

Madiana smulge carabina care a scăpat din mâinile Regelui ocnai.

— Tată, apără-te! Cu el suntem siguri de victorie!

De Tresmes s'a înviorat și a dat un semnal. Apărătorii minai aleargă la glasul lui; lupta reîncepe.

Braț de fier, care a ridicat pe adversarul lui și pe care l ține paralizat în sus, îi zice:

— Poruncește tâlharilor tăi să lase armele sau dacă nu, te strâng de gât și ești mort.

— Mă predau!

— Atunci îndeplinește-mi ordinele.

— Da.

Braț de fier îi dă drumul.

Regele ocnai se pleacă atunci și îl dă în piept o lovitură atât de puternică încât acesta se dă înapoi.

Regele se repede apoi în mijlocul ocnaiilor sbierând:

— Uciideți! Uciideți fără milă!

Dar Braț de fier se repede și el în mijlocul ocnaiilor; el nu are armă, dar cu pumnii lui face grămezi. Oasele pâraie, fețele se acoper de sânge.

În fața acestei puteri grozave oamenii crimei se dau înapoi și zăresc pe Regele ocnai care, vânat, din ochi aruncă vâpăi.

Braț de fier se aruncă din nou asupra lui și vrea să-i spintece capul cu o lovitură; de odată aude o voce:

— Nu! uciide, e fratele meu!

Braț de fier, repetă de Tresmes, te conjur, nu! uciide, acest om e fratele meu.

— Este fratele d-tale, ai zis! Dar uiți că înainte de toate este Regele ocnai, cel mai mare asasin?

— E fratele meu!

— Braț de fier are dreptate! Sunt un mizerabil și trebuie să mor, zice Regele ocnai. Îți mulțumesc pentru mila ce ai avut pentru mine, frate; dar nu trebuie s'o primesc. Mă condamn singur. Această viață pe care mi-o dăruiești atât de generos o refuz.

Cu o mișcare își scoate un inel din deget și îl duce la buze:

— Pierre de Tresmes, mai zice el, Regele ocnai nu trebuie să moară de cât lovit de el însuși...

Din gură îi iese o spumă albă, ochii i se rotesc în cap și cade jos înțepenit.

De Tresmes se repede la el, se căsnește ca să-l ridice, dar înțelege numai de cât că acest om și-a făcut singur dreptate. Gata la or'ce întâmplare, Regele ocnai purta un inel care conținea o otravă indiană.

Această scenă sinistă nu dură de cât câte-va secunde.

Ocnaii, văzându-și șeful mort, au încremenit de spaimă.

— Fie-care să scape cum poate! se aude o voce.

— Da, da, fie-care cum poate, repetară ei în cor.

E panica... trebuie să fugă, să fugă cu or'ce preț.

Toți își îndreaptă caii în spre pădure. De odată însă se opresc. O

trupă de indieni îi impresoră. Genipa este în primul rând, Genipa care a adunat pe toți locuitorii din orașel, cărora le spusese că o sută de ocnaii au fugit, că trebuie prinși și duși înapoi la ocnă, drept care răsplata vor primi 20 de franci de cap.

Toți acum veneau la timp ca să profite de victorie.

Regele ocnai e mort! Mina e scăpată, Mustic avusese dreptate:

— Braț de fier prețuește cât o armată întreagă.

(Va urma).

Inainte și După
întrebuințarea
Cremei și Pudrei „FLORA”

Pastă de
dinți 1 leu **BUCOL** Apă de gură
1 leu 50

SĂPUN de TOALETĂ
„FLORA”

de o calitate ireproșabilă, foarte bine
parfumat, catifelează mâinile și tenul

— Bucata lei 1.25 —

Tusea cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea măgărească, vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmacii

Anemia clorosa, neurastenia, histeria, slăbiciunea generală, combate

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

**Bonboane
ORIENTALE**

Parfumează admirabil gura și distrug
or'ce miros urât al gurei. Cutia 50
bani la drogueri și farmacii. A se
observa marca: „Semiluna cu stea”.

Reclama este sufletul comerțului

NOUILE MARI PREMII OFERITE DE ZIARUL

„UNIVERSUL”

ABONAȚILOR SĂI, CU INCEPERE DELA 22 MAI, 1911:

O NOUA VILA LA SINAIA

«Vila Luigi», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate

UN DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, cumpărat de la *Industria metalică «Marcu»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

O ELEGANTĂ GARNITURĂ DE MOBILA PENTRU SALONAȘ

din trestie exotică și malaca emailată, compusă din : O canapea, două fotoliuri, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin *Littmann*, strada Lipscani, No. 3

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn marin V. Ganea, șoseaua Mihai-Bravul, No. 37 și strada Șerbănică, No. 10.—Sucursala calea Victoriei, No. 107.

O GARNITURA DE TOALETA JAPONEZA

compusă din : **Un armuar cu oglindă**, cu despărțituri pentru rufe și haine, îmbrăcat cu stofă japoneză. **Una toaletă cu marmură** și oglindă din bambu veritabil. **Una dormeză** tapisată cu stofă japoneză. **Un scrin** cu 7 cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. **Un pedestal** de bambu cu vas japonez. **Una etajeră de perete** de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și **Un scaun** tapizat tot cu stofă japoneză. Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu E.-A. Pucher et Comp., Bulevardul Elisabeta, 15, cu sucursala calea Victoriei, 148.

JUMATATE GARNITURA MOBILA PENTRU INTRARE DE LEMN DE STEJAR

compusă din : **Una canapea**, **4 scaune**, **2 marchize**, **2 taburele**, **una masă** cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în pluș fin broșat, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania americană», str. Carol, 74, vis-à-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia

UNA SUFRAGERIE MODERNĂ DIN LEMN MASIV

compusă dintr'un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapisate, cumpărate de la cunoscuta «Expoziție Modernă» de mobile Gildener Rosenthal et Hascal, București, str. Carol I, 64.

- 1 serviciu de ceai** pentru 6 persoane, de alpaca veritabilă, imitând argintul oxidat.
- 1 ceasornic** de masă cu o figură oxidată, așezat pe un postament aurit imitând bronzul.
- 1 pendulă** de perete «secesion» cu vitrouri, având mersul 15 zile, cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail Frații A. et J. Rolier, București, str. Smârdan, 35, etajul I-ii.
- O mașină de scris** „Erika”, ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la Compania „Idear”. Depositul mașinelor de scris din Buc. Pălatii Eforiei, reprezentant Leonida Piokowsky.
- O pendulă modernă**, culoarea nukului și un **ceasornic** pentru birou, frumos nichelat, cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicaria Colței”, str. Colței, 31. **2 pelerine** de ploae, calitatea I, portative pe ambele părți. **2 truse** de voiaj, piele de crocodil. **2 aparate de ras** „Juvenia”, cumpărate de la „Compania generală”, birou de informațiuni, București, strada Smârdan, 29, etajul I-ii.
- 1 mașină de cusut** pentru familie, de mână, calitate superioară; cu capacul de nuc. **1 mașină de cusut** de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitate cea mai superioară, coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masa și capacul de nuc. Cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut „Compania anglo-americană”, București, str. Carol, 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.
- 2 frumoase fructiere** bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radivon, Buiev. Elisabeta, 8 bis. **Un gramofon mare**, perfecționat, remontabil în timpul mersului, cu diafragmă de concert și 6 cântece naționale.
- Una vioară** model Stradivarius, completă cu arcuș, cutie și accesorii. **Una harmonică** de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și coșurile îmbrăcate cu metal. **Una mandolină** de concert veritabilă, italiană, în lemn de patisandru și

- elegant ornată cu sîdef, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, 54.
- Serviciu de bucatărie** „Sirius email”, compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marele magazin A. Rechenberg et filii, București, str. Lipscani, 15.
- 6 cămăși** bărbătești de zi, de zefir sau aibe, cu piepti de olandă. **6 perechi** pantaloni (indispensabili). **6 perechi** ciorapi fil d'Ecosse. **6 batiste** de olandă cu monograme. **1 pereche** jartiere de mătase. **1 pereche** bretele, idem, cari se vor confecționa după măsură câștigătorului de cunoscutul magazin de lingerie „La patru sezoane”, calea Victoriei, pasagiul Maca vis-à-vis de poști.
- Doa costume** de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, str. Academiei, 25. **Una bucată** 19 metri pânză de înșor cu borangic, țesătură românească, cumpărată de la expoziția Casei școalelor. **2 ceasornice** de aur pentru bărbat și două pentru damă; unul de argint rusec pentru bărbat; **O brățară** de aur cu 3 diamante; **Un inel** de aur bărbătesc cu rubin; idem unul cu safir; idem altul cu 2 briliante și safir la mijloc; **2 ceasornice** de metal marca „Sonia”; **2 portofotografii** de portolan japonez, cu flori artistice lucrate în foc; **Un pince-nez** aur 14 karate; **Una pereche** ochelari dubli; **2 lorgnioane** pentru damă; **12 benocluri** de teatru, cumpărate de la Institutul de optică „Ocularium”, Doamnei, 27, unicul institut pus sub direcțiunea științifică a d-lui Gheorghe D. Fischer, oculist. **Un frumos premiu** pentru grădină „Santicler”, compus din un cocos, 2 găini și 12 pușori; **Un curs** complet de limba franceză; idem unul de stenografie, idem unul de dactilografie, cari se vor preda de cunoscutul profesor Henry H. Duployen, strada Edgard Quinet, No. 5.
- 50 casete** conținând fie-care cremă, pudră și săpun «Flora», făcute anume pentru abonații noștri.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc în mod gratuit «Universul Literar», iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta scriere : **Memoriile regelui Carol I.**

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11,—STRADA BREZOIANU,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

BANDIȚII DIN NORTH-DACOTA.—(Vezi pag. 5408).

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

BANDIȚII DIN NORTH-DACOTA

Sunt oare călătorii în mai mare siguranță astăzi ca altădată?

Desigur, trenurile sunt acum o pradă mai greu de atacat decât vechile diligențe, deși se găsesc și astăzi bandiți destul de îndrăzneți cari să atace un tren cu o viteză de 80 klm. pe oră.

Un exemplu de acesta a fost în Franța, iar în America lucrul e ceva obișnuit.

În luna Iulie trecut trei oameni au reușit să oprească un tren expres la Grand-Ford, în statul North-Dacota. După ce au rănit foarte grav pe mașinist, bandiții au pătruns în vagoane și amenințând cu revolverul, au jefuit pe călători de bijuterii și bancnote.

După ce au săvârșit fapta, cei trei oameni mascați s'au suit într'un automobil ce îi aștepta în apropiere și s'au făcut nevăzuți. Toate cercetările întreprinse pentru aflarea lor au rămas fără niciun rezultat.

Se poate înțelege de aci că pe timpul când diligențele nu fuseseră încă desființate de drumurile de fier, existența postalioanelor era plină de mari neajunsuri.

Amintirile publicate de curând în California de către un antreprenor de trăsuri de acelea sunt ca un adevărat roman de aventuri.

Vom povesti aci, în câteva rânduri, unul din numeroasele cazuri a căror victimă a fost Bolly Hodges — așa îl cheamă pe antreprenor.

Era în apropiere de Reno, anul trecut, Hodges își conducea liniștit diligența când un bandit celebru, Black-Bart, apărură deodată pe o stâncă la marginea drumului. Banditul îi ordonă să se oprească și întorcându-se cu fața în altă direcțiune, strigă către banda sa:

— Dacă se va opune, să trageți cu toată nădejdea!

Oamenii din diligență, văzând pe lângă bandit șapte sau opt țevi de pușcă, cari ieșeau de după niște stânci presărate cu mărăciniș, se grăbiră să asculte ordinul.

Black-Bart se apropie atunci singur și scotoci de bani pe călători.

S'a răsapoi din toată inima în localitate când s'a aflat în urmă că banditul a jefuit singur diligența. Puștile cari se vedeau nu erau în mâna nimănui și erau rânduite așa, ca să speire doar pe călători.

C. Arg.

DE PRIN CHINA— *Correspondență specială din China* —

Desigur că scrierile apărute până acum din pana vre-unui scriitor strein de țara unde se petrec scenele nu au putut fi redade cititorilor sub forma lor adevărată.

În urma rugămintei corespondentului meu din România, d. Miluță Simion, m'am decis, ca prin ajutorul limbei esperanto, care ne-a dat posibilitatea să ne împărtășim ideile, să redau în linii generale ceva despre locuitorii țării mele; alți scriitori desigur, nu cunosc încă adevărata stare socială a chinezului, pe când eu, ca fiu al acestei țări, sunt în pozițiune de a o ști.

Omul se face demn spre a fi iubit nu numai după gradul de bogăție sau rangul nobletei ci și după acela al capacității, pe care îl întâlnești nu numai la europeni sau americani ci și la chinezi; și pentru a putea descrie intrând cât mai adânc în sufletul poporului chinez, e necesar ca să-l împart în următoarele patru categorii: poporul de jos; mandarinii (funcționarii), călugării și socialiștii, cari sunt recrutați din păturile populațiunii cu oarecare cultură.

Locuitorul chinez în genere e preocupat de asigurarea existenței vieții lui, îndeletnicindu-se cu comerțul, munca, școala, agricultura, etc., având de scop câștiguri materiale către care e țelul fiecăruia.

Mandarinul, lucrează cu hărnicie, sperând în înaintări norocoase și cu multă greutate ajunge la sfârșitul carierei sale. Foarte puțin dintr-ei își consacră viața pentru fericirea societății sau Statului.

Călugărul îmbrățișează viața de monah din cauza tristeții lui permanente și se dedică monahismului pentru a servi înaltele idei ale religiei strămoșești, lucrează pentru răspândirea științei, fie prin predarea de cursuri, fie prin munca practică a câmpului, dar fiindcă sunt destoinici însă prea săraci, din popor de jos și deci neputincioși, nu-și pot face cunoscute capacitățile lor, precum un muzicant talentat nu întâlnește în cale un maestru pentru a-l aprecia calitățile operilor lui; așa că el neavând câștiguri materiale sau ranguri de noblete, se mulțumește a scri articole și cărți pentru a instrui astfel pe urmașii lor, făcându-se utili Statului și societății.

Acum două mii de ani, marele scriitor Sma-ei, a scris un volum de o mare valoare literară; stilul bogat și precis a dus faima operei lui, care și astăzi încă adesea se slăvește numele marelui înțelept de pe vremuri. Descrierile lui despre devotați și filantropi cari prin puterea caracteristică a voinței lor, au ajutat pe cei slabi și împiedicați pe cei răi și destrăbălați, a săpat adânc cuvintele marelui scriitor în inimile celor buni și cinstiți. Urmășii au respectat, și respectă mult încă pe cei ce au urmat pildele marelui scriitor, semănând printre poporul chinez binele aproapelui și devotamentul până la uitarea de sine; pe acești apostoli propagatori ai binelui, poporul l-a numit „socialiști”, căci aceștia prin

forma și spiritul lor de propagare al binelui, se deosebesc mult de socialiștii din Occident.

Printre socialiștii chinezi se află și oameni de rea credință, totuși poporul are mai multă încredere în ei de cât în mandarinii și administrație și numai pe baza propagării în mod sincer a unei idei s'a creiat fericirea comună în popor.

Din aceste patru categorii de oameni la primii și la cei de al doilea nu se poate vedea adevăratul spirit al chinezului, căci ei se prezintă în societate cu întruparea unei amabilități false și în întreaga lor activitate din timpul vieții, nu au vreme de a se mai ocupa și de idei frumoase și fericirea individuală. Cu mult înainte, marele scriitor chinez „Confucius” zise: „În timpul ernei nu se poate vedea creșterea chiparoaselor precum și în timpul unui război periculos nu se poate constata loialitatea”.

În general, locuitorul mandarin se bucură de o situație relativ bună și liniștită, lipsită de necazuri. Relativ la cinstea lui nu am nimic de adăugat, însă pentru ca cititorii să poată face o comparațiune justă între cele patru categorii și a constata adevăratul spirit al chinezului, să ne îndreptăm privirea spre monahii și socialiști, cari totdeauna pătrund pe căi spinoase, propagând binele și adesea căzând în abise.

Fiindcă talentul primilor e mult apreciat și utilizat și întâlnesc adesea în drumul lor opunerea și batjocura contrazicătorilor, ei fug atunci smeriți de semenii lor și devin sihaștri, ocupându-se exclusiv cu monahismul, lăsând celelalte în voia soartei.

Jenin Dai, zise: „făcui primul să se însoare cocorul fiul unui munte sterp” arătând prin aceasta adevărata stare a monahului chinez; ei an după an până la sfârșitul vieții lor, scriu opere literare, ocupându-se de diferite fapte bizare, umoristice și delicate, pe cari răspândindu-le au un puternic eco — sau voce metalică — după proverbul chinez. Monahul admiră de asemenea pe socialist care propagă știința și pe care zilnic îl întâlnesc în scrierile lor, căci ei cu toată împotrivirea nobililor sau celor avuți ajută pe cei lipsiți după puterea lor.

Scara socială e diavolul omenirii, născută prin natură. „Cel tare insultă pe cel slab, iar cel bogat chinuște pe cel sărac, de aceia cei slabi murmurează pe când cei săraci se tânguesc lui Dumnezeu. Această — scară — a atins țara, a excitat locuitorii și a pus în activitate mintea omenească. Zilnic valorile furtunoase ale acestei scări schimbă puternic întreaga stare socială din care s'a născut socialistul.

Categoria aceasta de oameni, — adică socialiștii — posedă mâini și corpuri viguroase, spunând că eroul trebuie a fi gata totdeauna să-și răpue viața cu pumnalul și să străbată pe acoperiș ca pe trotoare, să sară peste ziduri agitând boxul sau aruncând pumnalul pentru a răpune astfel viața dușmanilor.

Poporul le mulțumește și le respectă devotamentul, unindu-se totdeauna cu glasul lor. De aceea ori de câte ori vreun socialist face vre-un apel, glasul lui găsește un puternic sprijin, răspunzând

du-i-se prin întruniri organizate în diferite locuri. Odinioară, trăia un mare socialist în China „Songhian”, care numai cu 35 adepți prin scopul ce-l urmărea, a ocupat tot nordul fluviului Von-u, pe care nici chiar guvernul, mandarinii, nobilii și o armată în număr de peste câte-va zeci de mii, nu i-au putut supune pentru a-l lua prizonier sau cel puțin isgoni. Astfel puterile lor au crescut câpătând noui adepți, la care se adăgaau noi forțe, noi eroi.

Acum 9 ani în jurul Pekingului socialistul Va-Von era atât de rezistent în cât i s'a dus faima de peste un milion de kilometri, asupritorii, nobilii în sfârșit, toți lometri; asupritorii, nobilii în sfârșit, toți săraci, neputincioși, îndurerăți, insultați, mult îl mai iubeau.

Cu ocazia morții lui Va-Von, toți acei ce au avut relații cu el și i-au cunoscut bunătatea, plângeau în hohote pierderea lui ca și a unui părinte. Energia socialistului chinez e tot așa de puternică ca și înfricoșătoare.

Deci dela socialiști se poate vedea adevăratul spirit al chinezului. Din prima epocă până în timpul de azi, a evoluat ideea, timp de trei mii ani, fără nici o oprimare. De la o vreme încoace, femeii, fetei și bărbații, se ocupă în mod serios cu răspândirea ideii socialiste.

Arta de a mânui boxul e de mult cunoscută la chinezi, cari țin mult ca acest instrument să fie dăruit după moarte armășilor, indicându-le a-l mânui cu ușurință. Deci boxul e singurul instrument de apărare în China. Socialiștii de asemenea mănuesc admirabil boxul, apărând cauza celor slabi.

Confucius zise : „În China puterea locuitorului de la Nord constă în forța fizică, la celuia de la sud în elocvență...”

Această teorie, e o părere veche, care nu se cam potrivește cu starea de azi a poporului, de oarece se nasc și la nord ca și la sud precum și la vest, eroi cari sunt supranumiți realiști; în interiorul țării și la est literați supranumiți idealisti. În rezumat puterea fizică nu lipsește chinezului, care o opune numai față de conaționali lor și nici odată față de streini, păstrând absolută neutralitatea lor față de religie sau naționalitate. Socialiștii însă tind a face să dispară murmurile și tânguile sociale naționale și astfel fiecare locuitor al țării cunoaște de aproape caracterul și luptele sociale pe care le au de îndeplinit, numai socialiștii cari tind la desrobirea neamului și organizarea economică a țării pe baze solide.

K. C. Șan

Profesor de matematică și fizică la colegiul din Shanghai

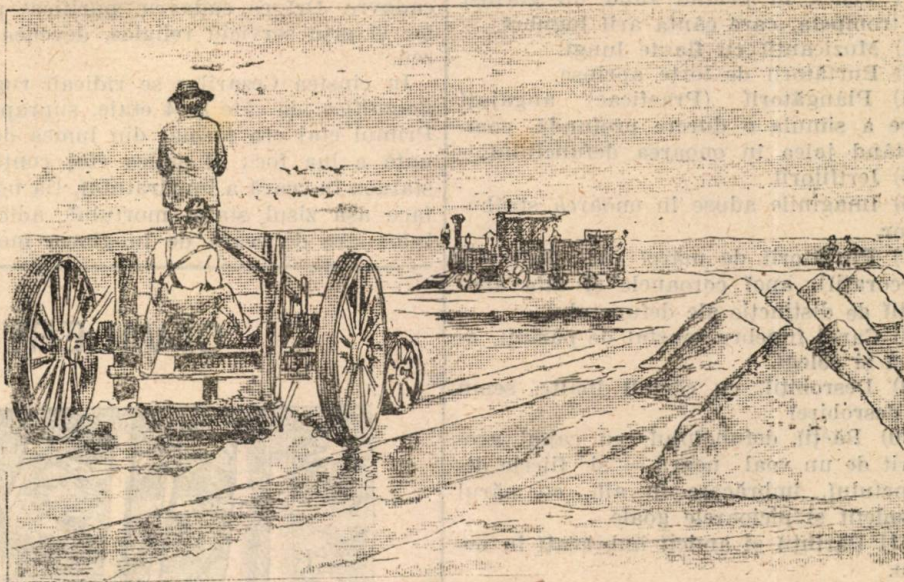
Cultul morților la Romani

După aproape 600 ani de la fondarea Romei, Celtii și Galii au trecut Alpii, stabilindu-se în Italia importând cu ei și cultul cremațiunii sau arderea cadavrelor.

Se pretinde că Romanii au împrumutat acest cult de la greci.

Exploatarea sărei cu mașine

A utiliza automobilul pentru strângerea sărei, iată ultimul cuvânt al mecanismului aplicat la lucrările agricole,

Enorma mașină taie sarea aruncând-o pe lângă roate ca niște brăzde

dacă industria sărei de mare poate fi considerată ca făcând parte din domeniul agriculturii.

La Salton, în California, lucrul acesta a fost încoronat de succes. Imensele mări sărate ale Pacificului oferă exploatarea un strat de sare pe care greoaie

dar practicile automobile pot să meargă cu înlesnire. Vârful mașinei are forma unui V orizontal și are rolul de a tăia sarea și a o lăsa în lături.

În urma mașinei doi oameni strâng sarea în purcoaie regulate. Sarea este a-

poi încărcată în vagoanele unui tren special care o transportă.

Acest mod repede de exploatare și-ar găsi o bună întrebuințare și în sudul Algeriei, căci Sahara produce destulă sare. **Sereno.**

Marea conformitate și identitate a acestor rituri și funerarii, la aceste două popoare a dat loc la această opinie. Nu trebuie să se uite însă că a existat între aceste două popoare vechi și ilustre o strânsă legătură chiar prin dialectul limbilor vorbite, care în sine nu este de cât o aceeași limbă. Este foarte natural să ne gândim că aceste două popoare au adus, din aceeași patrie, acest mod de funeralii pentru morți. Virgiliu, ne spune, în unul din cântecele sale, că străbunii Romanilor au fost Troyanii — de la care au și împrumutat arderea cadavrelor.

La Roma, ca și în Grecia, arderea cadavrelor, era simbolul nemuririi sufletului, și rugul pe care se ardea cadavrul, nu era altceva de cât locul, unde se făcea aceasta „nemurire”, adică unde se purifica de păcate sufletul unui cadavru.

Pe timpul lui Numa Pompiliu, arderea cadavrelor era cultul cel mai sărbătorit la Romani, ce se îndeplinea cu un adevărat lux. A trebuit ca statul să intervină prin legea celor 12 table, spre a micșora avantajul acestui cult, dar nici această lege n'a avut un rezultat satisfăcător — căci prin diferite interpretări și subtilități ale legii, romanii tot-deauna își permiteau plăcerea sfântă religioasă de a arde cadavrele.

Rugurile pentru ars, se construiau în

formă de altar, și li se da același nume, pe care îl purta mortul

Se afla, chiar pe aceste timpuri, la Roma o antrepriză de pompe funebre, unde în schimbul unui preț fix, se serveau servicii funebre, din cele mai luxoase, cât și din cele mai sărace! Această antrepriză își avea sediul într-o vastă clădire, anexată la templul zeiței Venus Libitina, căci legenda spune că această universală zeiță prezida toate solemnitățile, atât la naștere cât și la moarte.

Directorul acestei întreprinderi se numea: „libitinarius” și era ajutat în misiunea sa de o multime de ajutoare.

Unii se numeau: „Pollinctores” care aveau sarcina de a spăla cadavrele — a le parfuma și înbrăca — „Indicativi” — ce aveau rolul de a aduce la cunoștința Romanilor, prin toate stradele, invitația de a asista la înmormântare.

„Designatores” sau șeful de ceremonie, care organiza pompa ceremoniei, și „Vespertillones” sau cioclii ce aveau rolul de a ridica mortul și a-l sui pe rug.

La casa mortului, toate persoanele prezente țipa și strigau pe mort pe nume — spre a-l deștepta, în caz când ar fi fost numai în letargie.

Mortul era întins pe un pat de ceremonie și era expus în vestibulul casei, până la înmormântare.

Pentru persoanele bogate și de un

rang social mare, înmormântarea nu se făcea decât după 8 zile de la moarte, în care scop, bine-înțeles, cadavrul era îmbălsămat.

În privința cortegiului nu era nici o regulă fixă, el varia, însă după rangul familiei. În mod general putem să-l descriem astfel:

- 1) Venea în primul rând un gornist cu trompeta, care cânta arii lugubre.
- 2) Muzicanții cu flaute lungi.
- 3) Purtătorii de torțe aprinse.
- 4) Plângătorii (Praeficae) angajați spre a simula o durere profundă, completând jalea în onoarea defunctului.
- 5) Jertfitorii.
- 6) Imaginile aduse în onoarea străbunilor.
- 7) Purtătorii de mărci de distincție (decorații), apoi coroanele și alte atribuții de distincție ale defunctului.
- 8) Carul funebru, purtat de părinți, amici și colegi.
- 9) Desrobiții, cu căciuli înalte, semn al desrobirei.
- 10) Băieții defunctului, cu capul acoperit de un voal negru — și fiicele defunctului, îmbrăcate în alb, cu părul despletit și picioarele goale.
- 11) Părinții și amicii îmbrăcați în negru.
- 12) Trăsură goală a mortului.
- 13) Multimea.

Convoiul marilor persoane trecea prin Forum — unde se țineau discursuri de către tribuni publici, prin care se aduceau elogii defunctului.

Corpul defunctului era așezat cu fața în sus; i se deschidea ochii, spre a putea contempla cerul, noua sa locuință; îi se tăia unul din degetele mici, i se pune în gură obolul simbolic, și apoi cele mai apropiate rude dedeau foc rugului. Se aruncau în foc cele mai scumpe obiecte ale defunctului.

La înmormântarea Cezarilor, soldații, în semn de doliu, depuneau armele lor pe rug.

După terminarea ceremoniei, se da semnalul de plecare, prin cuvintele „ite licet”, iar asistența răspundea strigând: de trei ori numele defunctului, și adăugând: „Să fie fericit! Să fie fericit! (la noi azi se zice: D-zeul să-l erte) și te vom urma așa cum zeii vor voi,,.

Se transporta apoi urna cu cenușa mortului la Catacombe, afară din oraș, căci la Romani era cu totul oprit de a se clădi catacombe în interiorul cetății.

Ceremonia aceasta era urmată de diferite distribuiri de pasări, animale vii, — și venea apoi ospățul la care luați parte numai rudele de aproape ale mortului.

A doua zi se lepădau costumele de mare doliu.

Înmormântarea celor săraci, se făcea astfel:

Imediat ce murea un sărac, ajutoarele lui „Libitinaris” sau șeful pompelor funebre veneau seara, îl spălau, îl îmbrăcau și pus în un car funebru special îl transportau la ultimul locaș. Ce era acest ultim locaș?

După cât se știe, afară din cetatea Romei, aproape de locul unde se executau criminalii, se găseau niște gropi adânci, comunicând prin subterane ce se numeau „Puticali” (puțuri).

Aci se aruncau amestecate, cadavrele celor săraci, desmoșteniți de soartă. — Odată umplute aceste gropi cu cadavre, un imens sediu de mirosuri pestilențiale se desvolta de aici. Văzându-se pericolul ce năștea din această cauză, s'au înființat ruguri comune, pe cheltuiala statului unde se putea arde de odată zece cadavre. Ori ce cadavru, purificat prin foc și prin serviciu religios, devenea un zeu.

În cinstea Cezarilor se ridicau ruguri magnifice, de câte 3—4 etaje, suprapuse. Primul etaj era format din lumea destinată a lua foc; al doilea etaj conținea statua în ceară a împăratului, (la noi se face așa zisul statul mortului, adică o lumânare de ceară de lungimea mortu-

lui) întinsă pe patul său de paradă și înconjurată de diferite substanțe miro-sitoare.

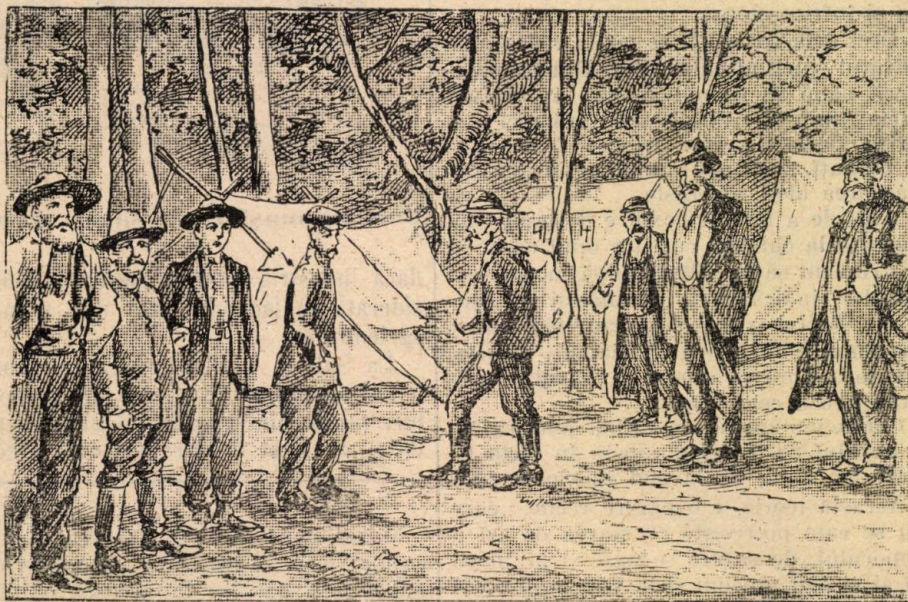
Etajele superioare erau acoperite de bogate tapiserii de stofe scumpe, obiecte prețioase, verdețuri și flori. Detașamente de infanterie și cavalerie țineau pază înprejurul rugului.

În timpul focului, dacă s'ar fi zărit vr'un vultur pe cer, se credea că acesta purta inima împăratului.

Arderea cadavrelor la Romani a durat până aproape în secolul al V-lea al erei noastre. Ivirea creștinismului, și declararea lui ca religie de stat de către împăratul Constantin, a înființat înhumarea cadavrelor.

P. Stănescu

CAVALERI AI NOROCULUI

O tabără a căutătorilor de aur din Clondike

IN JUNGLA

— NOVELA INDIANA —

I

— Doarme, amicii mei, zise în șoaptă voluminosul shokar, arătând cu degetul un om ghemuit.

— Nu, frate, corectă șasiul sunnyasi 1) s'a deșteptat, căci îi văzu zdrobind o insectă cu degetul.

— A omorât! exclamă un al treilea încruntând sprâncenile. Atunci nu este din ceata mea. Eu sunt un Jain, care nu omoară nici o vietuitoare.

— Zi mai bine că nu e din ceata noastră, reluă un sower din Bengal, al cărui dinți mici, albi, scrâșniră sub mustața-i groasă. Noi respectăm viața.

Și turti sub călcăiul grelei sale cisme de călăreț o goangă.

1) Musulman ortodox, care păzește tradiția; sunna, culegere de fapte și vorbe ale lui Mohamet.

— De prisos să mai discutăm, interveni cu seriozitate pandit-ul 2), care aparținea castei brahmanilor. E vorba să știm dacă doarme sau s'a deșteptat, adică dacă a auzit sau nu ce istorisirăm și dacă ne va povesti și el ceva.

Erau adunați într'un serai 3), pe drumul cel mare, larg de câte-va sute de leghes și care duce la Delhi, persoane din toate treptele sociale și de toate profesiile, venite din cele patru unghiuri ale Indiei, — neguțători de la Srinagar, bronzozi din Benares, zarafi de la Marwar, funcționari din diferite provincii, cari se duceau la post sau în familie.

De la Peshawar la Camarin, de la Kurakee până la Rangou, toate drumurile duc la Delhi și toate căile curmezișe dau în drumul cel mare.

2) Doctor indian.

3) Caravansera; han de caravane.

diana; fidanțata lui Braț de fier, fiica lui Saint-Clair, dormea în odaia care era de-asupra odăiei unde se afla el. Mustic păzea ușa! Pe Mustic îl va sdrobi!

La lucru!

Jean de Tresmes găsi în buzunar o armă îngrozitoare, cu a cărei singură lovitură era moarte sigură. În altă mână ținea un revolver. Cu aceste precauțiuni nesfârșite, puse piciorul jos, apoi se ridică.

Fereastra nu era închisă.

Jean de Tresmes ascultă bine, deschise ferestrele, apoi se plecă afară. Nimic, nici o mișcare, nici un eco. O căldură năbușitoare; toți trebuie să doarmă duși.

Asasinul eși de tot pe fereastră și începu să se urce sus. Intr-o clipă ajunse sus și cu mâinile se agăță de fereastra Madianei care era deschisă de tot.

Sigur acum de a aduce dușmanilor lui cea mai mare durere, ne mai ținând seamă dacă face sgomot, sări în odaie, căutând patul alb în întuneric. Patul îi apărură. Aco'o dormea tânăra fată; el se repezi, ridică cu titul și cu toată puterea lovi; pumnul intră până în mâner.

— Canalie! strigă o voce ascuțită.

Jean de Tresmes dete un strigăt, scuturându-se de greutatea care se asvârlise asupra lui.

Madiana, alergând la ușă, strigă din toate puterile:

— Ajutor! Braț de fier!

Cei doi, Mustic și Regele ocnei, se tăvăleau pe jos în luptă.

Mustic care observase mereu pe mort, bănuia ceva la mijloc, căci nu se schimbaseră de loc ca mort.

Il auzise apoi dându-se jos din coșciug, agățându-se pe zid și se repezise în odaia Madianei, luând o din pat, somnoroasă, și el, furișat într'un colț al odăiei, așteptă.

Focul de revolver fusese dat de Fichalo, care din interior supraveghea odaia în care dormea Madiana.

La vocea Madianei, Braț de fier alergase și dintr-o săritură văzu pe cei doi înși cari se luptau; Fichalo venise cu lumină.

Braț de fier sări asupra Regelui ocnei, îl apucă de gât și ca pe un animal îl asvârli prin fereastră. De data asta Regele ocnei se isbi cu capul de o piatră... era mort... și Madiana scăpată.

Opt zile după aceasta sunt adunați cu toții în marea sală a factorăriei.

— Copiii mei, zice Saint-Clair, ați văzut la câte pericole am fost expuși aci cu toții; nu am dreptul să vi le mai împărtășesc. Veți pleca în Europa.

Peste șase luni vii și eu la voi. Mai întâi vreau să ajut pe iubitul de

Tresmes a repara stricăciunile pe cari le-a îndurat, a pune exploatarea iar pe picior de activitate și atunci vom lua împreună o hotărâre definitivă.

— D-ta te vei duce cu copiii d-tale; eu rămân aci. Durerile pe cari le-am îndurat mi-au sfărâmat toate legăturile ce aveam în Europa; locul meu este aci... și rămân.

— Bine, dar noi? strigară Mustic și Fichalo.

— Voi sunteți tovarășii curajoși, răspunde Braț de fier. Alegeți, ori rămâneți în Guyanna, ori ne însoțiți în Europa.

— Dacă ne vrei, Braț de fier, noi mergem cu d-ta ori unde te vei duce.

Câte-va zile după acestea Braț de fier și Madiana părăsesc mina. Saint-Clair le-a binecuvântat însoțirea.

— Și când te gândești, zicea zămbind Braț de fier la urechea fidanțatei lui, că fusesem trimis în Guyanna cu însărcinarea secretă de a inspecta starea și funcționarea stabilimentelor penitenciare !..

— Ne vom duce la ministru și îl vom povesti aventurile noastre, răspunde Madiana.

Și cu o escortă de trei, sub comanda bunului Genipa, se duc să regăsească expresul din Maroni.

Saint-Clair îi vede plecând și inima i se strânge; apoi, întorcându-se către de Tresmes, îi zice:

— Și noi... la lucru!

— SFÂRȘIT —

TIMBRELE DIN LUME

Traficul de cărți poștale

Tările cari au cel mai mare trafic de cărți poștale sunt: În primul rând Germania cu 1.894 milioane pe an; al doilea vine Anglia cu 1.200 milioane; Statele-Unite cu 1.199 mil.; Austria cu 626 mil.; Indiile engleze cu 510 mil.; Rusia cu 462 mil.; Ungaria cu 304 mil.; și în fine Franța cu 269 milioane. Sub raportul scrisorilor Statele-Unite ține recordul cu 8.392 milioane.

Expoziție

La 7 Octombrie st. n., 1911, s'a deschis la Georgetown o expoziție filatelică în localul «Carnegie Free Library Hall», sub înaltul patronaj al excelenței sale Sir Frederic M. Hodyson.

Un nou sistem de francare

Poșta germană a inaugurat, de puțin timp, un nou sistem de francare pentru casele comerciale, etc., cari au corespondență mai întinsă.

Aceste corespondențe nu mai sunt francate prin mijlocul mărcilor. Se remite la ghișeu suma totală a francării tuturor scrisorilor, iar în schimb se remite expeditorului un timbru în aceeași valoare pentru a se constata expediția. Poșta poate face astfel uz și de mărcile de 5 mk. reprezentând portul numeroaselor colete, scrisori, documente sau imprimări. Cu acest mod

se stampilează un singur timbru, în loc de mai multe și apoi se economisește loviturile de tampon și deci și timpul. Expeditorul economisește la rândul său timpul trebuincios lipirii atâtor mărci.

În două luni un singur birou de poștă din München a primit 10.009.301 trimiteri, prezentate de 4.691 expeditori, pentru care s'a plătit 371.521 Mr. și nu s'au întrebuințat decât 75.000 de mărci în mijlociu.

Este vorba ca și poșta belgiană să adopteze acest sistem.

O știre imbucurătoare

Filatelicii vor fi mulțumiți aflând că președintele societății filateliste din India a fost numit director general al poștelor indiene. El posedă calități unice pentru înalta sa pozițiune și să sperăm că el va libera filatelia de toate acele emisiuni locale din India. În tot cazul se poate conta că d. Stewart-Wilson nu va favoriza de loc emisiunile provizorii, nici speculația filateliștilor.

El a fost și directorul poștelor din Birmania.

Const. Velluda.

**Inchiriez
PIANINE**

**Nou și uzate
IN CAPITALĂ ȘI ÎN TOATĂ ȚARA
Începând de la 15 lei lunar
GEORG DEGEN, BUCUREȘTI
— Alături de Cofetăria Capșa —**

Înainte și După

întrebuințarea

Cremei și Pudrei «FLORA»

Pastă de **BUCOL** Apă de gură
dinți 1 leu 1 leu 50

Tusea cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea mângărească, vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmacii

Anemia clorosa, neurastenica, histeria, slăbiciunea generală, combate

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

NOUILE MARI PREMII OFERITE DE ZIARUL „UNIVERSUL”

ABONAȚILOR SĂI, CU INCEPERE DELA 22 MAI, 1911:

O NOUA VILA LA SINAIA

«Vila Luigi», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate

UN DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, cumpărat de la *Industria metalică «Marcu»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

O ELEGANTĂ GARNITURĂ DE MOBILA PENTRU SALONAȘ

din trestie exotică și malaca emailată, compusă din: O canapea, două fotolii, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin *Littmann*, strada Lipscași, No. 3

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ganea*, șoseaua Mihai-Bravul, No. 37 și strada Șerbănică, No. 10.—Sucursala calea Victoriei, No. 107.

O GARNITURA DE TOALETA JAPONEZA

compusă din: Un armuar cu oglindă, cu despărțituri pentru rufe și haine, îmbrăcat cu stofă japoneză.

Una toaletă cu marmură și oglindă din bambu veritabil. Una dormeză tapitată cu stofă japoneză.

Un scrin cu 7 cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. Un pedestal de bambu cu vas japonez. Una

etaajeră de perete de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și Un scaun tapitat tot cu stofă japoneză

Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu E. A.

Pucher et Comp., Bulevardul Elisabeta, 15, cu sucursala calea Victoriei, 148.

JUMATATE GARNITURA MOBILA PENTRU INTRARE DE LEMN DE STEJAR

compusă din: Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în pluș fin broșat, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania americană», str. Carol, 74, vis-à-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia

UNA SUFRAGERIE MODERNĂ DIN LEMN MASIV

compusă dintr'un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapitate, cumpărate de la cunoscuta «Expoziție Modernă» de mobile *Gildener Rosenthal et Hascal*, București, str. Carol I, 64.

1 serviciu de ceai pentru 6 persoane, de alpaca veritabilă, imitând argintul oxidat.

1 ceasornic de masă cu o figură oxidată, așezat pe un postament aurit imitând bronzul.

1 pendulă de perete «secesion» cu vitroure, având mersul 15 zile, cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail *Frații A. et J. Roller*, București, str. Smârdan, 35, etajul I-ii.

0 mașină de scris „Erika”, ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la *Compania „Ideal”*. Depositul mașinilor de scris din Buc. Palatul Eforiei, reprezentant *Leonida Piokowsky*.

0 pendulă modernă, culoarea nucului și un ceasornic pentru birou, frumos nichelat, cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicaria Colței”, str. Colței, 31. 2 pelerine de ploae, calitatea I, portative pe ambele părți. 2 truse de voiaj, piele de crocodil. 2 aparate de ras „Juvenia”, cumpărate de la „Compania generală”, birou de informațiuni, București, strada Smârdan, 29, etajul I-ii.

1 mașină de cusut pentru familie, de mână, calitate superioară; cu capacul de nuc. 1 mașină de cusut de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitatea cea mai superioară, coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masa și capacul de nuc. Cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut „Compania anglo-americană”, București, str. Carol, 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

2 frumoase fructiere bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie *Th. Radivon*, Bulev. Elisabeta, 8 bis. Un gramofon mare, perfecționat, remontabil în timpul mersului, cu diafragmă de concert și 6 cântece naționale.

Una vioară model *Stradivarius*, completă cu arcuș, cutie și accesorii. Una harmonică de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și colțurile îmbrăcate cu metal. Una mandolină de concert veritabilă, italiană, în lemn de palisandru și

elegant ornată cu sidef, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică *Jean Feder*, calea Victoriei, 54.

Serviciu de bucătărie „Sirius email”, compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marele magazin *A. Rechenberg et filii*, București, str. Lipcași, 15.

6 cămăși hărăbătești de zi, de zefir sau albe, cu piepti de olandă. 6 perechi pantaloni (indispensabili).

6 perechi ciorapi fil d'Ecosse. 6 batiste de olandă cu monograme. 1 pereche jartiere de mătase. 1

pereche bretele, idem, cari se vor confecționa după măsură câștigătorului de cunoscutul magazin de lingerie „La patru sezoane”, calea Victoriei, pasagiul Maca vis-à-vis de poliție.

Două costume de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta

croitorie *Jacques Grimberg*, str. Academiei, 25. Una

bucată 19 metri pânză de inșor cu borangic, te-ă-

tură românească, cumpărată de la expoziția Casei

școalelor. 2 ceasornice de aur pentru bărbat și

două pentru damă; unul de argint răsesc pentru bărbat;

0 brățară de aur cu 3 diamante; Un inel

de aur bărbătesc cu rubin; Idem unul cu safir; Idem

altul cu 2 briliante și safir la mijloc; 2 ceasornice

de metal marca „Sonia”; 2 portfotografii

de portolan japonez, cu flori artistice lucrate în foc;

Un pince-nez aur 14 karate; Una pereche ochelari

dubié; 2 lorgnioane pentru damă; 12 beno-

cluri de teatru, cumpărate de la Institutul de op-

tică „Ocularium”, Doamnei, 27, unicul institut pus

sub direcțiunea științifică a d-ului *Gheorghe D. Fi-*

scher, oculist. Un frumos premiu pentru grădină

„Șantieler”, compus din un cocoș, 2 găini și 12 pui-

sori; Un curs complet de limba franceză; idem

unul de stenografie, idem unul de dactilografie, cari

se vor preda de cunoscutul profesor *Henry H. Du-*

ploeyen, strada *Edgard Quinet*, No. 5.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun

„Flora”, făcute anume pentru abonații noștri.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc în mod gratuit «Universul Literar», iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta scriere: *Memoriile regelui Carol I.*

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPĂLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

CĂLĂTORIA COMANDANTULUI LACOSTE. — (Vezi pag. 5416).

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

Călătoria comandantului Lacoste

Exploratorul Lacoste a vizitat în tovarășia d-lui Chazaud, Mongolia de Nord care e separată de Siberia prin munți înalți. În primăvară, câmpiile sunt pline cu flori, dar ele sunt paradisul muștelor și al țânțarilor. Vara, căldurile sunt intolerabile, iarna sunt zăpezi și viscole glaciale.

Din Kiakta, în Siberia, la Sud de lacul Baikal, se află Urga, capitala religioasă a Mongolilor. Aci se află un popor numit Kalkas, mongolii cari reprezintă mai bine ca ori care rasa adevărată.

Mongolii sunt de o murdărie respingătoare. Ei nu se desbracă nici o dată, nu-și fac bae nici o dată.

Lăcomia mongolilor e rară. Ei sunt în stare să devoreze un miel întreg; mâncarea lor obicinuită e laptele sau brânza întovărășită în fie-care zi de vre-o cinci-zeci sau șase-zeci de cești de ceai, o compoziție oribilă de ceai cu unt.

Orașul Urga nu e de cât o adunătură de corturi înconjurate de stâlpi de lemn. Prin murdăria sa e în armonie cu populația. Pe străzi și pe piețe publice sunt grămădite corpuri de animale în putrefacție. Dar în împrejurimile orașului spectacolul e mai oribil. Cadavre omenesti zac pe pământ pradă câinilor. Aceste animale feroce, care vagabondează cu sutele prin aceste locuri, se reped la pradă și o sfășie în bucăți scoțând urlate sâlbatece.

Aceste scene care par spăimântătoare în ochii noștri, sunt foarte naturale pentru Kalkași; religia oprește să îngropi cadavrele.

Adesea Kalkașii nu așteaptă ca bolnavul să moară spre a-l arunca pe drumuri, ci îl aruncă aproape de viu, ca un fel de precauțiune egoistă a viețuitorilor cărora le e teama ca spiritul morților să nu rămâne în acoperișul caselor. Câinii păzesc pe muribunzi până își dau sfârșitul și pe urmă se aruncă asupra cadavrelor sfârșindu-le în bucăți.

Personagiile sacre, care au fost pe pământ incarnațiuni de ale lui Budha, sunt îmbălsămate și îngropate după moda europeană, în templuri cu clopoței aurii.

Karakorum, cetatea triumfătoare de

altă dată, nu e moartă. Din ziua când a încetat de a mai fi capitală, locuitorii săi se reîntorc în stepă spre a-și lua viața nomadă, singura care convine temperamentului și gustului lor.

Interiorul orașului nu e de cât o succesiune de străduțe strâmte, dar templele au păstrat încă din vechia lor splendoare, porticele elegante și fațadele maiestose.

În drumul lor, traversând stepa, călătorii întâlnesc în fiecare zi campamente mongole și indigenii aleargă să vadă pe „prinții albi” cum numesc ei pe streini, cari trebuie să fie toți de înaltă noblete. Francezii îi primesc bine și le oferă ceai, dar se păzesc să-l lase să intre în corturile lor, unde, de sigur nobilii Kalkași ar lăsa o armată de paraziți!

C. Arg.

Logodnele și căsătoriile în Maroc

Principalele faze ale existenței omenesti: nașterea, căsătoria, moartea, sunt chiar la popoarele necivilizate întovărășite de obiceiuri și caractere cari variază după rase și climate.

Ast-fel sub cerul Marocului, ceremoniile căsătoriei sunt sgomotoase și iaă un aer de luptă.

Logodnele seamănă cu un târg. Când un tânăr se hotărăște să se însoare, timp de nouă zile îngenuchiază și se roagă:

„O, Alah! dă-mi ca soție legitimă o regină care să fie grațioasă ca luna. Să nu aibă mai mult de 10—13 ani, aceasta e etatea când se mărită marocanele.

Să aibă tinereța primăverii și farmecul aurorei. Să creadă în Alah și în soțul său”.

Când și-a făcut alegerea, tatăl fetei pregătește o petrecere unde e invitat și tânărul. La ceai, tânărul își face cererea în căsătorie și tatăl arată prețul ce cere în schimbul fiicei sale. La început e o sumă de bani: ea variază între o sută și cinci sute de lei. Pe urmă tatăl cere un trusou pentru fiica sa.

În ziua nunții, o trupă de oameni armați compusă din prieteni de-ai ginerelei, pornește spre casa miresei.

Aci se opresc și trag focuri de pușcă în fața casei unde tânărul fată a crescut și pe care o părăsește pentru totdeauna.

Trupa e cu atât mai numeroasă cu cât ginerele e mai bogat. În sfârșit mireasa apare, îmbrăcată toată în alb.

Oamenii o înconjoară scoțând strigăte de triumf și pornesc cu dansa spre casa ginerelei.

Impușcăturile răsună mereu până când o bandă de femei, compusă din mama, surorile și prietenile ginerelei,

apare și repezindu-se spre mireasă care șade nemișcată, o ia și fug cu dansa spre casa ginerelei.

În urmă are loc o masă unde invitații devoră cinci sau șase boi și munți de cuscus.

Apoi mosafirii părăsesc casa, dar nu se depărtează. În noaptea tăcută fac o serenadă infernală executată de o orhestră compusă din arabi.

În acest timp, noii căsătoriți au intrat în camera nupțială, dar Marocanul își face o cinste din a sta cât mai puțin timp. Foarte repede, se întoarce la amicii săi și trece în tovarășia lor restul nopții în cântece și chef.

Și lucrul acesta se repetă șapte zile la rând.

Vetor

Munca onorată în China

Ca și hindușii cari nu pot totdeauna să-și explice chiar ei ceea ce simbolizează bizarele figuri de piatră sculptate pe zidurile templelor lor, așa și chinezii posed adese ori în pagodele lor statuile de lemn sau de porțelan așa de vechi că fiecare le atribuie o semnificare diferită.

Statui în templele chineze

Când pătrunzi în unele temple chineze adese ori descoperi nu cu puțină uimire opere sfinte cu o înfățișare la prima vedere foarte profană.

Ici vezi o statuie în care vre-un artist a adus omagii zeului posterității numeroase, colo un lucrător conștiincios, etc. E mai mult un muzeu de cât un templu.

Ilustrația ce publicăm reprezintă

mai multe statui în cari sunt imortalizați un măcelar care taie o vită, un negustor de orez, alții cari spintecă un caiman, etc.

Sunt, oricum, o deosebită cinstire a muncii statulele din templele chineze.

FLOTILA MĂREI MOARTE

Dacă din întâmplare i-ar veni cui-va gustul să facă o călătorie pe marea Moartă spre a căuta pe țărmurile sale locul unde a fost Sodoma și Gomora, nu căutați să luați din împrejurimi vre-o barcă spre a pluti după fantezia voastră; veți fi boicotați fără milă.

Navigația e interzisă.

Marea moartă și valea Iordanului sunt proprietatea Sultanului. Marea Moartă omaoră pești, și vegetațiile nu pot crește pe țărmurile sale, dar comerțul nu-și pierde de loc drepturile. Sultanul a concedat explorarea Iordanului la o companie americană care expediază apa sfântă în toate părțile lumii. El a tratat de asemenea cu un arab și cu un evreu care posedă acum monopolul navigației pe marea Moartă și pe Jordan. O șalupă cu vapor și trei imbarcațiuni mici constituie toată flota.

Din nenorocire turiștii sunt rari și monopolul nu aduce mare lucru. De curând doi savanți de la Universitatea din Yale (Statele-Unite) care veniseră să facă studii pe marea Moartă, întâmpinară mari dificultăți.

Preveniți la Constantinopole, ei obținură dela Sultan o autorizație excepțională spre a naviga pe o luntre portativă adusă de ei.

Cu toată autorizația, concesionarii nu voră să audă nimic. A trebuit să intervieve un soldat trimis în grabă de Mudir spre a permite savanților să se imbarce.

Dacă voiți să vedeți marea Moartă, luați vaporul. E cam scump, dar alt ceva nu există.

Sereno

O casă construită „în tipar“

După America, Olanda a fost cea dintâi care în Europa a construit prima casă făcută întreagă în tipar.

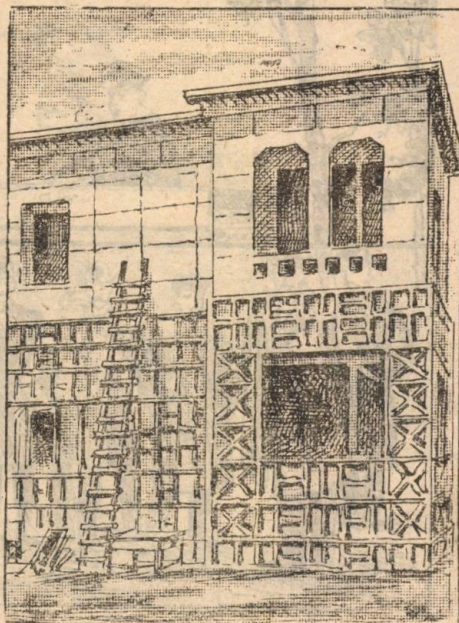
Ideia a fost a lui Edison care acum câțiva ani proiectase să fondeze o cetate uvrieră ale cărei case să fie turnate dintr-o singură bucată. Aceste case trebuiau să aibă numai două etajii și să fie ridicate numai în opt zile.

Dar secretul cimentului lichid cu care se poate construi dintr-o dată o casă aparține d-lor Harms și Small, ingineri, cari lucrau cu Edison.

Se părea că cimentul combinat după

metoda lui Edison era prea compact spre a putea construi ziduri așa de înalte.

Ilustrația ce publicăm reprezintă casa din Santpoort, construită în chipul de mai sus. Planurile sunt întocmite de arhitectul Berlage; tiparele sunt făcute în Belgia, în turnătorii

Casa din Santpoort

d-lui Pierre Denis, după indicațiunile inginerilor Harms și Small, posesorii brevetului.

Aceste case sunt mai ales igienice, solide, eficiente și prin chiar construcția lor, asigurate contra incendiului.

Ar fi minunate pentru cetățile uvriere, așa cum le-a conceput Edison.

Blaz

IN JUNGLA

— NUVELA INDIANA —

— Urmare —

Ei nu dedeau înapoi în fața pericolelor marilor goane. Pe atunci nu se vâna ca astăzi pentru a scoate bani de pe blăni. Pe vremea aceea se vâna mai mult de plăcerea de a vâna.

Cutreeram pădurile ziua și noaptea, când oprindu-mă într'un sat unde fusese omorâtă vre-o bivoliță, când luând urma fiarei acolo unde găseam o cerboaică pe jumătate devorată.

Așa se scurgea viața mea zi cu zi, departe de casă și de femei. E drept că nu eram fipsit de răsplătit.

Am văzut în junglă multe lucruri strani.

Intr-o zi—fiindcă dela o vreme nu prea făcusem cine știe ce ispravă—spre a-mi merita leafa lunară, plecai în zorii la junglă.

Mi se dăduse însărcinarea să scot din vizuină un tigr de vre-o zece picioare.

Aveam o pușcă cu două țevi, darul u-

TIMBRELE DIN LUME

Mărci nouă emise

Capul verde.—Timbre-taxa din 1904 cu sursage, republica în roșu.

Chili.—Efigia Valdiviei. Dint. 12, de 2 c. roșie.

Republica dominicană.—Tip. 1901. Fil. cruce și cercuri. Dint. 14, de 1 a. verde și neagră.

Guinea portugeză.—Timbre-taxa din 1904 cu sursage, republica în roșu.

Gwalior.—Timbre indiene din 1906—07 cu sursage, de 1 a. carmin.

Haiderabad.—Tip 1905 de 8 a. lilas și 12 a. verde-gri.

Indiile neerlandeze.—Timbre de serviciu, timbre poștale din 1893 cu sursage «Dieust» de 2 1/2 a. oranj.

Timbre-poștale din 1902—09 cu sursage «Dieust».

Levant. Biurourile engleze.—Timbre englezești 1911, sursage Levant de 1/2 p. verde.

Nouile mărci din Belgia

Nouile mărci cu efigia regelui Albert, imprimate în atelierele dela Malines, au fost puse în circulație. Marca de 1 c. este de culoarea peștelui; ea se compune dintr'un mic desen cadrilat pe care reese tifa 1. Marca de 2 c. este ilustrată cu un leu heraldic belgian, înconjurat de un dublu cerc. Cea de 5 c. este în același mod, dar este galbenă.

Timbrele mai mari de 10 c. sunt cu efigia regală. Cel de 5. 10 și 25 c. păstrează culoarea lor pretinsă de conveniunea de la Berna. Vechile mărci vor circula paralel cu cele noi până la completa lor epuizare.

Gh. D.—Ploesti.

nui Sahib, care mă ținuse cinci ani în serviciu. Un corn cu iarbă de pușcă, un sac cu gloanțe și cartușe completau armele mele.

Treaba mea nu era să omor. Asta privea pe sahib. Arma îmi servea numai să mă apăr, la caz când din greșală m'as fi expus prea mult sați dacă fiara mă descoperea mai înainte de a o fi zărit.

După o jumătate de oră de mers, pe când mă aflam încă la o bună gao-cos(2) de junglă, întâlnii o cireadă de 26 de bivolițe și 4 tauri, mănâți la pășune. Cunoșteam puțin pe bivolar, cu care schimbam din când în când câte o vorbă în timpul preumblărilor mele. Mergeam alături de el, vorbind de lucruri indiferente.

Nu-l ascultam decât într-o doară. Vă-

2) Adică distanța la care se poate auzi răgind un bivoli în câmpie.

zând că atențiunea mea era distrată, bivolarul cercă să devie mai interesant.

— Azi dimineață, îmi spuse el, vântul bătea dela sud, venind din junglă. În momentul când mă apropiam de un mic curs de apă, pe care trebuia să-l trecem prin vad, bivolițele dădură de odată semne de spaimă pregătindu-se de fugă; bivolișii se înțepeniră în copite și scuturară coarnele ca spre a se prepara de atac.

Bivolarul mă asigură că inspectase tot locul, răscolind pretutindeni cu privirea, dar fără să vadă ceva neobișnuit; căci îndată ce stătu vântul, cireada se liniști și-și continuă drumul.

Ascultați istorisirea omului fără a-mi trăda gândul. Nu vruî să-î destăinuiesc ceea ce bănuiam că s'ar putea întâmpla în junglă. La urmă, poate că nu era nimic și mă temeam de geaba. Tăcuî deci până ce ajunserăm în marginea junglei.

— Ceea ce-mî spuseși, prietene, îi răspunsei părăsindu-l, nu e fără îndoială de nici o gravitate pentru tine, dar privește mai mult cireada. Totuși dacă te vei întoarce în acel loc din apropiere de junglă și dacă observi aceeași neliniște la vite, grăbește de te urcă cât mai repede în arborele cel mai apropiat și lasă-ți bivolișii în voia soartei.

După această povată îmi continuaî singur drumul. Jungla nu era departe. La dreapta curgea pârâul pe care bivolarul îl trecuse prin vad. Inutil de a vă spune că mersei de-a lungul țărmlui. Știam că acolo unde se află apă, în apropierea junglei, e totdeauna periculos să pătrunzi în inima ei, unde dela intrare nu se vede la trei pași înainte.

Mergeam încet cu ochii plecați, fără a descoperi vre-o urmă. Conchisei că taurii și bivolițele își făcuseră spaimă de geaba, căci fiara pe care o mirosiseră nu eșise din culcușul ei. Făcându-mi-se foame, scosei câteva „chappatii” din cingătoare și mă așezai să mănânc în tihnă.

Isprăvind, mă apropiai de apă ca să beau, când auzii un zgomot înăbușit și ciudat. Îmi încordaî auzul și ascultaî. De odată zgomotul încetă. Crezând că nu era nimic, mă aplecai din nou spre apă; dar în momentul când o atingeam cu bărbia, zgomotul reîncepu, de astă dată mai lămurit.

Spre a-mî da seama mai bine, îmi lipii de apă urechea și îmi întetii atenția. Era un tropăit necurmat, mai întâi nedeslușit, apoi mai pronunțat și puțin câte puțin crescând până a deveni ca un ecou răsunător al unei fugi nebune.

Mă ridicai, apucaî pușca și mă preparai să fac față pericolului. Zgomotul se mărea. Acum era un răcnet de turbare, scurt și sinistru, întrerupt de răgete sălbatece, scoase de groază.

Fără veste, o masă neagră ca un nor gros întunecat, se repezi din junglă, la cinci sute de pași la stânga mea și se cufundă în pârâu.

Recunoscuî o cireadă de bivoli.

Ei trecură ca un vârtej, urcără cu spaimă malul opus, după aceea se năpustiră furioși și îngroziți, cu coada în aer, peste câmpii.

Îi număraseră pe când înotaî. Erau 29, dintre cari 4 tauri și 25 bivolițe. Era

LOCOMOȚIUNEA VIITORULUI

Deși ideea monorailului nu e de fel nouă, ea a găsit în America și în Anglia, dela o vreme, apărători înfocați

Mai întâi e chestiune de economie: lucrările de superstructură ar costa, natural, mai puțin de jumătate, căci calea de acum ar putea permite să se stabilească două în viitor.

O plimbare în monorail

și experiențe hotărâtoare s'au făcut.

Nu mai vorbim de diferitele reviste științifice cari din când în când au adus chestiunea pe tapet, arătând superioritatea monorailului asupra drumului de fer obicinuî.

Alt avantaj: monorailul ar putea să meargă cu o repezițiune mult mai mare fără să se teamă de vre-o deraiere.

aceeași cireadă pe care o văzusem de dimineață, dar lipsea o bivoliță și bivolarul. Nu mi-a fost prea greu să lămuresc ceea ce se întâmplase acestora. Probabil că nenorocitul om zăcea în junglă.

Mă gândii atunci că sunt om cu noroc. Cu omul și bivolița drept hrană, având alături și pârâul spre a-și stinge setea, agresorul, oricine ar fi fost, nu va părăsi locul cel puțin o săptămână.

Nici odată fiarele nu procedează altfel. Puteam deci să mă reped să dau de veste sahibilor.

Dar eram în dilemă. Dacă mă duceam în junglă și inamicul s'ar fi aflat acolo, putea să se repeadă asupra mea. Mă răsgândii și mă urcai în vârful unui arbore spre a cerceta. Fără doar și poate, bestia va veni să bea apă și astfel o voi vedea.

Stătuî nemiscat în arbore timp de 2 ore cu ochii pironiți pe apă. Nici o ființă vie, nici măcar o verigă.

În fine zării la orizont un nor mare difuz. Pe nesimțite el se mai mări până ce avusei sub ochi o droaie de vulturi. Se roteau în zbor, apropiindu-se din ce în ce, dar constatai cu uimire că nici una din aceste pasări nu se lăsa la pământ.

Le luai seama mai bine de un ceas. Se lăsară în sfârșit tocmai deasupra ini-

mei junglei, cam la cinci sute de metri depărtare.

Nu știam cum să explic această mișcare; un lucru însă îmi părea evident: dacă vulturii nu s'au mai temut să se scoboare, probabil că pericolul dispăruse. Fu singura dată în viața mea când m'am înșelat.

Mă coborai atunci din arbore și cu prudență mă dusei spre locul unde se lăsară pasările.

Din fericire în apropierea junglei se putea trece lesne, fiind ierburi înalte.

Înaintai ferindu-mă, ocolind desigur de mărăcinii unde vre-un vrăjmaș ascuns putea fi la pândă, oprindu-mă la fiecare pas ca să ascult tipetele vulturilor, cari îmi călăuzeau drumul.

În curând falfăitul aripelor amestecat cu tipete răgușite deveni din ce în ce mai perceptibil. Încurajat de ideea că aceste pasări de pradă erau încă pe pământ, grăbiî pasul cu arma la mână. Câteva minute după aceea printr'un luminis, în stufig, deosebiî o poeniță impresurată de arbori la intervale neregulate. La mijloc zăcea o masă înformă acoperită de vulturi cari sfășiau, smulgeau cu ciocul și cu ghiarele și se băteau pe pradă. Pe arbori stău cocotați alți vulturi sătuî.

Deodată toți își întrerupseră în aceeași

clipă, ca la o comandă, sângeroasă lor ocupațiune; apoi cu un tipăt ascuțit spre a înștiința și pe ceilalți de jos, zburară.

Fâl! fâl! fâl! Un nor de vulturi își luă avânt cu spaimă, părăsind un hoit de bivoli, din care nu mai rămăsese decât scheletu-i descarnat și copitele.

Povestitorul se intrerupse brusc. Simțea încă după 40 de ani, prin tot corpul, oribila suferință ce îndurase.

Mâna i se sgârci cu putere pe coapsă, genunchii i se ciocniră. Pe urmă, încet, spasmul calmându-i-se, continuă cu un surâs amar:

— Ce nebun am fost crezând că dacă vulturii putuseră să scape de vrăjmaș cu fuga, puteam și eu! Uitasem că ei au aripă. Ce s'a întâmplat mai la urmă a rămas până azi nelămurit în spiritul meu.

(Va urma)

Trai. de Dumbo

TARIFELE PASAGERILOR

Cine-va poate fi surprins auzind tarifele afișate de o companie engleză asupra taxelor pasagerilor. Anume călători plătesc pentru un drum 1250 lei în vreme ce alții, pentru aceeași distanță, plătesc numai 12 fr. și 50.

Dar o așa mare deosebire de preț se explică ast-fel: primii călători s'nt elefanți, hipopotami și rinoceri, iar ceilalți sunt pasări mici sau maimuțe.

Intre aceste două categorii de pasageri sunt și intermediari: câini mici 25 lei, mari 50, antilope 50, struți, 125, lei, tigri, leoparzi, 500 lei, girafe 1000.

Nici unul din aceste animale nu poate fi admis în cabinele pasagerilor de speță umană.

Hrana e în sarcina proprietarului animalelor; compania nu răspunde de mortalitatea lor. Stăpânii lor trebuie să aibă grije de sănătatea lor și să încerce să îi păzească de răul de mare.

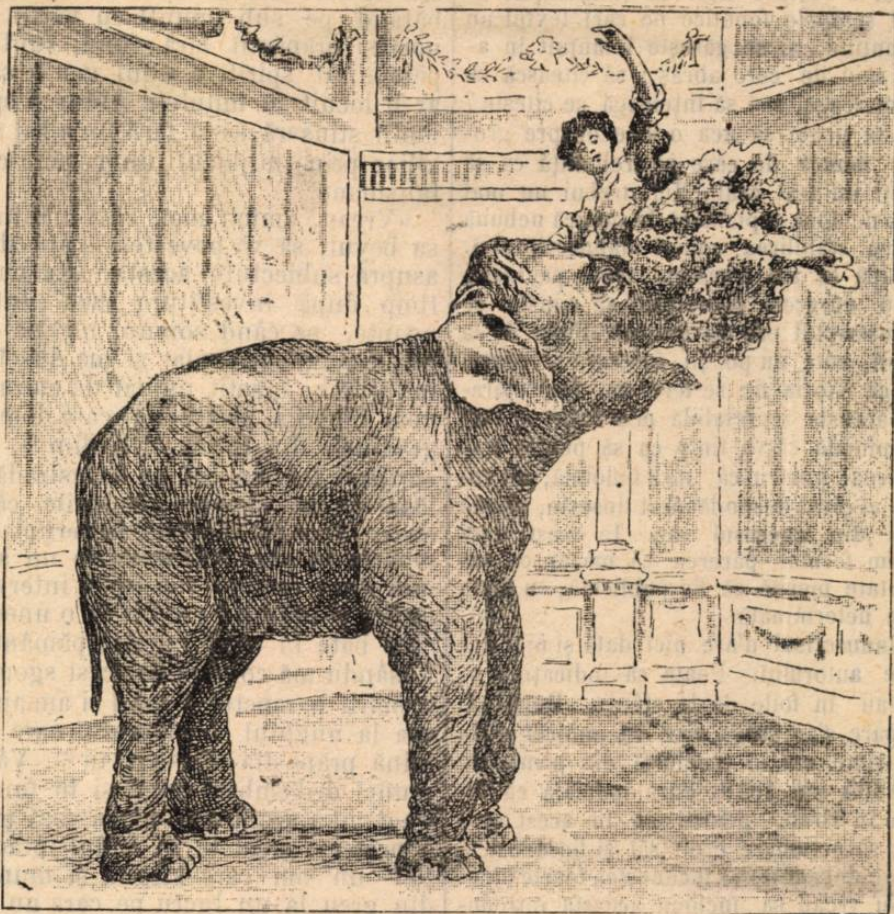
Doru.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei «Ziarului Călătoriilor», strada Brezoianu, 11, București.

O REPRESENTAȚIE SENZAȚIONALĂ

D-ra Orford cu elefantul ei.

O senzațională reprezentație este aceea pe care o dă la un teatru de varietăți din Berlin, es miss Orford, îndrăgneață artistă, cu elefantul ei favorit.

HENRI DE SARRANTON

SPIRITUL DIN AİDUR

— Poveste arabă găsită la Flemen —

În timpul campaniei pe care a făcut-o generalul Lyuty la Beni-Snassen, un soldat al legiunei străine găsi, în ruinele unei cocioabe dărâmată de tun, o mică casetă de lemn, vâpsită cu diferite culori și închisă ermetic. Ca în asemenea cazuri cum se crede îndată că e o comoară, s'a procedat la forțarea lacătului. Nu fu mică mirarea și decepția soldatului când, deschizând caseta cu o lovitură dată cu patul puștii, nu găsi nici cea mai mică urmă de parale și numai niște hârtie îngălbenită scrisă cu litere arabe.

Gata-gata s'o arunce în foc: în acest timp, cum n'avea nimic în dăsași, el se răsândi și învăluind hârtoaga într'un colț de petecă, așeză totul în sac, cu speranța că din întâmplare vre-un amator de astfel de scrieri de descifrat îi va oferi ceva.

Sosind la Flemen, după campanie, acest soldat arată hârțiile lui M. V., mare

négustor de manuscrite, care face un însemnat negoț cu triburile marocane de la frontieră.

Mai mult de orgoliu de cât de curiositate, M. V. dădu câteva monede soldatului și luă manuscriptul. Dar nu mai puțin pro t de cât soldatul în ce privește scrierea arabă, M. V. aruncă acest manuscript în fundul unui sertar.

Pe când călătoream spre Flemen el imi povesti întâmplarea și găsi printre hârțiile acelea câte-va acte fără importanță ale cadiului, dar totodată și un vraf de hârții foarte vechi și sdrențuite și pe care numai de cât mă pusei să le descifrez cu pasiune, căci de la primele rânduri mă îndreptă că aveam sub ochi o operă de literatură remarcabilă și totodată necunoscută.

Cititorii știu, fără îndoială, că în Arabia scrisul e departe de a avea aceeași claritate ca în limbile europene. În această limbă și mai cu seamă în cele se-

mitice, nu se scrie de cât numai consoanele; vocalele rămân subînțelese. Cititorul e obligat deci să închipue în gând semnele fonetice pe cari textul nu le conține, și se găsește înălțuit în acest soi de cerc abraș: să citească ca să înțeleagă, sau să înțeleagă ce citește?

Asta poate să dea o idee despre grozava muncă de care ai trebuință ca să citești un text arab. Îmi trebui nu mai puțin de două săptămâni de muncă nebună pentru stabilirea copiei manuscrisului.

După ce am transcris toate paginile, avui durerea și necazul să constat că manuscrisul era necomplet. Foile de la sfârșit, câte nu po. ști, fuseseră pierdute, așa că istoria nu se termina. Imprejurarea aceasta regretabilă m'a făcut să stau la indoială câtva timp ca să public traducerea, pentru-că, fără indoială, un roman al cărui desnodământ lipsește, pierde mult din interesul său. În acest timp mi-am format părerea că măcar ca curiozitate merită să fie publicată, cu toate că e neterminată.

Manuscrisul n'are nici dată și nici numele autorului. Poate că indicațiile se găseau în foile de la sfârșit. După câte se pare s'ar putea zice că autorul seria în primii ani ai secolului din urmă, pe la 1805 sau 1810. Fără indoială că locuia în Oran, pentru că în acest oraș face să acționeze eroii săi și fiecare descriere dovedește că îl cunoștea foarte bine.

Nu vreau să închei această introducere fără să spun câteva cuvinte asupra traducerei pe care o dau în vileag: m'am silit să condensez textul arab atât cât am putut și am reprodus imaginile de câte ori mi-a fost posibil să le traduc. Am împins exactitatea până acolo încât am reprodus invocațiunile pe cari musulmanii le adresează aproape după fiecare frasă, în numele lui Dumn. zeu: «Fie glorificat au prea mărit, etc.». Nu mă îndoiesc că aceste formule vor părea bizare cititorilor. Dar suprimându-le mi s'a părut că aș fi furat într-o parte din fisionomia orientală de tot a caracterului misterios și a poeziei grave pe care o da textul arab.

H. de S.

SPIRITUL DIN AIDUR

Era odată la curtea beyului Mohamed el-Kebir un rășboinic vestit prin modul de mănui-e al armelor și felul cum știa să îmblânzească calul cel mai svăpăiat: Se numea Abdalah ben Mansur. Era de viță nobilă; arab de sânge tot așa de bine după cum îl arăta și numele lui, și unul din strămoșii săi fu tovarăș al gloriosului Okba care mână până la Atlantic rășboinicii eșii din Hedgaz.

Așezat în rangul înalt pe care îl și merita de altfel numele și nașterea sa, se găsea într-o zi în apropierea beyului Mohamed. Se vorbea de ingenioasele lucrări de fortificație ridicate la Oran de către spanioli și de

părerea așa de răspândită prin populația orașului cum că subteranele fără sfârșit cari cercuesc forturile, străbătând pe sub munți cu vârful în nori și prăpăstii fără fund, sunt opera unui spirit, a unui geniu care ar fi locuit în muntele Aidur și spanioli știuseră să-și facă un altul auxiliar prin mijlocul unor oare-cari talismane.

«Vreau, amicii mei, zise înălțimea sa beyul, să vă povestesc o anecdotă asupra subiectului acesta: era puțin timp după investitura mea. Într-o noapte, pe când somnul nu mă cuprindea, m'am sculat și mă dusei să mă plimb. Însoțit numai de eunucul meu Elbarka, pe terasele care domină grădinele din Bordg-el-Kedim¹⁾ Mă sprijini într'un cot pe balustradă și lăsa să-mi zboare gândurile către stele. Dar fui deodată întrerupt din reveria în care căzusem de un sgomot surd care se repeta la intervale egale, părând a fi produs de o unealtă care bate în mod regulat pământul. Lăsându-mă condus de acest sgomot, urmării parapetul terasei și am ajuns așa la unghiul bastionului care domină prăpastia Ras-el-Ain²⁾. Văzuî atunci dedesubtul meu și în fundul unei mică scobituri—părea mai mult o peșteră crestată în malul prăpastiei—un om care s'agita și muncea din greu la un lucru pe care nu putu să-l ghicesc la început, căci lucra la lumina slabă a unei lanterne în cât cu greu, aproape de loc nu erau perceptibile obiectele de prin prejur.

«Nu puteam să merg la acest om pentru că mă găseam în vârful unui zid foarte înalt. Chemaî pe Elbarka și, șoptind, îi poruncii să meargă să ia cinci sau șase spahi³⁾ din cazarmă, să iasă prin porțile ascunsă din zidurile fortificațiilor, să ia înău pe lucrătorul necunoscut și să mi-l aducă. Cât despre mine, eu rămăsei aplecat pe zid spre a urmări peripețiile acestei expediții.

«Elbarka execută ordinele punct cu punct. Văzuî pe soldații mei sosind fără sgomot până la intrarea cavernei, pe urmă aruncându-se pe neașteptate asupra omului. Îl legară cot la cot și mi-l aduseră. Era un evreu. El era înarmat cu o sapă și, la lumina lanternei sale, săpa și dărâma pietrele din fundul cavernei. Când îl întrebai cu ce scop se căsnea la lucrul ăsta, la început refuză să-mi răspundă. Dar amenințările, cari știa că nu s vorbe goale, îl făcură să-și deslege limba.

— Stăpâne, îmi zise el, tatăl meu a trăit pe timpul stăpânirii spaniole

și întâmplarea l'a făcut stăpân pe un secret pe care l posed regii spanioli și pe care l știa numai singur guvernatorul Oranului. Există într-o subterană care trece pe sub prăpastia Ras el-Ain, și precis dedesubtul locului unde săpam când soldații tăi m'au arestat, o statuie fără pereche de frumoasă reprezentând pe profetul Aisa¹⁾, copil, purtat în brațele mamei sale Meriem²⁾. E de ajuns să pronunți câteva cuvinte magice dinaintea statuei spre a obține toată puterea asupra spiritului din Oran și să-l obligi să te asculte acest geniu a-tot-puternic descoperindu-ți tesaurile îngărmădite în tavernele fără sfârșit în care locuiește sub muntele Aidur.

— Și cari sunt, zisei, cuvintele magice cari trebuie să le pronunți pentru a-l obliga să te asculte geniu acest puternic?

— Nu știu, răspunse evreul; cuvintele magice mi-a spus tatăl meu că sunt săpate în caractere latine pe pedestalul statuei.

— Și așa, răspunsei, măbind grota de unde te-am surprins, tu sperai să atingi subterana și să te găsești în prezența statuei fermecătoare?

— Stăpâne, zise evreul, soldații tăi ocupă forturile și prin urmare intrările tuturor subteranelor și tu ai interzis orî căruia să pătrundă acolo. N'aveam deci alt mijloc de a ajunge până la statua fermecătoare de cât spărgând bolta subteranei unde se găsea ea. Tatăl meu, care știa și care luase măsurători exacte determinând direcția sa, adese-ori mi-a afirmat că acest loc trece la mică adâncime d'asupra pământului.

«Vă închipuiți, amicii mei, continuă altelea sa, că n'am dat nici un crezământ acestei fabule caraghioase. Gândii că evreul era nebun sau că vroia să-mi ascundă adevăratele sale planuri și îndată am bănuir că avea cunoștință de vre-o comoară ascunsă de spanioli în locul ăsta. Îl supusei la torturi, dar nu î puturăm smulge altceva și el muri în chinuri fără a-și ajunge scopul real al cercetărilor sale».

Povestirea aceasta interesase mult nobila adunare, dar în particular pe Abdalah ben Mansur.

— Alteți, zise el adresându-se înălțimeii sale, de multă vreme am plăcerea de a vizita subteranele cari cercuesc între ele cele cinci forturi cari apără Oranul, și ceea ce ne-ai povestit mi-a ațâlat și mai mult curiozitatea. Te rog să-mi permiți de a realiza mâine proiectul meu și îmi promit, adăugă el răsând, dacă întâlnesc geniu din Aidur să î-l trimit, de voie sau cu forță, și de a-ți vărsa în

¹⁾ Castelul vechiu. Bordg=castel, Kedim=vechiu.

²⁾ Ras=cap, origină: Ain=îsvor.

³⁾ Spahi=cavalețiști.

¹⁾ Aisa=Isus; Meriem=Maria. Isus e considerat de musulmani ca cel mai mare profet după Mahomet.

măinele tale toate comorile îngrămădite în misterioasa sa vizuină.

— Consimt, răspune beyl, și voi da ordine în consecință. Dar îți recomand prudență, căci mi s'a raportat că subteranele, dislocate de cutremurile de pământ, sunt prăbușite în câteva puncte și e periculos să le străbați. Toema! din cauza asta am interzis soldaților mei să le viziteze.

(Va urma).

Trad. de P. Rosetti

DIVERSE

Telegrafia fără fir și aeroplanete.

— Henri Farman a întrebuințat nu de mult cu succes telegrafia fără fir în una din ascensiunile sale și a putut comunica într-o rază de mai mult de 10 kilometri. Aviatorul crede însă că aceasta ar fi posibil să se facă într-o rază de 100 de km.

Se văd deci avantajele din punct de vedere militar. Un aviator având cu el un asemenea aparat, poate da însemnări de o valoare nemăsurată. Așa el va putea trimite depeși la cartierul general nu în o rază de 10 kilometri—ci cel puțin de 50 kilm. Generalul șef deci va putea combina mișcările armatei sale, astfel ca să câștige victoria, el cunoscând cu o zi mai înainte pozițiunile armatei inamicului.

Edificiile monstre din New-York.

Casa din New-York, de pe locul ce se află între calea 86 și 87 și anume : calea Amsterdam și Broadway, e privită ca cea mai mare din lumea întreagă.

Ea are o lungime de aproape 340 m., lățime de 180 și o înălțime de 140 m. Acest edificiu monstru are 12 etaje și cuprinde 175 apartamente, având fiecare 9—12 camere.

Alături de acest hotel se află o întinsă câmpie cu o suprafață de 230 metri lungime pe 100 lățime, aranjat în peluse și terene pentru joc. Fiecare apartament are o înălțime de 40 metri cu fațada spre curte. Aceste camere sunt cele mai aerisite și servesc de camere de culcare.

Sub curte se găsește o sală specială luminată ziua și noaptea, unde se fac târgurile pentru cele necesare chirieșilor.

Această gigantică casă a costat 15 milioane de franci.

O frumoasă piesă de fierărie. — Nimeni nu mai ignorează faptul că vapoarele devin din ce în ce mai mari. Dimensiunile lor nu pot fi limitate prin acele ale porturilor unde trebuie să acosteze.

Sunt 60 ani de când un vapor de 1000 de tone trecea drept un monstru. Azi sunt însă o serie de transatlantice mult mai mari. Unul din aceste din urmă e și „Olimpic“, care are mai mult de 66 mii tone și o lungime de 269 m., dimensiuni care vor fi întrecute de un alt vapor ce se află în construcție. Manevrelor acestor vase monstre cer instrumente de o putere excepțională.

Un simplu amănunt ne va da o idee și anume ancora. Această ancoră construită de Hingley și Sons la Dudley poate purta cu drept cuvânt titlul de ancora cea mai mare și cea mai grea din lume. Având o lungime de 6 m. și o lățime de 3 m. ea nu cântărește mai puțin de 15 tone. Tija sa are aproximativ 1,3 m. Ea e legată de un lanț făcut de verigi de aproape 50 kgr. fiecare !

Această ancoră enormă constituie una din curiozitățile expoziției tehnice ale „Olimpice“ la Londra. Pentru a o transporta dela gara din Paddington la câmpul de expoziție a trebuit să se înhame 15 cai !

D. Mytzu

Inchiriez PIANINE

Nou și uzate
IN CAPITALĂ ȘI ÎN TOATĂ ȚARA
Începând de la 15 lei lunar
GEORG DEGEN, BUCUREȘTI
— Alături de Cofetăria Capșa —

ALBUME

Cu mărci postale Universale, colecții Românești speciale, curiozități, rarități, blocuri, stocuri jubileu 1891, jubileu poștei, caștăți cât de mari, cumpără magazinul de mărci postale pentru colecții : P. Michailovici, calea Victoriei 93, București.

SĂPUN de TOALETĂ „FLORA“

de o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul
— Bucata lei 1,25 —

DURERI REUMATICE

Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți, vindecă sigur Nevralgine Jurist. Un flacon 2,50 și o doză 50 bani la drogerii și farmaciile.

con 2,50 și o doză 50 bani la drogerii și farmaciile.

TOȚI ABONAȚII LA

„ZIARUL CALATORIILOR“

Participă, cu începere de azi la următoarele mari și de valoare premii :

1) Un elegant pat de fier pentru copil, cumpărat de la cunoscuta casă „Industria metalică Marcu“, Bulevardul Elisabeta, No. 5. 2) Una pușcă fină de vânătoare cu două țevi, cal. 12, din vechia și renumita fabrică „Pieper-Bayard“. 3) Un pistol automat de buzunar, Pieper Bayard, modelul cel mai nou, fiind de calibru mare, 7,65, însă format redus, foarte portativ. 4) Una carabină de mare precizie, calibru 22, Pieper Bayard, semi-automată.

Toate aceste 3 arme sunt cumpărate de la marele magazin B. D. Zisman, Victoriei, 44, furnizorul Curții Regale.

5) Un gramofon perfecționat. 6) Una mandolină, din lemn de palisandru, ornată cu sidef, cumpărate de la marele magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, No. 54.

7) Un frumos vas pentru fructe sau mezeluri și o frumoasă tavă, ambele argintate, cumpărate de la vechiul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bd. Elisabeta, 9 bis.

8) Un ceasornic de birou, lucrat artistic în mar-

mură și bronz. 9) Un frumos ceasornic în cutie, pentru voiaj cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Schmith și Stratulat, calea Victoriei, No. 53.

10) O frumoasă pendulă de voiaj care se întoarce la opt zile. 11) Patru pahare pentru ceai, cu scutenele lor de argint de China, cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicăria Colței“, str. Colței, No. 31.

12) Șase cămăși bărbătești de zi, de zefir sau albe, cu piepti de olandă, după alegere și măsură, care se vor lucra de cunoscutul magazin de lingerie „La Patru sezoane“, calea Victoriei, Pasagiul Maca, vis-à-vis de poliție.

13) O duzină cremă „Flora“. 14) O duzină săpun „Flora“. 15) O duzină pudră „Flora“.

16) Șase frumoase genti pentru dame. 17) Șase lingurițe de dulceață. 18) Zece linguri pentru masă.

19) Zece furculițe pentru masă.

20) Zece plachete argintate, reprezentând fotografiile M. S. Regelui și Reginei, comandate anume pentru premii.

Prețul abonamentului : Pentru un an lei 2.60

Spre a participa la aceste premii, abonații pentru un an primesc 2 bonuri, iar cei pe 6 luni 1 bon.

NOUILE MARI PREMII OFERITE DE ZIARUL „UNIVERSUL”

ABONAȚILOR SĂI, CU ÎNCEPERE DELA 22 MAI, 1911:

O NOUA VILA LA SINAIA

«Vila Luigi», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate

UN DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, cumpărat de la *Industria metalică «Marcus»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

O ELEGANTĂ GARNITURĂ DE MOBILA PENTRU SALONAȘ

din trestie exotică și malaca emailată, compusă din: O canapea, două fotolii, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin *Littmann*, strada Lipscani, No. 3

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ganea*, șoseaua Mihai-Bravul, No. 37 și strada Șerbănică, No. 10.—Sucursala c. l. a Victoriei, No. 107.

O GARNITURA DE TOALETA JAPONEZA

compusă din: Un armuar cu oglindă, cu despărțituri pentru rufe și haine, îmbrăcat cu stofă japoneză.

Una toaletă cu marmură și oglindă din bambu veritabil. Una dormeză tapisată cu stofă japoneză.

Un scrin cu 7 cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. Un pedestal de bambu cu vas japonez. Una etajeră de perete de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și Un scaun tapizat tot cu stofă japoneză

Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu E. A. Pucher et Comp., Bulevardul Elisabeta, 15, cu sucursala calea Victoriei, 148.

JUMATATE GARNITURA MOBILA PENTRU INTRARE DE LEMN DE STEJAR

compusă din: Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în pluș fin broșat, cumpărate de la marelui magazin de mobile «Compania americană», str. Carol, 74, vis-à-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia

UNA SUFRAGERIE MODERNĂ DIN LEMN MASIV

compusă dintr'un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapisate, cumpărate de la cunoscuta «Expoziție Modernă» de mobile *Gildener Rosenthal et Hascal*, București, str. Carol I, 64.

1 serviciu de ceai pentru 6 persoane, de alpaca veritabilă, imitând argintul oxidat.

1 ceasornic de masă cu o figură oxidată, așezat pe un postament aurit imitând bronzul.

1 pendulă de perete «secesion» cu vitroure, având mersul 15 zile, cumpărate de la marelui magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail *Frații A. et J. Roller*, București, str. Smârdan, 35, etajul I in.

0 mașină de scris „Erika”, ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la *Compania „Ideai”*. Depositul mașinelor de scris din Buc. Paiații Eforiei, reprezentant *Leonida Piskowsky*.

0 pendulă modernă, culoarea nucului și un ceasornic pentru birou, frumos nichelat, cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicaria Coitei”, str. Coitei, 31. 2 pelerine de ploae, calitatea I, portative pe ambele părți. 2 truse de voiaj, piele de crocodil. 2 aparate de ras „Juvenia”, cumpărate de la „Compania generală”, birou de informații, București, strada Smârdan, 29, etajul I-in.

1 mașină de cusut pentru familie, de mână, calitate superioară; cu capacul de nuc. 1 mașină de cusut de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitate cea mai superioară, coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masa și capacul de nuc. Cumpărate de la marelui magazin de mașini de cusut „Compania anglo-americană”, București, str. Carol, 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

2 frumoase fructiere bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie *Th. Radivon*, Bulev. Elisabeta, 8 bis. Un gramofon mare, perfecționat, remontabil în timpul mersului, cu diafragmă de concert și 6 cântece naționale.

Una vioară model *Stradivarius*, completă cu arcuș, cutie și accesorii. Una harmonică de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și colțurile îmbrăcate cu metal. Una mandolină de concert veritabilă, italiană, în lemn de palisandru și

elegant ornată cu sifel, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică *Jean Feder*, calea Victoriei, 54.

Serviciu de bucătărie „Sirius email”, compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marelui magazin *A. Rechenberg et filii*, București, str. Lipscani, 15.

6 cămăși bărbătești de zi, de zefir sau a-be, cu piepti de olandă. 6 perechi pantaloni (indispensabili). 6 perechi ciorapi fil d'Ecosse. 6 batiste de olandă cu monograme. 1 pereche jartiere de mătase. 1 pereche bretele, idem, cari se vor confecționa după măsură câștigătorului de cunoscutul magazin de lingerie „La patru sezoane”, calea Victoriei, pasagiul Maca vis-à-vis de poștă.

Două costume de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie *Jaques Grimberg*, str. Academiei, 25. Una bucată 19 metri pânză de inșor cu borangie, țesătură românească, cumpărată de la expoziția Casei școalelor. 2 ceasornice de aur pentru bărbat și două pentru damă; unui de argint rusec pentru bărbat; 0 brățară de aur cu 3 diamante; Un inel de aur bărbătesc cu rubin; idem unul cu safir; idem altul cu 2 briliante și safir la mijloc; 2 ceasornice de metal marca „Sonja”; 2 portofotografii de portolan japonez, cu flori artistice lucrate în foc; Un pince-nez aur 14 karate; Una pereche ochelari dubli; 2 lorgnioane pentru damă; 12 benoeluri de teatru, cumpărate de la Institutul de optică „Ocularium”, Doamnei, 27, unicul institut pus sub direcțiunea științifică a d-lui *Gheorghe D. Fischer*, oculist. Un frumos premiu pentru grădina „Santicler”, compus din un cocos, 2 găini și 12 pușori; Un curs complet de limba franceză; idem unui de stenografie, idem unul de dactilografie, cari se vor preda de cunoscutul profesor *Henry H. Duployen*, strada *Edgard Quinet*, No. 5.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun «Flora», făcute anume pentru abonații noștri.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc în mod gratuit «Universul Literar», iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta serie: *Memoriile regelui Carol I.*

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11.—STRADA BREZOIANU,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

Făcând o efortare supremă, luă de coadă leopardul și-l isbiu cu capul de trunchiul unui arbore.—Vezi pag. 5424.

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

INVINGĂTORUL UNUI LEOPARD

Un romancier anglo-indian, foarte cunoscut, care scrie sub pseudonimul „Majori”, isterisește aventura unui tânăr care într-o luptă corp la corp cu un leopard, sfărâma craniul fiarei, isbind cu toată forța sa erculiană capul animalului de un trunchi de arbore.

Într-o dimineață, eroul acestei istorisiri, căpitanul Edward Wood, se afla în Indiile unde se întâlnește în gara Etawah cu un european.

— Ești bun să-mi arăți cel mai apropiat campament? îl întreabă el.

— Cu plăcere! Dar nu ești d-ta d. Edward Wood?

— Da, răspunde Wood.

— Te așteptam de mult. Mă numesc Patrick Cogan și sunt în același serviciu cu d-ta. Sunt ajutor de inginer pe brațul Etawah-Cawnpore al canalului Gangelui.

Wood mărse atunci spre casa lui Cogan unde fu găzduit foarte bine.

Pe când cei doi prieteni se aflau la masă, se pomeniră cu numeroși indigeni cari urlau și gesticulau.

— Aceste maimuțe pretind că o fiară sălbatecă, de care au o frică grozavă, le pustiește plantațiile. Ei mă roagă să o ucid. De sigur că e o hienă sau un lup. Vrei să o vânăm împreună?

— Cu plăcere, dar armele mele sunt în bagajul ce-mi va sosi mâine.

— Îți voi împrumuta eu o pușcă.

Porniră și după un drum de o jumătate de oră ajunseră la plantațiile indigenilor. Wood rătăci apoi singur prin plantații în căutarea fiarei și obosit de căldura soarelui căuta un loc de adăpost, când deodată se pomeni în față cu un leopard splendid.

Instinctiv duse pușca la ochi și trăse. Gloanțele lui însă nu făcură mare rău fiarei, căci imediat leopardul se asvârli asupra lui.

Atacul său fu așa de neprevăzut, că Wood fuse aruncat la pământ în vreme ce pușca îi scăpase din mână.

„Mă ridică!”, zice eroul, și pentru a doua oară mă află în fața fiarei.

Se încinse o luptă corp la corp în care vreme gonitorii, revenindu-și din prima spaimă, se apropiară. Unul din ei își lipi țeava carabinei de corpul leopardului. Arma însă nu luă foc. Leopardul se aruncă asupra lui și-l trânti la pământ. Câteva minute îmi fu de ajuns spre a-mi recăpăta puteri noi. Văzui bestia culcată peste indianul rănit, și coada sa splendidă punctată cu pete închise se legăna dela dreapta spre stânga. Atunci fascinat, apuca această coadă care se legăna și fără să știu ce fac, adunându-mi în-

tr-o sfortare supremă, toată puterea mea, smulsei leopardul de pe indianul înienit de spaimă și ridicându-l în aer îl lovii cu putere de trunchiul unui arbore gros.

Auzii trosnitura craniului bestiei lovită de scoarța copacului. Aceasta fu totul. Sfârșit de oboseală și pierdere de sânge, din rănilor ce mi le făcuse fiara, îșinași.

Cogan care la început nu știa nimic de acest accident tragic, sosi tocmai în momentul când îmi perdusem cunoștința.

Timp de o lună fui între viață și moarte, suferind de niște friguri teribile și de o otrăvire de sânge. Era aproape să-mi tae un braț, dar chirurgii temându-se că nu voi fi în stare să suport operația, renunțară. Grație constituției mele tari și îngrijirilor d-nei Cogan, după trei luni de boală, intrai în convalescență. Brațul meu drept poartă cicatrice adânci, de asemenea și pieptul. Afară de aceasta mă simt foarte bine și privesc în fiecare zi cu bucurie la pielea leopardului care se află întinsă în salon și care mi-a lăsat amintiri năstere.

C. Arg.

LEW TOLSTOI

SLUGA DRACULUI

În timpurile vechi trăia un om bun și bogat. Avea multe slugi și toate se laudau de bunătatea stăpânului lor.

Ei ziceau:

«Sub cer nu se află un stăpân mai bun decât al nostru. El ne hrănește și ne îmbracă bine, ne împărțește treburile după puterile noastre, pe nici unul nu ne supără măcar cu o vorbă, ne plătește la timp, — nu e ca ceilalți stăpâni, cari se poartă cu slugile lor mai rău ca cu vitele; pentru greșală și fără greșală pedepsesc și nu vorbesc nici o vorbă fără a nu-i învidia.

«Stăpânul nostru ne dorește binele, ne face bine și toate vorbele lui sunt plăcute. Mai bună viață ca aceasta nici nu putem avea».

Așa se laudau slugile cu stăpânul lor.

Dracul deveni furios când văzu că slugile trăiesc în pace și iubire cu stăpânul și fără multă zăbavă își puse coada pe una din slugi, care se numea Aleb și căreia totdeauna îi porunci să seducă pe celelalte slugi.

Într'un timp când toate slugile slăveau și laudau pe stăpân, de odată se ridică Aleb și zice:

«În zadar vă laudați voi cu bunătatea stăpânului nostru. D'apoi și dracul vă fi mulțumit când cineva îi va face totul după plac. Noi servim pe stăpânul nostru bine și toate i le facem spre mulțumire. Îndată ce dorește el ceva, noi îi facem, căci îi știm gândul.

«Cum să nu fie oare bun cu noi?

«Îa încetați de a-i face toate după plac și faceți-i numai rele și atunci să vedeți cum o să se facă mai rău ca ceilalți stăpâni».

Celelalte slugi începură a se certa cu Aleb și a face rămasaguri. Aleb își luă însărcinarea să supere pe stăpân și-și mai puse încă și condiția ca el să-și peardă haina de sărbătoare în caz când nu va isbuti să-l supere; iar de va isbuti, celelalte slugi vor trebui să-i remită haina de sărbătoare și pe lângă aceasta să mai adauge jurământul: Cine va îndrăzni să-l vâre în închisoare, va fi împușcat înaintea stăpânului.

Aleb mai promite încă odată că în altă dimineață iarăși va supăra pe stăpân.

Printre astea Aleb fusese orânduit ca păstor la cele mai scumpe și mai frumoase oi ce le avea stăpânul. Într-o zi când stăpânul veni la turmă cu un oaspete spre a-i arăta prețioasele sale oi, sluga dracului făcu din ochi la celelalte slugi, ca și cum ar zice: Uitați-vă cum am să infurii pe stăpân! Toate slugile se strânsă grămadă la ușă și priveau peste gard. Dracul se cățăra într'un copac și de acolo se uita la turmă și la serviciile slugii sale. Stăpânul merse spre turmă și-i arătă oaspetelui oile, mieii și voia să-i arate și pe cel mai bun berbec.

«De asemenea și ceilalți berbeci sunt frumoși, zise el, însă pentru acela cu coarnele încovoiate nu se află preț și-mi este așa de scump ca și ochii din cap».

Turma se sperie și se retrase la o parte, așa că oaspetele n'a putut să deosebească pe prețiosul berbec; însă în momentul acesta, când unele din oi plecau, iar altele stăteau pe loc, ceea ce era bine pentru ca să se deosebească berbecul, fugi sluga dracului și ca prin minune toate oile se strânsă la un loc, ceea ce a fost cu neputință să se mai deosebească berbecul. Atunci stăpânul zise către Aleb:

«Aleb, iubite prietene, te ostenești în zadar, mai bine prinde berbecul de coarne cu băgare de seamă și ține-l».

Îndată ce stăpânul zise aceste vorbe, a sărit Aleb ca un leu în mijlocul turmei, a prins berbecul de lână, l'a apucat de piciorul stâng de dinainte, și l'a împins îndărăt; când de-odată piciorul poeni. Berbecul începu să behaie și căzu în genunchi; dar Aleb îndată îl prinse de piciorul drept, pe când celalt balansa în dreapta și în stânga ca un pendul; era sfărâmat ceva mai jos de genunchi.

Cu cât oaspetele striga la slugă, cu atât mai mult dracul se bucura când vedea cât de bine îl înlocuiește Aleb.

Fața stăpânului se întunecă, lăsă capul în jos și nu zise nici o vorbă. De asemenea și oaspetele și sluga tăcură; — așteptau rezultatul.

Stăpânul a tăcut mai tot timpul, însă îndată voind să-și arunce o povară și venindu-și în sine, ridică capul și privi spre cer. Încercăturile de pe frunte dispărură și răzând se uită blând spre Aleb și-i zise:

«O Aleb. Aleb! Domnul tău ți-a po-

runcit fie să mă superi, însă Domnul meu este mai puternic decât al tău.

«Să știu, Aleb, că nu vei suferi nici o pedeapsă de la mine — voiai să fii liber; îți dau libertatea aici în fața oaspetelui. Mergi de acum în pace și ia-ți și haina de sărbătoare».

Și bunul stăpân plecă cu oaspetele în casă.

Dracul însă scrâșni din dinți, se prăbuși din copac și se afundă în adânc.

Trad. de I. C. Ionescu.

TIPURI DIN PALESTINA

Obiceiuri din Palestina

Podgorenii arabi transportă vi-nul în burdof de capră. E un obicei care se practică din timpuri străvechi.

RAIUL PIETONILOR

În Elveția, contrariu de ceea ce se petrece în Franța și chiar la noi, legea protejează cu energie pe pietoni contra șoferilor.

Anume drumuri sunt formal interzise automobilelor; altele nu sunt accesibile decât la anumite ore din zi. De exemplu, pe țărmul septentrional al lacului Thonne automobilele nu au dreptul să circule de la orele 10 dimineața până la 6 seara.

Cum fie-care canton se guvernează aparte, legislația se schimbă după țin-

nut. Guvernământul care s'a arătat cel mai aspru contra șoferilor e acela al cantonului Grison, care a interzis absolut mersul automobilelor în cantonul său.

În Septembrie trecut inundațiile făcuseră impracticabile drumurile din Tirol, așa că vre o 200 de automobile aparținând mai toate unor tu-

riști germani, se aflară prizoniere într-o vale, aproape de frontiera elvețiană.

Turiștii adresară o petiție guvernământului din Grison cerând permisiunea să treacă prin valea Munster.

Permisuniunea li s'a acordat, dar cu condițiunea... ca automobilele să fie trase de cai.

IN JUNGLA

— NOVELA INDIANA —

— Urmare —

Tot ce-mi amintesc e că auzii un răcnet de mânie, îngrozitor, chiar lângă mine. Mă întorsei cu pușca întinsă. Un mormăit urmat de alt răcnet. O namilă galbenă sări și căzu pe mine. Urechile mi văjiiu strânic când, la zece pași mai departe, mă isbiș cu capul de pământ. După aceea îmi perdui cunoștința...

Când îmi revenii în simțire, eram ca după o deșteptare dintr'un vis groaznic. Aveam senzația unei dureri acute în coapsă și a unui tuiit în cap. Mi se părea că tot cădeam de la o mare înălțime.

Pe urmă, deschisei de odată ochii. Atunci, în trezirea facultăților mele, văzuți ceva straniu, ce nu se poate tălmăci.

Aproape ștergeam pământul cu fața și el mi se părea că fuge sub mine cu o repeziune teribilă. Ridicați puțin capul. O masă enormă mișcătoare, cu vârgi negre și galbene, se agita la un pas de mine iar înapoia ei, o coadă lungă țeapănă se ridica în aer. În același moment, mâinile și picioarele mele se sgârceau de mărăcinii și spinii. Mă țara fără să pot opune nici o rezistență.

Înțelegi. Eram în gura unui tigru.

Situația mea era atât de oribilă că, dându-mi seama, leșinași de groază. Un om, or cât de brav, or cât de voinic, s'ar fi înspăimântat la fel dacă s'ar fi văzut în ghiarele unui tigru. Ca și mine și-ar fi pierdut cunoștința. Lucru ce de altfel mi-a fost ca un noroc, căci de aș fi scos vre-un țipăt sau un gemăt, mași fi trădat. Tigru-l trebuie să mă fi crezut mort și socotea că ar fi fost fără folos să mă dea gata.

Cât timp am rămas astfel, n'aș putea să spun. Am o vagă amintire că am fost asvârlit cu brutalitate la pământ. Capul părea că-mi plesnește; un văjiit neînțeles și cumplit îmi tortura timpanul. Svânelii groaznice simțeam în coapsă și în vîntre. Mi se părea că o să înnebunesc. Tigru-l își infipsea colții așa de adânc în mine, în cât mi se părea că nu voi putea să mă degajez.

Cu toate acestea mă convinsesi că eram lungit într-o adâncătură de teren cu mică dămburi de nisip împrejur.

Un sforăit ușor, o răsuflare găfăindă îmi izbi apoi urechia. Nu îndrăzneam să mă urnesc, nici chiar să deschid ochii. Eram ca și mort, nemișcat, reținându-mi respirația, de teamă ca ridicarea peptului meu să nu deștepte bănuiele monstrului.

Stiam că tigru-l era foarte aproape de mine, dar unde? Stetea oare în apropiere,

supraveghind, așteptând, ținându-mă sub labă? Dar ca într'un vis, o îndoială trecu prin mintea mea. De ce tigru-l nu mă devorase încă? Trecuse timp îndelungat, ceasuri poate, de când fusesem doborât...

Mă gândii — era tot ce puteam să fac.

Puțin câte puțin, concluziunea se preciză. Tigru-l se îndopase cu carnea bivoliului; scoborase la pârâu spre a bea, în minutul când vulturi-l mă făcuseră să cred că sunt în siguranță. Apoi revenise, mă zărise, dintr'o săritură mă doborase. Dar el era sătul și nu mai simțea trebuință să mănânce înainte ca soarele să apună. Putea deci să aștepte fiindcă mă credea mort.

O inspirație îmi veni ca fulgerul.

Ascultați, concentrându-mi tot sufletul în ascuțimea urechilor. Ascultați iarăși, cu nervii încordați. O nouă sforăitură.

Un sgomot ușor, regulat, ca mișcarea unui foale, ridicându-se și scoborându-se pe rând. Îmi numărai bătăile inimei.

Înțelegi: tigru-l dormea!

Dar unde? Nu cutezam să mă ridic, căci animalele din junglă au somnul ușor și chiar căderea unei frunze le deșteaptă. Nu puteam de cât să ascult mai cu atențiune. Încetul cu încetul mă obișnuii cu regularitatea sgomotului. Mi se păru că pornea de pe lângă picioarele mele. Eram culcat pe laturea stângă, cu brațele ridicate d'asupra capului, gambelile îndoite în semi-cerc, în pozițiunea în care mă lăsase monstrul. Privii spre picioare, dar nu putui să văd nimic. Încet, cu prudență, întorsei capul, ridicându-l fără altă mișcare de cât lungind gâtul.

O aruncătură de ochi. Colo, la un pas de picioarele mele, tigru-l întins pe coasta dreaptă, sta cu capul pe labele dinainte. Era tot ce deosibeam. Mă cutremuram la gândul să nu împing mai departe examenul.

Închisei iar ochii, reluându-mi complea mișcare, gândind, socotind și cercând să mă folosesc de minutele prețioase ce-mi rămăneam. Dacă mă expuneam să mă ridic dintr'o săritură și s'o iați la fugă, fiara n'ar fi făcut de cât un salt ca să pună gura pe mine. Zăriseam un arbore la stînga, la trei pași de la capul meu; dar vederea fiindu-mi împedecată nu-mi permitea să descoper nici o ramură de care să mă pot agăța. Trebuia să născocesc ceva mai sigur și asta fără întârziere.

Silințele făcute spre a-mi întinde gâ-

tul în această poziție puțin obișnuită, își sleiră puterile. Fui nevoit să-mi aplec capul spre a-l sprijini de braț. Încă o uitătură mai înainte de a închide ochii spre a mă resgândi, și...

Ce? Ce este acolo în dosul trunchiului copacului? De cealaltă parte a tigrului se legăna o bandă de stofă cenușie, la cinci sau șase picioare de la pământ. Ce era oare?

Întorsei capul înapoi, încet, pe nesimțite, privii repede în aer și îmi înăbușii un țipăt.

Colo, cu picioarele pe o cracă, la patru metri de la pământ, agățat de o altă ra-

mură, un metru mai sus, un om sta drept. Bucata de stofă cenușie era turbantul său desfășurat. Legase un capăt de cracă de sub el și prinsese pe celălalt la ramura de sus, iar cu amândouă mâinile se ținea de acest sprijin.

Recunoscu pe conducătorul circului. Cum ajunsese el acolo?

Să mă încumtez? O săritură desperată putea să mă scape sau să mă omoare. Nu, încă nu. Nici nu puteam să încerc o atare efortare, cum eram culcat.

Va urma...

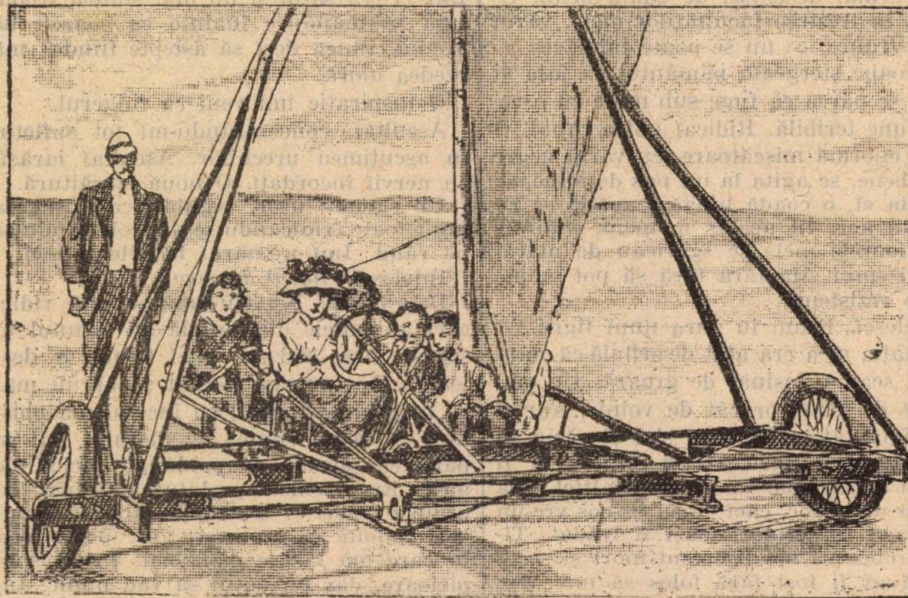
Trad. de Dumbo

SPORTURI MODERNE

AEROPLAJE BLÉRIOT

Aeroplaj, — acesta e numele pitoresc dat de creatorul său, d. Louis Blériot, simpaticul aviator și constructor, unui fel de trăsură prevăzută cu o pânză și care poate să aibă un viitor frumos, deși inventatorul nu a făcut-o decât pentru distracția copiilor săi.

E un fel de vehicul metalic montat pe trei roate și prevăzut cu o pânză ca aceea de la iahturi.

Un nou sport. — Aeroplajul Blériot

După cum se vede din ilustrație, d. Blériot a voit să-și dea seama de înțelegerea mersului aeroplajului său și a instalat un înregistrator al înțelei lângă roata din dreapta.

Plaja Hardelot, care a servit adesea de câmp de experiență primelor încercări aeriene ale lui Blériot, se pretează admirabil noului sport. Ea are, pe o lungime de 35 kilometri și o lărgime de 500-600 metri, o pistă admirabilă care nu prezintă nici un obstacol și al cărei

nisip se solidifică așa de repede după retragerea valurilor că o bicicletă de abia ar lăsa urme.

Pe acest aerodrom natural, aeroplajul atinge înălțimi de care un automobilist ar fi încântat.

Copiii d-lui Blériot obțin de obicei o înălțime de 50 kilometri pe oră. Inventatorul, întinzând pânza pe un vânt mare, a obținut o sută și chiar o sută douăzeci kilometri pe oră.

E ușor de închipuit, chiar după aspectul aparatului, că acest nou sport nu prezintă nici un pericol, cu condiția ca „navigatorul terestru” să dispună de o

pistă destul de spațioasă pentru ca să nu fie expus să-și sfărâme vehiculul de vreun obstacol.

De sigur că aeroplajul nu va rămâne o simplă jucărie. E foarte posibil ca Blériot, căutând să distreze pe copiii săi, să fi creat un sport nou. Pe unele coaste unde câmpiile se întind fără obstacol, el va putea fi practicat cu mult interes.

Blaz.

AVIATORI, NU STRANUTAȚI!

Aviatorul american Hary Alwood, are s'a semnalat vara aceasta prin

sborurile sale la o distanță mare, atrage atenția confrăților săi asupra pericolului strănutului.

«E unul din cele mai mari peri-

cole ce înfruntă un aviator!»! declară el cu energie.

El povestește că sburând de-asupra orașului Cleveland (Ohio) simți de odată că o mică insectă i-a intrat în nas și că îi vine să strănute.

«Am luptat cât am putut contra strănutului. Când am văzut că e imposibil să mă mai abțin, mi-am adunat forțele și am strănutat fără să mă mișc».

Hary Alwood are convingerea că din cauza unui strănutat care ar forța pe un aviator să facă o mișcare bruscă, se poate întâmpla o cădere mortală.

TIMBRELE DIN LUME

Regina Makea

Una din personalitățile cele mai remarcabile de pe colecțiile noastre de mărci, regina Makea Araki sau «Dama de sânge regal» a protectoratului insulelor Cook, a murit.

Această suverană, a cărei efigie, foarte cunoscută de filatelisti, figurează din 1893 pe mărcile insulelor Cook, a murit la Asavua, capitala ținutului Rastonga, la 1 Maiu, în vârstă de 50 ani.

Ea era de sânge maur, a tribului Makea-Karika, care a venit în Havaiki și a fondat o colonie la Rasntonga. I s'a dat titlul de «regină», dar aceasta era o greșală, căci ea era numai «Araki». Ea nu vorbea englezește, dar trecea drept foarte instruită și plină de înțelepciune.

S'a căsătorit de două ori. Primul său sot a murit de șase ani. Cum dânsa nu avea copii, titlul a trecut vărului său, Rang-Makea.

Ea se ocupa cu cel mai mare interes de buna preparare a primelor mărci care purtau efigia ei.

În 1901 când insulele fură anexate la Noua-Zeelandă se astepta la o schimbare în desenul marciilor, dar n'a voit să displice suveranei și s'a menținut portretul său. Este probabil ca a-tăzi să nu întârzie cu schimbarea desenului.

Expoziția din Viena

Expoziția filatelică care va avea loc la Viena conține o serie de colecțiuni unice în lume, și cele mai multe țări sunt reprezentate prin specimene rare. Așa, d. Croker din San-Francisco a expus faimoasa sa colecție de mărci din insulele Havai, dintre care remarc pe cele de 2 c. ale primei emisiuni, mărci care cel mai rău exemplar s'a vândut anul din urmă la Paris cu 25.500 fr. D. Croker posedă 15 exemplare diferite din această emisie.

Colecția sa este asigurată pentru 170.000 coroane.

Un alt american, d. Lathrop Parck din Cleveland, a expus o superbă colecție de mărci din Capul Bunei-Speranțe, evaluată de cunoscători la 150.000 de coroane.

Englezul Loder, fericitul proprietar al primelor mărci emise în lume, expune între altele mai multe bucăți de mărci rare ale emisiilor engleze din 1840, câteva mărci

rare din anul 1864, emise cu intenția exclusivă a familiei regale engleze și a căror valoare este incalculabilă.

Englezul Reichenheim expune o colecție de mărci franceze considerată ca una din cele mai importante care există.

Italianul Chiesa expune o colecție completă de mărci din Neapole.

Englezul Warren, o colecție unică de mărci olandeze.

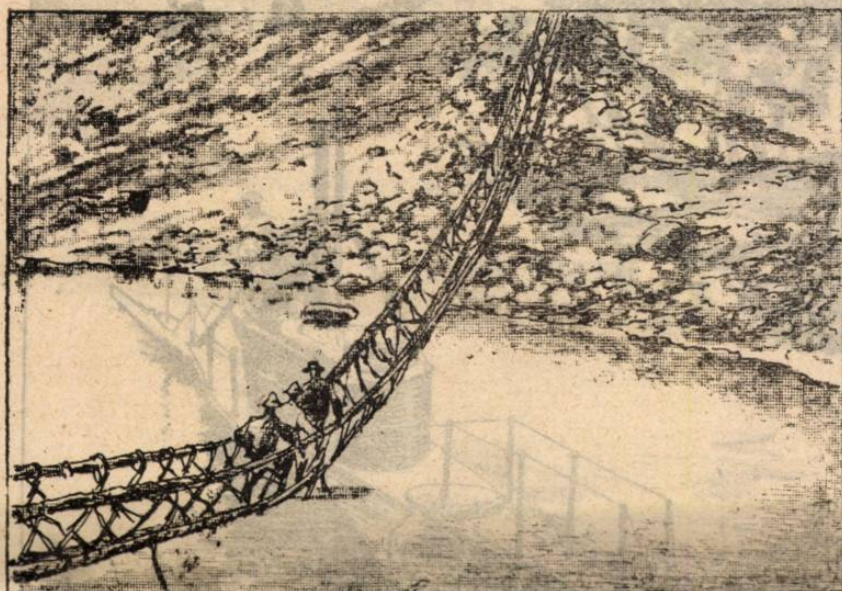
Apoi ungurul Popovitz expune o colecție completă de mărci din țara sa.

C. N. Velluda.

O întreprindere îndrăzneată

Doctorul și d-na Bullock Workman, alpiniști și exploratori renumiți, au întreprins în Himalaya o explo-

plorat partea superioară a ghețarului, până aci necunoscută. D-nu și d-na Workman au urcat un vârf virgin de 21.000 picioare, de unde au descoperit o întindere de 35 mile de ghețari.

Prin munții Himalaya

rațiune îndrăzneată. Traversând trecătoarea Saltoro, la 18.200 picioare, s'au scoborât pe ghețarul Siachen, cel mai mare și cel mai lung din Asia, și timp de trei săptămâni au ex-

plorat partea superioară a ghețarului, până aci necunoscută. D-nu și d-na Workman, însoțiți de un ghid și trecând un riș pe un pod de odgoane.

HENRI DE SARRANTON

SPIRITUL DIN AIDUR

— Poveste arabă găsită la Flemen —

— URMARE —

II

A doua zi Abdalah ben Mansur, cu un felinar în mână, intră în subterană prin intrarea Berdg-el-Nadur, în timp ce sentinelele rămăneau la intrare pentru ca nimeni să nu poată să-l urmeze. Poarta trecută, se văzu întâi într'un gang larg de șase sau opt coți, care înainta în pământ printr-o pantă foarte repede și a cărei direcțiune era spre răsărit.

După ce făcuse vre-o sută de pași povârnișul deveni mai puțin prăvălit, ba chiar pământul subteranei era aproape la nivel și Abdalah înțelese că se găsea sub prăpastia Ras-el-Ain.

El își aduse aminte istoria povestită de Bey și, cum i se păru că trebuia să fie la o mică distanță de grota evreului îi veni în minte să caute statua încântătoare.

Căutarea îi fu încoronată de succes și descoperi într'adevăr între două stânci intrarea unui coridor strâmt, care se deschidea la dreapta subteranei principale și se afunda prin urmare într-o direcție care trebuia să fie cea nordică.

El pătrunse în acest coridor; dar abia făcuse cu greutate câțiva pași, când se simți trezit de o zdruncinătură.

Bolta se prăbușise și materiile spul-

berate umpluseră în parte gangul, așa fel că nu rămânea loc liber, necesar măcar pentru un om să treacă.

Abdalah proiectă razele luminoase ale lanternei sale printre intersecția pietrelor și crezu că galeria nu se prelungea mai mult decât la o mică distanță dincolo de unde se surpase bolta. Dar privind cu atenție, observă că fundul era ocupat de un obiect alb care se detașa în mod nelămurit în umbra intensă, și mare fu emoția sa când putu să constate că acest obiect avea o formă omenească.

Curajosul Abdalah în loc s-o rupă de fugă, cum ar fi făcut poate mulți alții în locul lui, se puse numai decât să desfunde galeria, ridicând pietrele cari o astupau.

După o muncă lungă și obositoare, reuși să facă o gaură care putea să-i înlesnească trecerea. El străbătu prăbusitura, și care nu fu mirarea sa când se găsi în fața statuei de marmură albă, care corespundea perfect descrierii dată de evreu și pe care Al-teta sa bevil i-o comunicase în ajun!

Văzând că afirmațiile evreului se dovedeau cu multă exactitate, primul gând al lui Abdalah fu să caute pe pedestalul statuei cuvintele magice cari trebuiau să se găsească pe el.

El nu văzuse nici o inscripție. Dar atunci, fie în batjocură, fie mânat de o curiositate ascunsă, se puse să pronunțe toate invocațiile cari îi veneau în minte, dintr'acele care auzise pronunțând jongleurii în exercițiile lor de futeală sau de scamatorie pe cari le fac în fața mulțimei, pe piețele publice.

Ajunse chiar să articuleze silabe fără rost. Deodată tocmăi pe când pronunța două cuvinte găsite și reunite la întâmplare, o bubuitură violentă izbucni, asemănătoare bubuitului tunetului, o clătinare ca din temelii mișcă pământul și statua dispăru din ochii săi, iar în locul pe care-l ocupa, nu mai văzu de cât o cărare strâmtă care pătrundea în interiorul muntelui.

Cu tot curajul său, primul sentiment al lui Abdalah fu foarte vecin de frică și cu multă poftă ar fi rupt-o de fugă.

În acest timp, foarte intrigat de evenimentele extraordinare la care fusese față, vru să arunce o privire în misteriosul coridor. Dar abia făcu câțiva pași când deodată zidul se închise în urma lui și rămase închis în rărunchii pământului.

Din trei părți el se lovea tot de stâncă. Înaintea lui se deschidea numai o boltă sombră care se afunda spre lărmuri necunoscute.

Când constată cu spaimă situația sa Abdalah nu-și mai rezervă decât puțină speranță de a mai revedea lumina zilei.

În acest timp energia nu-l pârși de loc.

„Nu există, strigă el, forță mai puternică ca Dumnezeu, și nimic nu se face de cât cu voia sa“.

După ce recitase această formulă sacrală oricărui musulman, se simți plin de curaj și, mai zicând încă cuvintele: „În numele lui Dumnezeu!“ înaintă în subterană.

Galeria pe care o urma nu mergea în linie dreaptă ca cea unde se aventurase mai întâi; ea se răsucea în simonitate așa de dese în cât, aproape dela prima pierdu complet sensul direcției.

Merse mult. În sfârșit la o ultimă cotitură a galeriei, el distinse extremitatea care se proiecta pe un plan luminos. Încă câțiva pași și se găsi într-o măreață tavernă în care o lumină nevăzută împrăstia niște raze vagi, palide ca și zidurile stâncilor calcaroase învechite de vreme și acoperite de praful uitărei.

Lumina răspândită în această criptă vastă diferea mult de lumina zilei. Nu provenea de nicăieri și, totuși în toate părțile avea aceeași intensitate, așa fel în cât nu era umbră în nici un colțisor.

Se părea că taverna era umplută cu un fluid luminos împrăștiind la toate obiectele o lumină foarte dulce și albastră.

După ce ochii săi se obișnuiră cu această lumină străină de pământeni, din alte țărâmură, văzu la extremitatea taverneli stând turcește, dealtminteri modul de predilecție de a sta al musulmanilor, pe un pat înalt, un spirit de o mărime uriașă. O mulțime de spirite mici și libere în mișcare, fluturau împrejurul lui și păreau a fi servitorii săi, gata să execute ordinele sale.

Când se găsi în fața acestui înfricoșător personaj, Abdalah ben Mansur fu apucat de o frică fără seamăn, amestecată totdeauna și cu respect.

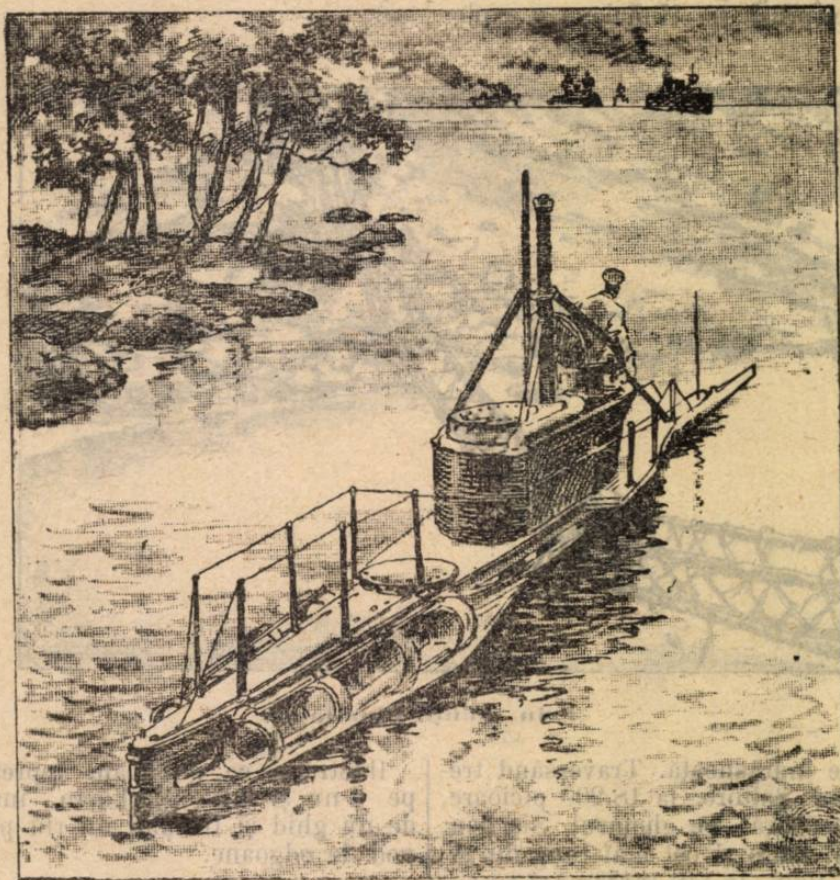
El înaintă către spirit, se aplecă înaintea tronului său și-i adresă următoarele vorbe cu o voce supusă și plină de evlavie:

— O spirite, iartă greșeala unui nenorocit rățacit în imperiul tău. Coborâte până într'a fi binevoitor cu sluga ta, și, pentru că fără îndoială tu ai puterea ca să mă pierzi sau să mă scapi, trimiți-mă iarăși în mediul care convine naturii mele, la lumina strălucitoare a soarelui, la aerul dătător de viață și care suflă la suprafața pământului. În această sală închisă ermetic și tăcută ca țintiriumul o atmosferă prea grea imi apasă pieptul și mi se pare că deja, nu mai fac parte din numărul celor vii.

— Am știut, îi răspunse spiritul, că o întâmplare ți-a deschis intrarea acestei misterioase locuințe. Tu ai riscat

Cele mai mici sub-marine

Unul din elementele importante ale puterii navale a Franței sunt flotilele sale sub-marine. Grație acestor mici bastimente repartizate în grupuri mai în toate porturile de război paza coastelor e asigurată. Franța posedă șapte-zeci de sub-marine împărțite în porturile următoare: Cherbourg, Rochefort, Toulon, Bizerte, Dunkerque și Saigon.

Un sub-marin francez, cu o deplasare de numai 70 tone și cu un echipaj de 11 oameni

Ele sunt manevrate de un echipaj compus numai din unsprezece oameni. Micimea lor nu le permite să se depărteze de bordurile porturilor. Rolul lor e să păzească trecătoarele și să împiedece o escadră dușmană de a se apropia de un port spre a-l bombarda.

Primul sub-marin a fost un mic bastiment rudimentar, comandat de un american, David Bushnell.

Când un sub-marin se depărtează de

dușman, plutește la suprafață, ca în ilustrație. Plutind astfel la suprafață, ventilația interioară e asigurată și se poate da drumul motorului cu petrol care pune în mișcare helicea economisind acumulatele electrice.

Pentru scufundare, comandantul închide ermetic „capacul“, pe urmă ordonă să se deschidă robinetele care introduc apa în cutii speciale. Bastimentul se îngreiază și încet-încet se scufundă.

Când bastimentul e scufundat, coman-

dantul face să apară la suprafața apei un tub de 5-8 metri numit periscop. E un fel de ochian cu care se observă tot când bastimentul e cu totul ascuns sub apă. Manevrarea acestor mici bastimente cere cunoștințe perfecte de cele mai mici detalii ale mașinei și un sânge rece și o supunere absolută la ordinele comandantului; cea mai mică greșală poate aduce o catastrofă.

Vetor.

să-ți găsești aici o moarte teribilă, pentru că tu ignorezi talismanele care supun a tot puternicia pământului voinței omului și tu nu posezi știința care pătrunde secretele naturii. Dar pentru că tu aparții unei rase care a făcut să triumfe, în această țară, legea, am primit porunca de a nu te pierde, ba din contra să-ți acord un important privilegiu.

„La acest inel. Un talisman se găsește

alipit de el care îți dă putința de a fi tu însu-ți arbitru soartei tale. Pe când destinele altor oameni depinde de întâmplarea nașterii sau de mersul schimbător al evenimentelor, tu ai în stăpânire puterea de a te așeza, printr'un singur act al voinței tale, în rangul și situația care-ți va plăcea s'o alegi“.

În timp ce geniul pronunța cuvintele acestea, o mână nevăzută

prinse mâna stângă a lui Abdalah și-i băgă în unul din degete un inel de aur.

— „Dar, continuă geniul, bagă bine de seamă o singură dorință ți-e permisă. De îndată ce ți-o vei fi formulat și îți vei fi ales viața pe care vrei s-o trăiești inelul va dispărea și tu nu vei mai putea să te bizui pe propriile tale puteri.

— „O geniū a tot-puternic, zise Abdalah, cum, conformându-mă sfatului și poruncii pe care mi le-ai impus, aş putea face o alegere sănătoasă? Fără îndoială este în lume alte destinații mult mai fericite de cât al meu, dar realitatea nu e în totdeauna în conformitate cu aparențele. Eu n'am încă experiența unei alte existențe de cât a aceleia cu care m'am mulțumit până azi.

Dacă vrei ca să mă țiiu de condiția impusă ori ce mi-ai da ar fi peste putință să pot utiliza de puterea pe care tu mi-o pui în mâinile mele.

Dacă aş vrea să schimb, nu m'aş putea hotărâ decât după câteva încercări, și cred că aş avea regrete.

— „Ei bine atunci, zise spiritul, îți dau, după dorința ta experiența care îți lipsește, te voi face să cunoști condițiile în care trăesc unii oameni dintre cei de învidiat, și te voi iniția în câteva din cele mai vii desfășurări de cară e capabilă slăbiciunea lumescă.

Geniul făcu un semn și o mulțime de spirite libere se aruncară asupra lui Abdalah. În același timp se simți amortit și noaptea o văzu așezându-se cu vâlul ei cernit peste ochii săi.

Un somn de neînvinș pusese stăpânire peste simțurile lui și pierdu noțiunea de ceea ce-l înconjură și de conștiința lui proprie.

III

Când văzu lumina zilei și simțurile începură iarăși să funcționeze situația lui era complet schimbată.

El se găsea în mijlocul unei câmpii fără sfârșit sub arșița dogoritoare a soarelui, parcurgând-o în fuga nebună a unui armăsar focos. O trupă de cavaleriști îl urmau călări pe cai măreți și înarmați cu puști lungi și săbii. El, șeful lor, era îmbrăcat cu un burnuz stacojiu, semn al autorității sale, și fața sa era încoronată cu raze searbăde și tot odată îndrăznețe cari dau exercițiul comădei.

Un vânt arzător îi sufla în obraz și i se părea că acest vânt, uscându-i mușchii, le dădea o putere supra omenească. În timp ce mâna sa ținea în frâu calul său turbat, dreapta sa ținea o sabie lungă și, câte odată, însuflețit de zeul războiului, o ridica deasupra capului și se înforca spre tovarășii săi pentru a le citi în ochi aceeași înflăcărare care îi însuflețea și de care era cuprins și el.

(Va urma).

Trad. de P. Rosetti

LIBERTATEA BOLNAVĂ!

Intr'adevăr, totul se usează.

O inspecție recentă a statuei Libertății, povestește un ziar din New-York, arată că bronzul statuei e perforat în diferite locuri.

Găurile variază de la cele mai mici până la altele de mărimea unui leu. Ele sunt cauzate de acțiunea înceată a apei și a aerului.

Departamentul de război din Washington se ocupă actualmente cu repararea statuei. De altfel nu e temere de nief un accident, căci lucrarea lui Bartholdi, după spusele experților, poate rezista încă un secol.

DIVERSE

Un record. — Intr'o comunicare ce are tot aerul de a fi oficială, d. Paujalet, inspector al inchi-urilor și director interimar al muzeelor naționale, însoțit de un architect, de câțiva funcționari și gardieni, a... călătorit «cinci» zile în imensul palat al Luvrului, parcurgând 350 klm. A suit exact 82.183 trepte.

Este de ajuns a face împărțirea spre a ne da seama că d. Paujalet a urcat zidul 16.437 de trepte, ceea ce ar veni 820 etaje, aproape 3.000 m. în înălțime sau de zece ori turnul Eiffel și în lungime vre-o 70 klm.

Aproximativ, administratorul Luvrului a făcut astfel zilnic 18 ore fără a se opri.

Un adevărat record!

Pentru colecționarii de cărți postale. — Poșta centrală din Bruxelles a emis de câțiva timp o carte postală care se recomandă în special turiștilor grăbiți.

Sub vederea orașului Bruxelles este imprimat textul următor: Sosit la... Prima impresie este... Orașul este... Viața este... etc. etc.

N. Văt.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei «Ziarului Călătoriilor», strada Brezoianu, 11, București.

FIE-CARE POATE CAȘTIGA

5-75 LEI ZILNIC

și mai mult, fără risic și fără capital. Afacera reală și ușoară. Cereți prospecte gratis și franco, printr'o carte postală de 10 bani, dela BERG, KOPENHAGA K. — BOX 113.

Inchiriez PIANINE

Nou și uzate
IN CAPITALĂ ȘI ÎN TOATĂ ȚARA
Începând de la 15 lei lunar
GEORG DEGEN, BUCUREȘTI

— Alături de Cofetăria Capșa —

ALBUME

Cu mărci postale Universale, colecții Românești speciale, curiozități, rarități, blocuri, stocuri jubileu 1891, jubileu poștei, cantități cât de mari, cumpără magazinul de mărci postale pentru colecții: P. Michailovici, calea Victoriei 93, București.

Înainte și După
întrebuințarea
Cremei și Pudrei «FLORA»

Pastă de dinți 1 leu BUCOL Apă de gură 1 leu 50

Tusea cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea măgărească, vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmacii

Anemia clorosa, neurastenia, histeria, slăbiciunea generală, combate

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

Bonboane ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurei. Cutia 50 bani la drogueri și farmacii. A se observa marca: «Semiluna cu stea».

ATENȚIUNE

La 27 Noembrie curent va avea loc tragerea următoarelor valoroase premii oferite de ziarul „UNIVERSUL” abonaților săi.

O NOUA VILA LA SINAIA

«Vila Luigi», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

UN DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, cumpărat de la *Industria metalică «Marcus»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

O ELEGANTĂ GARNITURĂ DE MOBILA PENTRU SALONAȘ

din trestie exotică și malaca emailată, compusă din : O canapea, două fotolii, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin *Littmann*, strada Lipscași, No. 3

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ganea*, șoseaua Mihai-Bravul, No. 37 și strada Șerbănică, No. 10.—Sucursala caea Victoriei, No. 107.

O GARNITURA DE TOALETA JAPONEZA

compusă din : **Un armuar cu oglindă**, cu despărțitori pentru rufe și haine, îmbrăcat cu stofă japoneză. **Una toaletă cu marmură** și oglindă din bambu veritabil. **Una dormeză** tapisată cu stofă japoneză. **Un serin** cu 7 cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. **Un pedestal** de bambu cu vas japonez. **Una etajeră de perete** de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și **Un scaun** tapizat tot cu stofă japoneză. Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu *E. A. Pucher et Comp.*, Bulevardul Elisabeta, 15, cu sucursala caea Victoriei, 148.

JUMATATE GARNITURA MOBILA PENTRU INTRARE DE LEMN DE STEJAR

compusă din : **Una canapea**, **4 scaune**, **2 marchize**, **2 taburele**, **una masă** cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în pluș fin broșat, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania americană», str. Carol, 74, vis-a-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia

UNA SUFRAGERIE MODERNĂ DIN LEMN MASIV

compusă dintr-un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapisate, cumpărate de la cunoscuta «Expoziție Modernă» de mobile *Gildener Rosenthal et Hascal*, București, str. Carol I, 64.

1 serviciu de ceai pentru 6 persoane, de alpaca veritabilă, imitând argintul oxidat.

1 ceasornic de masă cu o figură oxidată, așezat pe un postament aurit imitând bronzul.

1 pendulă de perele «secesion» cu vitrouri, având mersul 15 zile, cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail *Frații A. et J. Roller*, București, str. Smârdan, 35, etajul I-in.

O mașină de scris „Erika”, ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la *Compania „Idear”*. Depozitul mașinelor de scris din Buc. Palatul Eforiei, reprezentant *Leonida Piokowsky*.

O pendulă modernă, culoarea nucului și **un ceasornic** pentru birou, frumos nichelat, cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicaria Colței”, str. Colței, 31. **2 pelerine** de ploaie, calitatea I, portative pe ambele părți. **2 truse** de voiaj, pieie de crocodil. **2 aparate de ras** „Juvenia”, cumpărate de la „Compania generală”, birou de informații, București, strada Smârdan, 29, etajul I-in.

1 mașină de cusut pentru familie, de mână, calitate superioară; cu capacul de nuc. **1 mașină de cusut** de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitate cea mai superioară, coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masa și capacul de nuc. Cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut „Compania anglo-americană”, București, str. Carol, 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

2 frumoase fructiere bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii *Th. Radivon*, Buiev. Elisabeta, 8 bis. **Un gramofon mare**, perfecționat, remontabil în timpul mersului, cu diafragmă de concert și 6 cântece naționale.

Una vioară model *Stradivarius*, completă cu arcuș, cutie și accesorii. **Una harmonică** de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și colțurile îmbrăcate cu metal. **Una mandolină** de concert veritabilă, italiană, în lemn de palisandru și

elegant ornată cu sifel, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică *Jean Feder*, calea Victoriei, 54.

Serviciu de bucătărie „Sirius email”, compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marele magazin *A. Rechenberg et fil.*, București, str. Lipscași, 15.

6 cămăși bărbătești de zi, de zefir sau albe, cu piept de olandă. **6 perechi** pantaloni (indispensabili).

6 perechi ciorapi fil d'Ecosse. **6 batiste** de olandă cu monograme. **1 pereche** jartiere de mătase. **1 pereche** bretele, idem, cari se vor confecționa după măsură câștigătorului de cunoscutul magazin de linerie „La patru sezoane”, calea Victoriei, pasagiul Maca vis-a-vis de poliție.

Doi costume de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie *Jaques Grimberg*, str. Academiei, 25.

Una bucată 19 metri pânză de inisor cu borangic, țesătură românească, cumpărată de la expoziția Casei școalelor. **2 ceasornice** de aur pentru bărbat și două pentru damă; unul de argint răsesc pentru bărbat; **O brățară** de aur cu 3 diamante; **Un inel** de aur bărbătesc cu rubin, idem unul cu safir; idem altul cu 2 briliante și safir la mijloc; **2 ceasornice** de metal marca „Sonja”; **2 portfoto**grafii de portolan japonez, cu flori artistice lucrate în foc; **Un pince-nez** aur 14 karate; **Una pereche** ochelari dubli; **2 lorgnioane** pentru damă; **12 beno**cluri de teatru, cumpărate de la Institutul de optică „Ocularium”, Doamnei, 27, unicul institut pus sub direcțiunea științifică a d-lui *Gheorghe D. Fischer*, oculist. **Un frumos** premiu pentru grădina „Santieler”, compus din un cocoș, 2 găini și 12 pușori; **Un curs** complet de limba franceză; idem unul de stenografie, idem unul de dactilografie, cari se vor preda de cunoscutul profesor *Henry H. Duploye*, strada *Edgard Quinet*, No. 5.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun «Flora», făcute anume pentru abonații noștri.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc în mod gratuit «Universul Literar», iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta scriere : **Memoriile regelui Carol I.**

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

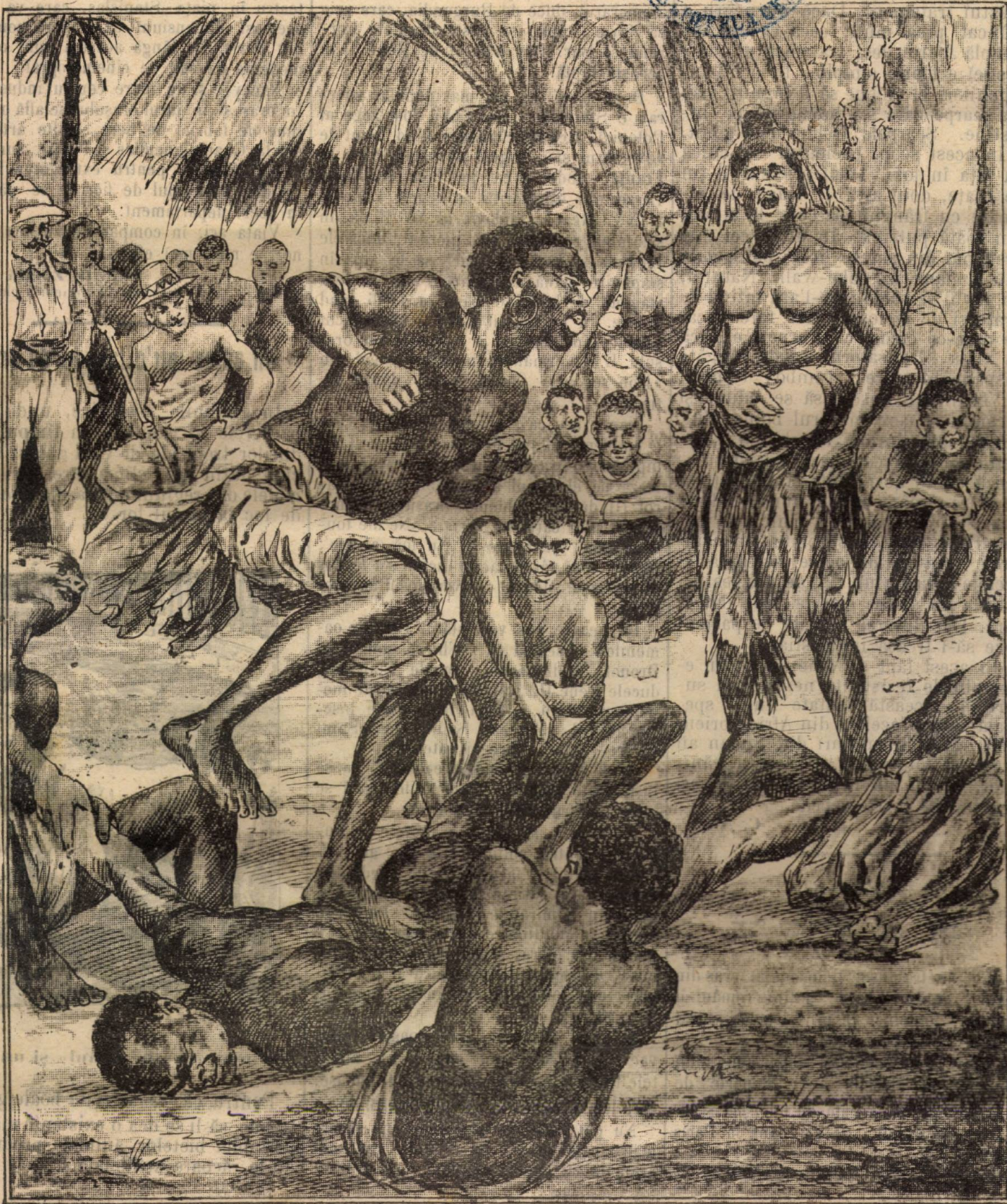
Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apă e odată pe săptămână, Marțea

MASAGIILE DIGESTIVE IN UGANDA.—Vezi pag. 5432.

TUMBO

SAU

MASAGIUL DIGESTIV

Privind cine-va ilustrația ce publicăm pe pag. I, ar crede că asistă la o scenă de barbarie, în care vre-un sclav este pedepsit de stăpânul său. Cu toate acestea negrul se lasă de bună voe să fie călcat în picioare și schingiuit.

În Uganda, colonia engleză din Africa orientală, s'a observat aplicarea acestui tratament. Dacă un negru a mâncat prea mult, ceea ce se întâmplă foarte des, tratamentul indigestiei e foarte simplu. În ochii indigenilor, el trebuie să fi înghițit vre-un șarpe care s'a înfășurat pe intestine. Șarpele trebuie deci gonit.

În acest scop, pacientul se culcă cu fața în jos. Două prieteni îl țin de brațe, două alții îl leagă de picioare cu frânghii pe care le strâng din toată puterea. În urmă cel mai greu om din sat se urcă pe spatele său și dansează cake-walk. Natural, bolnavul se vaetă; cei-l'alți întind de brațe și de picioare mai tare încă, de oare-ce crede că șarpele e încă în viață. Dansatorul scoate strigăte înspăimântătoare: tumbo! tumbo!

Vecinii nu lipsesc să se adune și făcându-se cerc în jurul bolnavului, comentează durata rezistenței șarpelui rebel. Acest masaj digestiv durează ca 20 de minute. Înțelegeți în ce stare rămâne sârmanul negru după o astfel de operație. Culcat la pământ, cu coasta zdrobită, cu membrele uneori dislocate, așteaptă efectele remediuului. Cât despre șarpe, istoria nu spune dacă a fost dat afară. Dar durerea simțită de pacient face să-i treacă indigestia.

În acest fapt se vede bine un exemplu de rezistență negrilor la suferință. Această calitate nu e specială numai acelor din Africa orientală. Medicii militari din Sudan au observat totdeauna nepăsarea răniților. Ei nu iau în seamă rănilor care se vindecă foarte repede.

C. Arg.

DIN FRANTA

NANCY

Iată un frumuseț și însemnat oraș din estul Franței, pe care puținii români îl cunosc. Și totuși ce oraș frumos, curat și plin de viață e Nancy!

Nancy este capitala departamentului Meurthe et Moselle și e departe de frontiera germană cale de un ceas și jumătate cu trenul. De aci până la Paris sunt 333 kl.

Orașul Nancy e în primul rând un în-

semnat punct strategic. Pe lângă oraș, care e fortificat de jur împrejur, toată partea departamentului dinspre Germania e un șir neîntrerupt de forturi.

Nu e mare Nancy (numără doar 100 mii 570 locuitori, plus 9036 militari), dar e plin de mișcare, de activitate.

Orașul e vechiu și are istoricul lui; e împodobit cu numeroase arcuiri de triumf, porți și statui. Unul din cei mai populari duci pe cari i-a avut ducatele Lorrena și Bar, e ducele René II, foarte popular din cauza luptei ce a dat-o la 1477 lângă Nancy în contra lui Carol Temerarul, duce de Burgundia, care voia să devie stăpân și peste ducatele Lorrena și Bar. Dar e bătut de René II în această luptă.

După René II, cel mai popular suveran e Stanislas Leszczynski, fost rege al Poloniei. Regele Stanislas fiind bătut de adversarul său August de Saxa, vine în Franța, unde avea pe fiica sa Maria Leszczynski căsătorită cu regele Ludovic al XV. Regele Ludovic al XV îi dă, în schimbul regatului său pierdut, ducatele Lorrena și Bar, pe cari să le aibă în stăpânire până la moartea sa. El le-a stăpânit de la 1736 până la 1766 când moare. În tot timpul domniei sale a făcut numai binefaceri și a înfrumusețat orașul. E înmormântat în cavoul regal din «Bon secours» (lângă Nancy) lângă soția sa.

Nancy are ca emblemă «scaiul», care e emblema sfintei Fecioare. René al II, luptând contra lui Carol Temerarul, pictează pe el scaiul și la 1598 ducele Carol III dă ca emblemă orașului Nancy scaiul, sub care stă scris: «Ne me touchez pas; je pique». (Nu mă atinge; înțep). Mai târziu acest dicton s'a tradus în latinește elegant: «Non insultus premor».

La fiecare pas vezi statui ridicale oamenilor de seamă ca: Thiery, generalul Drouot, Sadi Carnot, regele Stanislas, ducele René II, etc. Pe lângă aceste monumente vezi adaoga frumoasele biserici în stil gotic ca: Saint Léon, Saint Pierre, Saint Evpre și catedrala.

Ar fi să fac o listă prea lungă ca să înșir toate palatele autorităților cari se întrec ca frumusețe și mărime.

Nu trebuie să uit că Nancy e un însemnat centru cultural. Se află aci o universitate cu facultăți: de medicină, drept, litere, științe și filosofie, toate instalate în admirabile localuri. Pe lângă acestea o mulțime de școli speciale ca: școala forestieră, școala de inginerie chimică, de inginerie mecanică și de inginerie electrotehnică, un institut agricol, etc., etc.

În oraș, pe lângă numeroasele tramvace cari circulă, mai sunt și așa numitele tramvace sub urbane, foarte frumoase, cari leagă Nancy-ul cu împrejurimile.

Nu pot trece de asemenea sub tăcere magazinele de diferite articole, cari sunt aranjate cu cunoscutul bun gust al fran-

cezilor. Cum vii de la gară în oraș te minunează clădirea vastului magazin «Maison des Magasins Réunis», care ocupă 4 străzi și are în interior 50 de raioane. E un fel de «Magasin Universel» din București, dar de 40 de ori mai mare. Ca localuri de distracție se găsește «Casinoul», o sală cu vre-o 800 de locuri, unde actualmente o trupă joacă hazliile «reviste» franceze, ridiculizând toate evenimentele mai însemnate petrecute în ultimul timp.

Mai e o sală unde se află instalat provisoriu teatrul, căci se clădește acum un teatru în piața Stanislas, care va avea aceleași dimensiuni ca «Opera comică» din Paris. Pe lângă acestea sunt o sumedenie de săli de cinematograf.

Nancy e și un mare centru industrial. În oraș și în jurul orașului se află o mulțime de fabrici de bere și alte articole, iar la Champigneulle și Pompy sunt colosale instalații pentru extragerea fierului din mineraiul de fier ce se găsește în acest departament.

Viața aci, în comparație cu cea de la noi, e mult mai eficientă.

Puiu D. Zorilă

Nancy. Student în ingineria chimică.

Un câine într-o familie de urși

În grădinile zoologice, unde lei, pantere și cămilele în timpul căldurilor tropicale de vară găsesc oarecum puțin din clima țării lor, animalele din regiunile polare nu se simt de loc la largul lor.

Câinele «Brother Paul» și un urs

Pentru ca să se evite boale grave, trebuie să li se dea o existență mai suportabilă bietelor animale producându-le răcoare artificială.

În grădina « Zoo » din Londra se află o splendidă colecție de urși albi. Pe timpul căldurilor din Iulie urșii sunt duși în altă parte. Dar în loc să aibă un simplu lac stătător în care animalele să se răcorească, au făcut cu mari cheltuieli un mic râuleț cu apă curgătoare.

Astfel urșii sunt la adăpost de marile călduri, scăldându-se de dimineața până seara în apa rece a râulețului.

Dar ceea ce e mai curios, e că au lăsat în cușca urșilor un câine foarte frumos, negru cu alb: *Brother Paul* (fratele Paul), care fiind tovarășul lor din copilărie, continuă să se joace cu ei în cea mai intimă camaraderie.

Veter.

Mijloace feroce de a spăla o insultă

În Japonia a avut loc un duel care de sigur e unic în felul său și nu e lipsit de originalitate.

Acolo duelul e interzis formal sub pedeapsă severă.

Două inși din Osaka se certară rău și neștiind cum să sfârșească lucrurile, aleseră un prieten comun ca arbitru.

Acesta, după ce se gândi mult, hotărî ca cei doi adversari să se bată cu bărbia. Ei se legară mâinile la spate și în această stare cei doi luptători începură lupta în fața a numeroși spectatori, cari se prăpădeau de râs.

După regulile duelului, loviturile duelului sunt simple și redublate. Unul din negri începe: cu capul înainte ca un berbec, se aruncă asupra adversarului, care așteaptă lovitura fără să se miște și se ridică la rândul său spre a lovi cu o violență de necrezut. Acela care rămâne nemișcat la pământ e declarat de asistență ca învins.

Indigenii din Quesland se bat la fel, dar cu lovituri de cap. Lovingătorul se poate lăuda că posedă un craniu destul de solid, dar se alege la sfârșitul luptei cu migrene teribile. De altfel nu e nevoie să te duci așa de departe spre a asista la dueli sălbatici. Acum trei ani, doi birjari parisieni luându-se la ceartă, hotărâră să se bată cu lovituri de bici. Goi până la mijloc, cei doi antagoniști se biciau timp de zece minute.

Iată doi birjari cari nu cred să fie dragăstoși cu caii lor.

Ca dueli ridicole putem cita și pe acelea ale studenților germani cari constau în a bea, insultându-se, cantități enorme de bere. Acela care aluneca mai întâi sub masă era considerat ca învins. Din timp în timp se mai văd încă astfel de lupte stranii în Heidelberg.

Duelul american mai are partizani încă în Antile. Creolele când se supără, se bat cu ușurință. Acum câțiva ani, în Martinica, certurile între plantatori se

terminau cu pușca în mână. Aceste dueli nu sunt nici astăzi rare. Armele întrebuițate poartă nume bizare: pușca *drap mortuar* e combinată astfel să aducă aproape totdeauna un desnodământ fatal; *trafulgar* e pușca obișnuită de vânătoare.

O formă teribilă a acestor dueli e întâlnirea numită *nici un pas*. Una din arme e încărcată cu gloanțe, cealaltă liberă. Adversarii nu știu care le e destinată, și trag la noroc.

Calător.

Coafura magistraților englezi

De secole, magistrații din toate țările au obiceiul să poarte în exercițiul funcțiunii un costum particular, spre a se distinge de cei-alți muritori.

Cu toate acestea, în timpul din urmă, s'a simplificat mult uniforma. Singura magistratura engleză păstrează încă perucile sale tradiționale și rochiile majestuoase, emblema autorității sale. S'a încercat de multe ori să se modifice acele ornamente plicticoase, dar totdeauna fără succes. Deunăzi un mare ziar din Londra a avut temeritatea să ceară pur și simplu excluderea perucelor, sub pretext că, servind de multe ori să ascundă chelia sau părul alb, ea permite judecătorilor prea bătrâni să îndeplinească funcțiuni de cari nu mai sunt capabili.

Lucrul acesta n'a făcut de cât să se fie și mai strict încă obiceiurile vechi și perucile să fie mai voluminoase.

Peruca unui judecător de la Inalta Curte

Un expert vă poate spune, văzând o perucă, ce atribuțiuni îndeplinește acela care o poartă și ce leașă primește.

Astfel, judecătorii de la Inalta Curte, cari sunt plătiți cu minimum 125.000 lei pe an, poartă ceea ce se numește «full-

bottomwig», perucă cu fundul plin sau perucă mare.

Această perucă e garnisită cu aripi cari cad de fie-care parte a capului până pe umeri. Pe aceste aripi sunt aranjate bucle cari se perd în masa părului frezat.

Peruca magistraților mai mari e făcută din păr alb de cal foarte fin și prețul ei variază, după eleganța cu care e executată, între 375—500 lei.

Această perucă pudrată, impozantă și

Peruca unui avocat K. C., consilier al regelui

maiestoașă, dă un aer de demnitate celui care o poartă, dar ea ar fi incompletă fără roba solemnă care face parte din costumul oficial al înaltei magistraturi engleze.

Aceste robe sunt demne să rivalizeze cu perucile. Ele sunt așa de largi încât fie-care judecător trebuie să aibă un șie special în serviciul său spre a-i ține trena când umblă. Făcute din matase, brodate cu ermină, ele costă 750 până la 2.500 lei.

Acest costum e completat printr'un tricorn, accesoriu indispensabil la toate ceremoniile oficiale și pe care judecătorii Inaltei Curți le poartă, nu pe cap pentru că le-ar acoperi peruca, ci în mână sau în fața lor. Judecătorii inferiori au peruci mai mici, fără aripi cari atârnă; ele sunt rotunde, făcute din păr de cal obișnuit, frezate simplu. Aceste peruci nu au aspectul impozant al celorlalte, dar au avantajul că sunt mai ușoare, mai ales când e cald.

Robele magistraților inferiori sunt simple, făcute din stofă obișnuită. Ei n'au dreptul la tricorn.

Perucile avocaților diferă de acelea ale magistraților inferiori prin aceea că au de fie-care parte a urechei un anume

număr de bucle cari variază după gradul avocatului. Baroul englez cuprinde două clase de avocați: avocații ordinari și aceea cari pot adăoga la numele lor două litere: K. C. «King's Counsel», consilierul regelui.

Avocații ordinari poartă două bucle la perucă; ceilalți trei.

Nici un avocat nu poate lua cuvântul într'un tribunal dacă nu e îmbrăcat cu costumul oficial.

Peruți de ale judecătorilor inferiori

Eticheta costumelor dă câte-odată loc la scene comice. De exemplu, un avocat, în grabă, uită să-și ia roba și peruca. Atunci e silit să împrumute aceste obiecte de la un coleg.

Orî-care ar fi gravitatea cauzei judecate, nimeni nu-și poate ține răsul, văzându-l pledând cu o peruca care îi cade peste urechi sau îi stă pe vârful capului.

Doru.

Scrisoare din Los-Angeles

Primum următoarea scrisoare din Los-Angeles (California):

Luându-mi rămas bun din România la 8 Mai, plecai plin de iluzii spre țara despre care auzisem că e cea mai frumoasă din lume, că e paradisul pe pământ, spre California. Am părăsit liceul internat și am pornit într-o călătorie așa de mare deși nu aveam 17 ani. Aveam curaj și un gust nespun de călătorie.

Îmbrăcat în uniforma de mare tinută a liceului, fiind de statură mare, fui luat în străinătate drept militar. Asta m'a scăpat de multe ori de pericole mari.

Din Bremen cu vaporul „Kronprinzessin Cecilie” în 7 zile am ajuns în New-York, unde în oraș se luau sute de copii după mine, căci pe acolo nu se văd uniforme. După câteva aventuri de o mică însemnătate, după patru zile și nopți de călătorie cu expresul californian care merge cu o viteală de 110 klm. pe oră (întâi m'a apucat amețea, căci

sburau toate înaintea trenului. Linia era dreaptă sute și sute de klm. și măi largă de cât la noi), am ajuns la El-Paso (granița mexicană) unde se opri trenul.

Aproape negru pe față de praf și oboșit de drum, m'am dus în oraș, unde era fierbere mare: era înaintea unei lupte, căci resculții nu erau departe și armata își avea tabăra la o milă depărtare de oraș spre munte. Locuitorii erau foarte neliniștiți, căci suferau totdeauna în asemenea ocazii. Alergam în toate părțile cu scopul de a putea trece granița spre a vedea lupta.

În sfârșit, avui norocul să întâlnesc un grup de reporteri care cu o patrulă de soldați mergea spre lagăr. Îmi luai aere de om mare și fără multă vorbă isbutii să-i însoțesc în lagărul a două regimente. Făcui cunoștință cu trei ofițeri, care mă luară la un ceai în cortul lor. Faptul că nu mă întrebați cine sunt mă miră mult. Erau foarte liniștiți, credeai că vor bate pe resculții la prima ciocnire și făceau haz pe socoteala dușmanului. Știam limba engleză bine, așa că făceam și eu glume. De odată, esind din cort, văzurăm venind în galop mare avant-garda: 4 soldați și un sergent înaintare spre comandant. Se auzi trambita: adunarea! Ce învălmășeală! Într'un sfert de oră regimentele plecară, iar noi la coadă.

Era seara pe la orele 6. Nu vedeam ce se petrece în front, când deodată iar răsună trambita: înapoi, pas de atac! Acuma eram noi în front și fugeam cât puteam.

Răsculații veniau să ne atace pe dinapoi și soldații alergau spre un loc mai bun de luptat, căci aici nu se puteau apăra. Era prea târziu însă, căci o ploaie de gloanțe căzu făcând o spărtură mare printre soldați. Mă înfiorai la auzul gemetelor și al văjăitului gloanțelor. Alergai înainte și când văzui vârfurile puștilor esind din tufisuri, m'am aruncat ca un nebun într'un șanț adânc de pe marginea drumului. Focul începu: îmi ascunsei capul în iarbă și de-abia ghiceam ce se petrece afară... Simții ceva cald pe gât, mă atinsese un glonte. Pocniturile încetară puțin. Avui atunci curajul să mă uit ce s'a întâmplat: numai morți cu fețe schimonosite, răniți cari gemeau.

Îngrozit, plecai pe drumul pe care venisem. Nu făcusem nici 100 de pași, și la cotitură mă întâlnii mexicanii cari scoteau strigăte sălbatic de bucurie că au învins pe soldați, de 4—5 ori mai mulți ca ei. Văzându-mă se repeziră la mine și mă țărâră la căpitan. Salutați militărește și îi spusei pe englezește că sunt sub protecția Statelor-Unite. Atunci fui dus în lagărul lor. Mi se dete să încalec un cal și după ce trecurăm un deal am ajuns în tabăra lor.

Mi-am adus atunci aminte că citisem despre conducătoarea răsculaților pe care răsculații o numiau „Jeannă-D'arc”. De sigur trebuia să fie și ea aici! mi-am zis, și mă așteptam la orî-ce moment s'o văd. Dar fat-o: Pe un cal mare și alb ca zăpada, îmbrăcată în haine de amazoa-nă, venea la pas spre noi.

Mă văzu, inima îmi bătea să se rupă la privirea ei. Fui invitat să intru în

cort. Amazona mă întreabă într-o fran-tuzească stricată dacă sunt francez?

Mă rugă apoi să-i povestesc ce mai e pe la Paris, c'a fost pe acolo. În sfârșit îmi spuse că pot să vii la masă, dacă vreau. Avea orez și mămăligă, carne friptă; ca băutura apă caldă. După masă mi se spuse că voi dormi în cortul dânsel. O rogojină și o pătură de cal... Toată noaptea n'am putut dormi; capul mă durea grozav din cauza peripețiilor din timpul zilei. Dimineața mi se dete o călăuză și plecai.

Ajungând în El-Paso, mă îngrozii din nou, căci trenul pe care îl scăpasem de-raiașe și nu mai puțin de 23 morți erau pe locul catastrofei; plecai cu al doilea tren și a doua zi dimineața intram în California. Munte, pustiu, apoi câmpii pline de portocali, de lămâi. Către seară eram în orașul Los-Angeles.

Ce splendoare de oraș! Clădiri frumoase, străzi de 3000—4000, unele chiar de peste 5000 de numere lungi, 90% întreg pavate și drepte ca lumânarea; pe margini palmieri, casele la 30 de pași de trotuar, în stil american, ca niște vile mici, dintre cari foarte multe sunt acoperite în întregime de trandafiri până în vârf.

Lumină electrică pretutindeni, flori și iarbă nu lipsesc la nici o casă. Casele moderne de aici sunt foarte originale. Au paturi automate cari dispar în pereți; tot așa și biuroul, dulapurile, etc. La nevoie le ai apăsând pe un buton. Sobe nu prea sunt. Numai în bucătărie e o mașină cu gaz aerian care de asemenea dispăre în perete. În oraș care are 365.000 de locuitori, sunt peste 80.000 de automobile, și nu mai puțin de peste 300 de cinematografe, care cele mai multe încep la 10 dim. și isprăvesc la 11 noaptea. Intrarea la cele mai multe costă 5 cent (25 de bani).

Acum de ex. e un circ american „Ringling Brothers” care are 40 de elefanți și 1300 de oameni și nu dă mai mult de tref reprezentății cu caii circului Schumann, din Berlin. Distracții multe sunt pe malul oceanului, unde sunt 6 localități, care se întrec între ele prin splendoarea lor. Distracțiile sunt cu totul noi. Tramvaiele sunt toate electrice. Merg colosal de repede și au sistemele cele mai noi prin care opresc la 5—6 pași; ușile se deschid singure, la fiecare scaun e sonerie după care se oprește la prima încrucișare de stradă. Costul e de 5 cent orî-ce distanță. Vagoanele sunt de o rară eleganță și fumătorii au anumită secție. Motociclete și biciclete sunt nespun de multe.

De tinerime se îngrijește mai bine ca orî-unde să nu se strice. Tinerii cari n'au 21 de ani împliniți și beau bere undeva într-o berărie, sunt arestați de agenții poliției secrete și berăria e închisă imediat. Acelaș lucru se întâmplă cu țigările pe care un minor n'are voie nici să le cumpere. Sportul e apreciat foarte mult.

Iarna e mai multă verdeață decât vara și termometrul nu se coboară mai jos de 0 grade nici odată; doar se coc și iarna portocalele și persicile, se fac băi la ocean, etc.

Lupte cu taurii se fac în fiecare an. California, Córdova str. 1694. F. Vesely

IN JUNGLA

— NOVELA INDIANA —

— Urmare și sfârșit —

Dacă mă avântam, nu puteam să mă suf în arbore de cât la unu sau două picioare înălțime până să se desștepte fiara, și atunci s'ar fi aruncat asupra mea. Trebuia un plan mai dibaci, mai puțin sgomotos.

Cu dinții închești spre a nu lăsa să-mi scape respirația, începui să mișc gambele, oprindu-mă la fiecare secundă, de teamă ca sgomotul nisipului scormonit să nu desștepte pe monstru. Un trosnet de încheieturi: Membrele năprasnice se întinseră, se lungiră pe nisip — mă întepenii ca un buștean. Fiara se întorcea în somn.

Incet genuchii mei se mișcară, brațul stâng se apropie de bărbie până ce palma mâinii atinse pământul. Mă săltați într-o rână. Mușchii mi se încordară; aspirai cu forță dar liniștit, aproape fără a mișca și, neștiind cum se făcu, mă pomenii în picioare. Privii tigrul culcat alături de mine.

Trebuî să fac un pas, unul singur. Al doilea pas... nu se putea să fie al doilea pas. Și aveam de făcut trei; trei pași era distanța între viață și moarte.

Arborele era gros de două picioare diametru. Singurul meu noroc. Dumnezeuule, ajută-mă!

Făcui o săritură, ca copiii sahibilor la școală, un pas, doi pași, trei. Rugăciunea mea era ascultată. Această săritură — una singură, puternică disperată — mă făcu să cad inapoia arborelui. Cu o mișcare rădăcită apucaî șofa spânzurată.

— Bagă de seamă, frate! Imi strigă bivolarul, ridicându-mă cu greu.

Orbit de nisipul asvârlit de picioarele mele, tigrul se sculase furios cu un strigăt de turbare, și plimbă împrejur ochii teribili ca să vadă undă fugisem. Mă descoperi. Mișcările mele, cățărându-mă, mă trădară. Trebuia să mă urc la opt, nouă picioare.

— Strângeți picioarele, tigrul se repede! El se aruncă. Imi ghemuisem genuchii, la nouă picioare de la pământ. Fu un tipăt de furie; o masă întunecată trecu pe lângă mine — o durere cumplită imi sfâșie piciorul drept de la glesnă și până la genuchii.

Auzii o izbitoră de desubtul meu: era tigrul care cădea. In groaza m'a, mă asvârlii mai sus, la zece, unsprezece picioare. Încă unul, și apucaî ramura mântuirii. Un nou tipăt de turbare sguđui aerul. Mă acatai, ținându-mă cu amândouă bratele de cracă; simții o mână sdravănă apucându-mi pumnul. Eram scăpat.

— Ține-mă că leșin... Atât putui spune. Mi se părea că totul se învârteste împrejurul meu, într-o ceață care devenea din ce în ce mai întunecată.

Și nu era sfortarea supra-omenească pe care o făcusem, teroarea desperată ce o simțisem, ci sângele care curgea și-roaie din rană. Bolnavul mă legă la picior cu turbanul său și mă fixă bine de craca pe care ajunsesem.

Și tigrul? Furios, scos din sărite, răscolea pământul cu ghiarele. In urmă, se ridică pe labele dinapoi, răcnind, încercând să se repeadă iar. Apoi, în paraponul său furios, alergă la rădăcina arborelui unde linsă balta de sânge; ridică spre noi capul, cu ochii strălucitori ca pentru a mai cere sânge.

— Curaj, frate, zise bivolarul, pe care abia îl auzeam în leșinul meu. Ne vin în ajutor. Se apropie.

— Cine? Unde? murmurai. Cine știe pericolul în care suntem?...

— Cine? bivoli. El trebuie să fi ajuns de mult în sat și să-l fi alarmat văzându-l fără mine. Urmele lor vor călăuzi pe cei cari vin în ajutorul nostru.

Era o speranță, însă foarte slabă. Satul se afla la 12 kilometri, soarele nu se coborâse încă la orizont. Așteptam. Tigrul asemenea. O oră se scurse. Soarele începea să apună. Mai era încă un ceas din zi — o oră — și pe urmă o să vie noaptea, foamea, moartea...

De odată, bivolarul imi dete cu cotul.

— Auzi, frate? zise, cu urechia la pândă.

Ascultai. Vântul fășea în frunze. Tigrul sufla greu, răgea de desubtul nos-

tru. Pe urmă, încetișor, un sgomot, o duruitură la fel cu aceea a tunetului îndepărtat ajunse până la noi. Ridicaî ochii la cer. Era fără nori, de un albatru desăvârșit.

— Nu, nu este acolo, reluă bivolarul; cred că sgomotul ăsta vine de dincoace.

Și arată cu capul spre sat. Privii în direcțiunea indicată, dar jungla și mărăcinii imi împiedicau vederea pe șes. Puțin câte puțin, sgomotul crescui, devenind din ce în ce mai lămurit. Zece minute, douăzeci de minute trecură. Dădurăm câte un chiot de bucurie. Recunoscurăm pe cei cari veneau. Sunau din Țimbale și cântau cântece sălbatice. Era o muzică de o caco-fonie oribilă, dar care nouă ne păru cea mai duiosă dintre armonii.

Oamenii, ca la o sută de inși, erau înarmați cu furci și băte. Aveau și ajutor: cireada de bivoli care isbea cu coar-nele, lungi de trei picioare, în timp ce copitele loveau în pământ.

Tigrul se ridică, aspiră cu furie aerul, simți bivoli, auzi mugetele lor. apoi, plecând capul, cu coada între picioare, ca un câine bătut, o tuli în mărăcinii, de cealaltă parte.

— Da, prieteni, sfârși bătrânul shikar. Am trăit ani în junglă, am întâmpinat multe, însă nici odată, nici o dată n'am cunoscut un om, care în inima junglei, în ghiarele, în gura tigrului, să scape cu viață spre a vă povesti ceea-ce vă spuseli...

Trad. de Dumbo

TOȚI SFINȚII

sau

SĂRBĂTOAREA STRĂMOȘILOR ÎN CHINA

Ca și la noi, datoriile pen'ra morți, în China, nu se mărginesc numai

Primele ceremonii se fac în sala strămoșilor, în anumite luni ale anului; căci nu există familie care să n'aibă o zidire făcută anume pentru acest scop. Aci se adună toate nemurile, și adunarea e adesea destu-

Efigii ale defunctului și candelile colorate sunt aranjate înaintea fiecărui mormânt

în timpul doliului, ci sunt ceremonii de numeroasă, de oare-ce vin unele speciale cari se țin în anumite e-orî șasezeci până la optzeci de fa-milii de aceeași origină. Atunci nu

există deosebire de rang: muncitorul, meșteșugarul, mandarinul, se confundă; cel mai bătrân are întâietatea, nu cel mai nobil sau cel mai bogat.

Tablițele cu numele strămoșilor sunt aranjate în ordine și pe o masă sunt puse mai multe mâncăruri:

Odată pe an ceremonia se practică chiar în cavoul strămoșilor. Cum mormintele sunt afară din oraș și adesea pe munte, ei se duc într-o anumită epocă, de la 1 Aprilie până la 1 Mai. Ei smulg erburile și își fac adorările. Când e vorba de o familie bogată, atunci ridică, după cum se vede în

Pe locul de înmormântare ale strămoșilor, chinezii au ridicat câte un cort

carne, orez, fructe, vin și afară de astea, parfumuri și lumânări. Familia, sub conducerea celui mai bătrân, face adorările și prosternările obișnuite. Totul se face după rituri din cea mai înaltă antichitate și în toate familiile; în toată China ceremonia e la fel.

ilustrație, un cort în care pun statuete reprezentând efigiile ale defuncților și lanterne multicolore.

Chinezii care sunt excesivi în toate ceremoniile lor, sunt și mai mult când e vorba de strămoșii lor.

Blaz.

HENRI DE SARRANTON

SPIRITUL DIN AIDUR

— Poveste arabă găsită la Flemeu —

— ERMARE —

Ei răspundeau printr'un aspru zăgănit de arme și printr'o surdă exclamație la privirea șefului lor, și chiar caii, excitați de zgomotul pîtenilor (1) frecăți de scări, păreau nerăbdători de luptă și victorie.

Deodată apărură doi cavaleri la orizontul vastei câmpii. Ei veneau înaintea strălucirii escadron cu toată viteza.

Ei anunțau apropierea inamicului.

Atunci Abdalah ordonă o schimbare de front și merse să rânduiască gu-

mul său (2) îndărătul unui tufiș de palmieri cari răsărea ca o insulă de nisip strălucind în desert.

Aproape îndată se zări o trupă de cavaleriști cari înaintau prin frunziș, inconștienți de primejdie. Ei erau mult mai numeroși ca ai săi, dar Abdalah nădăjduia să cumpănească această inferioritate prin vigoarea atacului și prin șiretenia și stratagema de care se slujise, fapt care îi da putința să surprindă pe inamic fără veste.

Intr'adevăr ei nu văzură de cât la câțiva pași după ce trecură de stu-

pe călăreții cari fuseseră ascunși vederii de cactuși și palmieri.

La vederea lor ei se opriră surprinși, și în aceeași clipă Abdalah și cavaleriștii săi într'un galop furios se aruncară în calea lor.

În picioare, sprijiniți în scări și ținând în frâu caii cari îi ducea, asaltatorii descărcară mai întâi puștile lor ale căror plumburi văjind duseră moarte și spaimă în rândurile opozanților, în timp ce aerul se întuneca, umplându-se de acest fum de pușcă care te zăpăcea mai rău ca vinul. Pe urmă aruncând pe umeri pușca de aici înainte nefolositoare, traseră săbiile și se așezară în gardă cu războinicii inamici.

Aceștia, surprinși și în dezordine, nu putură suporta lovitura. Caii lor poticniră și se rostogoliră deasupra călăreților. Un mare număr dintre ei pieriră în câte-va clipe și ceilalți, văzând imposibilitatea unei adunări ca să se reculegă, traseră caii de căpăstru după o scurtă rezistență și luară rasna peste câmpii, în timp ce învingătorii se aruncară pe urmele lor.

Abdalah se puse să urmărească pe șeful gumului care se cunoștea după burnuzul său roșu. Cei doi șefi alergau la câte-va lungimi de cal unu de altu și sirepii lor de forțe egale mențineau între ei aceeași distanță.

„Oprește-te câine, fiu de cățea, strigă Abdalah, ți-e frică de mustră o-menească?”

„Dacă n'ai fi urmat de călăreții tăi, răspunse celalt șef, m'aș întoarce fără să mai stau pe gânduri și fii fără teamă că n'ai mai fi de cât un cadavru.

„Pe Alah, îți jur să mă lupt eu singur, zise Abdalah. Nici unul din oamenii mei nu va ridica mâna asupra ta.

„Incetează atunci de a mă mai urma și mă voi întoarce, răspunse șeful, eu singur.”

Atunci, de comun acord, își opriră caii și Abdalah făcu semni călăreților săi să se ție la distanță, în timp ce fugarii, văzând că era vorba de o singură luptă numai între cei doi șefi, se aranjară față în față cu partea adversă. Cei doi șefi, o clipă, se măsurară din cap până în picioare, pe urmă se aruncară unul asupra celuilalt. Abdalah era înarmat cu o spadă, armă pe care câte-va triburi siriene au împrumutat-o dela Nazariteni (1) și păstrată încă din timpul luptelor renunțate ale cruciatelor, când Orientul și Occidentul se hărțuiau pentru Ierusalim unde era Sf. Mormânt. Celalt șef agita un iatagan indoit ca o semilună. Această diferență de armament dădea un avantaj lui Abdalah căruia cele două arme îi erau familiare, în timp ce scrima cu spada îi era necunoscută potrivnicului.

Acela avu numai de cât ocazia să recunoască inferioritatea sa, căci în timp ce el căuta să-l taie lovindu-l orizontal, Abdalah îi puneă în față într'una ascuțișul și îl silea să facă astfel

1) Pîtenul arab, *cahin*, e o bucată de otel, cam de vre-o 12 cm. lungime, terminată printr'un mic nasture cu colți. Cu greutate se ține de picior și intră într'o largă scară arabă în care piciorul intră cu ușurință.

2) Gum—cavaleria unui trib. De aici zgomotul metalic la care autorul face aluzie.

mişcări dezordonate care îi prăpădea puterile în vânt. El își pierdu sângele rece, îl apucă o mânie fără seamăn și vru să pue sfârșit acestei lupte... Cu o săritură, împungând calul cu pîntenii el trecu ca fulgerul pe lângă Abdalah; pe urmă, cu o săritură la stînga, demnă de un admirabil cavalierist, făcu o conversiune completă. Se găsi deci la stînga lui Abdalah avîndu-l în dreapta sa, și socotea astfel prin această manevră să paralizaze terribila spadă și să găsească astfel un mod priincios felului său de armament. Dar Abdalah era un cavalierist prea abil ca să se lase tîrât de acest vicleșug. Îngropînd în coastele calului de sus în jos pîntenul stîng, făcu, la rîndul său, o voltă cam cît o semicirculație, ridică mîna, lăsă frîul liber și în momentul cînd adversarul său, în picioare pe scări, înepenit și cu brațul ridicat, revenea asupra lui să-l rețeze cu iataganul său albăstrui de oțel, ca un briciu ascuțit, el îl străpunsese cu o lovitură plină în mijlocul pieptului.

Omul căzu de pe șea. Sirepul său spăimîntat o rupse de fugă către gîmul unde recunoștea pe tovarășii săi, amicii stăpînului său.

La această lovitură victorioasă, o lungă aclamare se ridică din mijlocul trupei lui Abdalah care se repezi în galop spre a completa victoria asupra vrăjmașilor, în timp ce învinșii dădeau bir cu fugiții, învîluindu-se într'un nor de praf.

Atunci, în mijlocul războinicilor care îi celebrară puterea sa, înaintea inamicului în agonie, și pe arena nisipoasă unde cadavrele arătau, sub lumina orbitoare a unui soare arzător, membrele nemîșcate și privirile lor fără vlagă, Abdalah cunoscuse și gustă beția triumfului.

Dumnezeu (să fie lăudat!), care a sădit în om dragostea de viață și care l'a condamnat la moarte, vrînd ca în luptă și pericol facultățile sale să fie mai vioae; ca moartea cea mai glorioasă să fie aceea în care războinicul să dea sau să primească pe cîmpul de bătălie, în mijlocul acestei invălmășeli a luptei care suprimă durerea, și orgolioasă bucurie de a răsturna la picioarele sale un inamic învins să fie cea mai plăcută și adîncă bucurie pe care omul a putut-o simți.

Abdalah în starea aceasta era, fie vis sau realitate pe jumătate, cînd simți acel somn de neînvins, care îl mai cuprinsese, și pleoapele îi căzură ca de plumb. El adormi. Dar îndată veni și deșteptarea și nimic nu mai văzu din tablourile și senzațiile cari îl mișcaseră și pe care le încercase în luptă cea crîncenă.

(1) Metonimie prin care sunt desemnați creștinii, căci Isus s'a născut în Nazaret.

El se văzu într'o sală măreață, cocoțat pe perne brodate cu mătase. Era învesmîntat cu un bogat costum pe care scînteiau insignele atotputerniciei sale, iar pe turbanul său se înălța un pampon de diamante strălucind

de-ți lua ochii, semne ale puterii sale împărătești. O numeroasă adunare de înalți demnitari veniră să ia ordine și aștepta respectuoasă expresiunea voinței sale.

El dădu ordin să intre toți acei cari aveau vre-o plîngere către el. Numai de cît fură lăsați să intre delegații unui trib îndepărtat care veniseră tocmai în capitală spre a pune la dreapta judecată a Sultanului o neînțelegere care îi desbina.

„— Să înceapă să grăiască delegații care au făcut plîngerea, zise Abdalah.

„— Stăpîne, zise un bătrîn din cei doi sofii (1), acești oameni de față și noi, aparținem tribului: Ulad Sidi Abderahim. Strămoșii noștri comuni au fost Sidi Abderahim care a avut un băiat Abed și altul Milud. Aceia sunt scoborători din Abed. Ei sunt putrezi de bogați. Noi suntem descendenții lui Milud și suntem săraci. Cînd, cu ocazia ultimului război, toate triburile din imperiul tău primiră ordine să dea soldați noi trebuirăm să ne înarmăm și să întreținem pe socoteala noastră o 100 de cavaleriști, întocmai ca și frații noștri coborători din Abed. Dar aceia suportară cu ușurință sarcina pentru că erau bogați. Noi, cari suntem săraci, am fost constrînși să ne împrumutăm cu o mare sumă de bani dînd ca garanție țările noastre.

Dar astăzi cînd războiul s'a terminat, iată că ne pomenim cu pămînturile în mîinile fraților noștri Ulad-Abed. Noi am continuat să le cultivăm în acest timp, dar cum ele sunt amanetate, n'avem drept de cît la a cincea parte din ce rămîne, și această cincime abia cu multă caznă poate să ne nutrească, astfel în cît ne vedem nevoiți ca noi, copiii noștri și copiii copiilor noștri să lucreze fără încetare pentru creditorii noștri, ca și cînd am fi sclavi lor, fără chiar a avea speranța ca măcar ultima generație a nepoților noștri să poată să se ridice dintr'această stare de plîns.

„Tot ce a spus omul acesta e adevărat? întrebă Sultanul întorcîndu-se către delegații tribului Ulad-Abed.

Va urma.

Trad. de P. Rosetti

TIMBRELE DIN LUME

Origina mărcilor

În 1838 un englez, Roiland Hill, avu ideea de a face să se plătească dinainte prețul transportului scrisorilor, vînzînd în public mici etichete destinate a fi lipite pe plicuri. Un francez se gîndise la acest proiect încă din anul 1643, dar nu l'a pus în practică.

Primele mărci fură imprimate și puse în circulație în Anglia 1840. Ele reprezentau profilul reginei și purtau cuvîntul «Postage».

(1) Sof, partea adversă, antagonist într-un acelaș trib.

În 1848 America a introdus acest sistem și se număra la 160 modele diferite.

În fine Franța a întrebuințat mărcile pentru prima oară la 1849.

Întrebuințarea mărcilor

După ultimele statistice, se consumă pe an în toată lumea 40 miliarde de mărci.

Dacă se consideră că trebuie în mijloci cinci minute pentru fabricarea, controlarea și vînzarea fie-cărui timbru, se ajunge la timpul de 200 miliarde minute. Fie-cărui jurnal îi trebuie cîte 500 minnte, deci 400 milioane de jurnale sunt în toată lumea cari întrebuințează mărci.

Pentru diferitele servicii necesare de la fabricare pînă la vînzare sunt întrebuințate 1.125.000 persoane.

Distincțiune

Pentru prima oară a fost acordată o distincție oficială engleză pentru un motiv filatelic. D. P. Castle, vicepreședintele de la «Royal Philatelic Society» a fost decorat, cu ocazia încoronării regelui Angliei, cu ordinul «Royal-Victorian» pentru serviciile depuse în filatelie.

C. N. Velluda

Inchiriez PIANINE

Nou și uzate
ÎN CAPITALĂ ȘI ÎN TOATĂ TARA
Începînd de la 15 lei lunar
GEORG DEGEN, BUCUREȘTI
— Alături de Cofetăria Capșa —

Înainte și După

Întrebuințarea
Cremei și Pudrei «FLORA»

Pastă de
dinți 1 leu

BUCOL

Apă de gură
1 leu 50

Tusea

cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea mîgărească, vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmacii

Anemia

clorosa, neurastenii, histeria, slăbiciunea generală, combato

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

ATENȚIUNE

La 27 Noembrie curent va avea loc tragerea următoarelor valoroase premii oferite de ziarul „UNIVERSUL” abonaților săi.

O NOUA VILA LA SINAIA

«Vila Luigi», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

UN DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, cumpărat de la *Industria metalică «Marcu»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8.

O ELEGANTĂ GARNITURĂ DE MOBILA PENTRU SALONAȘ

din trestie exotică și malaca emailată, compusă din : O canapea, două fotolii, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin *Littmann*, strada Lipscani, No. 3.

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ganea*, șoseaua Mihai-Bravul, No. 37 și strada Șerbănică, No. 10.—*Sucursala* calea Victoriei, No. 107.

O GARNITURA DE TOALEȚA JAPONEZĂ

compusă din : *Un armuar cu oglindă*, cu despărțitură pentru rufe și haine, îmbrăcat cu stofă japoneză.

Una toaletă cu marmură și oglindă din bambu veritabil. *Una dormeză* tapisată cu stofă japoneză.

Un serin cu 7 cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. *Un pedestal* de bambu cu vas japonez. *Una etajeră de perete* de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și *un scaun* tapizat tot cu stofă japoneză.

Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu *E. A. Pucher et Comp.*, Bulevardul Elisabeta, 15, cu sucursala calea Victoriei, 148.

JUMATATE GARNITURA MOBILA PENTRU INTRARE DE LEMN DE STEJAR

compusă din : *Una canapea*, 4 scaune, 2 mahize, 2 taburele, *una masă* cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în pluș fin broșat, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania americană», str. Carol 74 vis-à-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia.

UNA SUFRAGERIE MODERNĂ DIN LEMN MASIV

compusă dintr'un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapisate, cumpărate de la cunoscuta «Expoziție Modernă» de mobile *Gidener Rosenthal et Hascal*, București, str. Carol I, 64.

1 serviciu de ceai pentru 6 persoane, de alpaca veritabilă, imitând argintul oxidat.

1 ceasornic de masă cu o figură oxidată, așezat pe un postament aurit imitând bronzul.

1 pendulă de perete «secesion» cu vitroure, având mersul 15 zile, cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail *Frații A. et J. Roller*, București, str. Smârdan, 35, etajul I-IV.

0 mașină de scris „Erika”, ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la *Compania „Idear”*. Depozitul mașinilor de scris din Buc. Palatul Eforiei, reprezentant *Leonida Piekowsky*.

0 pendulă modernă, culoarea nucului și **un ceasornic** pentru birou, frumos nicleat, cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicaria Colței”, str. Colței, 31. **2 pelerine** de ploaie, calitatea I, portative pe ambele părți. **2 truse** de voiaj, piele de crocodil. **2 aparate de ras** „Juvenia”, cumpărate de la „Compania generală”, birou de informații, București, strada Smârdan, 29, etajul I-IV.

1 mașină de cusut pentru familie, de mână, calitate superioară; cu capacul de nuc. **1 mașină de cusut** de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitate cea mai superioară, coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masa și capacul de nuc. Cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut „Compania anglo-americană”, București, str. Carol, 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

2 frumoase fructiere bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii *Th. Radivon*, Bulev. Elisabeta, 8 bis. **Un gramofon mare**, perfecționat, remontabil în timpul mersului, cu diafragmă de concert și 6 cântece naționale.

Una vioară model *Stradivarius*, completă cu arcuș, cutie și accesorii. **Una harmonică** de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și coțurile îmbrăcate cu metal. **Una mandolină** de concert veritabilă, italiană, în lemn de palisandră și

elegant ornată cu sifel, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică *Jean Feder*, calea Victoriei, 54.

Serviciu de bucătărie „Sirius email”, compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marele magazin *A. Rechenberg et fin*, București, str. Lipscani, 15.

6 cămăși bărbătești de zi, de zefir sau albe, cu piept de olăndă. **6 perechi** pantaloni (indispensabili).

6 perechi ciorapi fil d'Ecosse. **6 batiste** de olăndă cu monograme. **1 pereche** jartiere de mătase.

1 pereche bretele, idem, cari se vor confecționa după măsura căștigătorului de cunoscutul magazin de lingerie „La patru sezoane”, calea Victoriei, pasagiul Maca vis-à-vis de poști.

Două costume de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie *Jaques Grimberg*, str. Academiei, 25.

Una bucătărie 19 metri pânză de inșor cu borangie, țesătură românească, cumpărată de la expoziția Casei școalelor.

2 ceasornice de aur pentru bărbat și două pentru damă; unul de argint rusec pentru bărbat; **0 brățară** de aur cu 3 diamante; **Un inel** de aur bărbătesc cu rubin; idem unul cu safir; idem altul cu 2 briliante și safir la mijloc; **2 ceasornice** de metal marca „Sonar”; **2 portofotografii** de portolan japonez, cu flori artistice lucrate în foc; **Un pince-nez** aur 14 karate; **Una pereche** ochelari duble; **2 lorgnioane** pentru damă; **12 benoeluri** de teatru, cumpărate de la Institutul de optică „Ocularium”, Doamnei, 27, unicul institut pus sub direcțiunea științifică a d-ului *Gheorghe D. Fischer*, oculist. **Un frumos premiu** pentru grădina „Santierul”, compus din un cocos, 2 găini și 12 pușori; **Un curs** complet de limba franceză; idem unul de stenografie, idem unul de dactilografie, cari se vor preda de cunoscutul profesor *Henry H. Duployen*, strada *Edgard Quinet*, No. 5.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun «Flora», făcute anume pentru abonații noștri.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc în mod gratuit «Universul Literar», iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta scriere : *Memoriile regelui Carol I.*

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

Vânătoarea de vulturi în Mongolia

Chinezii sau mai exact mongolii și mandciurienii, au practicat în tot timpul vânătoarea, dar mai ales sub împăratul Kanghi, acest sport era foarte la modă, de oare-ce chiar împăratul era un amator pasionat.

El vâna cerbi, fasan și canari, de cari făcea un adevărat masacru. Se distra câte odată trăgând în vulturii-pescari, cari trăesc pe malurile fluviului galben.

Vulturul auriu sau baikut se dresa spre a fi întrebuințat la vânat; de altfel mongolii și astăzi se servesc de această pasăre spre a prinde vânatul, mai ales căprioarele. Când zăresc un vânat, ei ridică pasărea în sus; ea zboară la o înălțime considerabilă, se oprește un moment susținându-se pe aripi, în urmă se asvârlă asupra pradă cu o iuțeală fulgerătoare și o loveste cu ciocul în cap, omorând-o pe loc, sau își înfige ghiarele în carne pe care i-o deșiră.

Dar o vânătoare care se practică încă și care e o particularitate a Mongoliei, e vânătoarea vulturilor sălbatici cu ajutorul vulturilor domesticiți.

Știm cu toții cât e de întrebuințat evantaiul care se fabrică din tot felul de pene de pasări și cele mai căutate și mai scumpe sunt acelea făcute din pene de baikut de Mongolia, de care am vorbit.

Înainte de începutul ernei, adică prin luna Octombrie, fabricanții de evantaie trimit prin câmpiile Mongoliei oameni speciali spre a face proviziuni de pene. Ei pornesc în trupe, purtând pe umeri un baston. De baston e legat un pachet conținând vestimente și câte-va unelte necesare, și pe baston un baikut domesticit stă agățat.

Caravana pornește astfel și străbate kilometri până să ajungă la locul vânătoarei.

Odată ajunși, vânătorii întind plase și leagă solid de un picior pe vulturii lor domesticiți, în jurul cărora aruncă o mulțime de pești uscați. Vulturii domesticiți, cărora probabil nu li s'a dat de mâncare, se aruncă asupra peștilor și fraților din deșert, văzându-i stăpâni pe o așa de bună pradă, se precipită la rândul lor asupra peștilor. Atunci vânătorii, ascunși la câteva sute de metri, trag repede de o frânghie, plasa se închide și vulturii sălbatici sunt prinși.

Aduși la fabricanții de evantaie, vulturii sunt despuiați și penele clasate după valoare. Ele se împart de obicei astfel: pene negre, pene albe și pestrițe.

Cele negre sunt cele mai căutate și un evantai făcut din aceste pene costă până la 200 lei, unul făcut din

pene albe costă 100 lei, iar cele pestrițe sunt disprețuite de elegane. Un mic burghez poate să-și permită luxul să poarte un evantai din aceste pene cari nu costă mai mult de 20 lei. Nu e de calitate superioară, dar se poate lăuda ori când că are un evantai din pene de vultur de Mongolia.

Junii turci inventează suplicii

Junii turci sunt tot așa de barbari ca Abdul Hamid și în fie-care zi tirania lor se arată prin noi cruzități. Jurnalele turcești chiar ele au povestit trista întâmplare a unui oare-care Conto-Yanis, atașat la legătuina elenă din Constantinopol. Acest Conto-Yanis era acuzat de guvernul june-turc că vinde bilete de loterie pentru mărirea flotei grecești. El a fost prins și i s'a vârat sub unghiile mâinilor și ale picioarelor mici bucățele de lemn.

Junii turci s'au arătat și mai cruzi față de un altul Demetrios Georgief, supus bulgar. El mergea, spun ei, din sat în sat traversând Macedonia și vânzând portretele Tarului Ferdinand al Bulgariei și al regelui George al Greciei. Aceasta în ochii junilor turci însemna un imbold de revoltă contra puterii otomane.

Georgief fu arestat într'un sat din Macedonia și fu dus într'o închisoare numită Kalni-Kulë.

Aci îl ținură douăzeci și cinci de zile. Și convinși că el era în curent cu mișcările bandelor bulgare și grece din Macedonia, autoritățile turce îl puseră la tortură.

Îl culcară pe o masă de marmură, după ce îl desbrăcară de vestimente. Răceala marmurei îngheță carnea prizonierului, care căzu în sincopă. În urmă, sub pretext că i redă căldura și îl revie, aruncară pe masă apă clocotindă, așa că bietul om se deșteptă u-lând de durere.

Timp de trei zile Georgief fu ținut pe masa de marmură și torturatorii reînnoiau supliciul aruncând din când în când apă fiartă.

În urmă, cu fiare înroșite în foc, îi arseră degetele, pentru că aceste degete culpabile țineau portretele dușmanilor Turciei.

Când toate degetele lui Georgief căzură sub arsura fierului, îl târără până la Bosfor prin subterane, unde au fost aruncate în saci atâtea victime.

Îl muiară în apă, dar îl scoaseră înainte de a se asfixia; lucrul acesta îl repetară de vre-o zece ori.

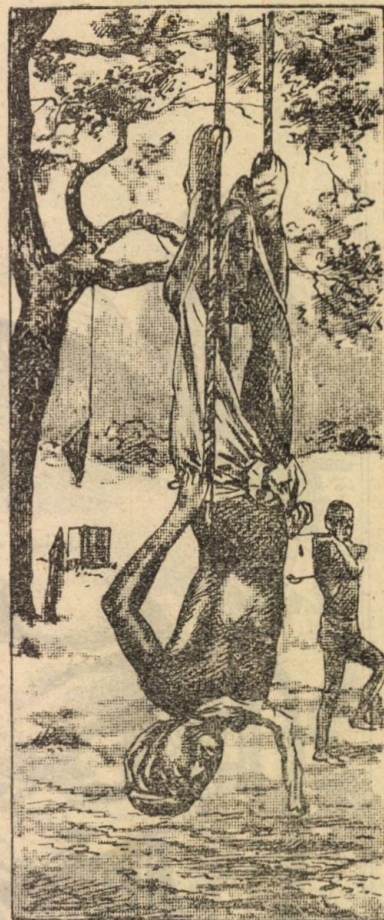
În sfârșit îi dederă drumul cu condiția de a părăsi Turcia în 24 de ore. Sperau că va cădea mort pe drum și că vulturii, îl vor mânca.

Sereno.

ERUDIȚII ȘI ENERGUMENII

Fakir, în limba arabă, înseamnă *sărac, cerșetor*. Și în adevăr caracterul principal al unui fakir e acela al unui cerșetor.

El trăește fără să muncească; contemplarea, extazul, cerșetoria e de ajuns să le ocupe viața. Ne-având familie, nici azil, el trăește la întâmplare, unde îl conduce destinul. N'au locuință, nici măcar îmbrăcăminte. Toată averea lor se compune dintr'un turban, da-ă sunt mahometani, dintr'un baston de călătorie și dintr'o bandă de ștofă care le înfășoară talia.

Acest fakir așteaptă în poziția aceasta să vadă pe Dumnezeu

Fakirii sunt de trei categorii principale: musulmanii, chivaiții și vișnuiții.

Fakirii musulmani sunt câte odată adevărați derviși, mai ales în India și în Persia. Ei nu sunt oameni inculte. Mergând din sat în sat, sunt aclamați și sărbătoriți de popor, care se adună în jurul lor. Ei plătesc pe acei cari îi invită în casa lor, recitându-le poezii, povestindu-le basme splendide și expunându-le probleme teologice.

Fakirii vișnuiți, sau adoratorii zeului Vișnu, aparțin religiunii brahmane.

Fakirii chivaii, sectatorii zeului Chiva, care reprezintă în religiunea hindusă desordinea și distrugerea, focul și fulgerul, fac sgomot și atrag mulțimea. Pentru fakirii chivaii piețele publice și drumurile sunt un teatru, unde se produce cu spectacole bizare și câte odată respingătoare.

În ilustrație se vede un fakir suspendat de picioare de craca unui arbore și așteptând în această poziție congestivă, extazul și viziunea zeului. Alții, având legate de gât frînghii, se forțează să ridice pietre a căror greutate ar sfărâma mai mulți oameni.

Oamenii simpli, creduli, ingenunchiază în drumul fakirilor, le sărută picioarele și se ating de vestimentele lor, așteptând prin aceasta vindecarea boalelor.

ALFRED DEBERLE

CHINEZA KORA

Ca urmare a tratațelor de comerț încheiate, către anul 1842, între China de o parte și Anglia, Statele-Unite și Franța de altă parte, slăbi în mod considerabil vechea încredere a chinezilor în dinastia domnitoare.

A deschide porțile „Cerescului imperiu” europenilor, adică barbarilor cum erau numiți în țara lui Confucius, se pare un sacrilegiu ce pricinui în interiorul imperiului neorânduie și răscoale, care sfârșiră cu marea răscoală, cunoscută sub numele de revoluția lui Tai-Pings.

Insurgentii, după ce respinseră în diferite ciocniri trupele imperiale, se făcură stăpâni pe Nankin la 1854. Din acest moment progresele insurgenților crescuseră repede și în curând puseră stăpânire pe o mare parte din imperiu, pe pozițiile cele mai importante.

Desperat și crezând că va putea să oprească valul ce-l amenința să-l înghită, guvernul anunță că va fi pedepsit cu chinurile cele mai grozave și va fi executat acela care va fi dovedit că dă ajutor răsculaților.

Dreptul de a condamna la moarte fiind dat simplilor funcționari ai Statului, orice rebel sau individ denunțat că ar fi în legătură cu răsculații, era decapitat pe câmp.

Orașele imperiale care nu erau încă în stăpânirea lui Tai-Pings, ofereau călătorului înspăimântat, ce s'ar fi încumetat să se apropie, o priveliște îngrozitoare: capetele însângerate ale nenorociților decapitați, atârnați cu sutele de cozile lor lungi pe podurile și întăriturile orașelor. În acest mod se gândea guvernul din Peking să înspăimânte armata răsculaților și pe toți aceia care ar fi avut măcar intenția de a trece de partea nemulțumiților.

În astfel de momente viața cetățeanului nu mai era sigură; pentru un cuvânt de milă, o vorbă fără rost îl închiea, îl judeca sumar și a doua zi îl executa.

VEDERI DIN INSULA FERNANDO PO

O familie de negri

Actualmente este vii discutată chestiunea dacă Spania va trebui să cedeze Germaniei colonia sa Guinea, care este impresurată de noul teritoriu din Congo german, precum și rodnică insula Fernando Po.

Insula Fernando Po are o populație de vreo 21.000 locuitori, cari în cea mai mare parte se ocupă cu munca în plantațiunile de cacao.

Un tânăr pictor în ivoriu, anume Chang, flăcău liniștit și draguț, avea printre insurgenți un frate, cu care, în pofida tuturor ordinelor guvernului din Peking, ținea relații pe ascuns. De odată insurgentul încetă să mai dea știri. Trupa din care făcea parte supusese cu mari pierderi o redută, apărată de soldații imperiali și despre acest lucru auzise și tânărul pictor.

Se înțelege de la sine cât fu de neliniștit și de îngrijat. Oare fratele său fusese omorât în luptă? sau fusese făcut prizonier? sau fusese numai rănit? Iată întrebări pe cari și le punea neîncetat, fără a căpăta cu toate astea vreun răspuns satisfăcător. Îl mai neliniștea dorința de a împărtăși cuiva gândurile ce-l muncău, dar asta n'o putea face de cât câtorva membri din familia sa, ce mai păstra încă puțină simpatie tânărului rebel.

Intruna din zile tatăl zise lui Chang:

— Ești în vârstă să te căsătorești. Te-am logodit cu fata lui Hiao; peste opt zile vei fi la casa voastră.

În întreg imperiul chinezilor autoritatea părinească e absolută și copiii se supun fără să murmure la poruncile părinților.

Chang se înclină și răspunse:

— Facă-se voia ta!

Cum e obiceiul la chinezi, logodnicul se grăbi să facă cadouri logodnicei sale, care de multe ori constau: din brățări, zuluși, stofe de mătase, fructe de toate felurile. La rândul ei logodnica îi mulțumi trimetându-i alesului inimii ei: broderii, papuci pe canava și picturi, executate de ea însăși. Odată darurile trimise, cele două familii schimbă o carte roșie în semn de înțelegere și unire. Cu două zile înainte de celebrarea nunței, fură invitați toți prietenii și cunoștii și părinții celor doi soți, ca să ia parte la operația Kaimiemului, care, după cum se vede din înțelesul celor două cuvinte, constă în descoperirea feței logodnicei, mereu voalată până atunci; în tăierea cositelor virginale, pe care tinerele fete le poartă întinse pe figură, ca astfel s'o ascundă mai bine privirilor și în urmă raderea frunței, marcă distinctivă a femeii măritate.

Tânara logodnică a lui Chang făcea parte ca și soțul ei din clasa burgheză. Chang dorea ca el singur să descopere pentru prima oară fața aceleia care n'avea să fie nevasta sa. Frumusețea ei îl uimi. Kora era de o statură mică și dragălașă; părul ei cel negru, genele și sprâncenele de aceeași culoare, și trăsăturile

sale fine dedeau o mai mare strălucire galbenului fără lustru al pielei sale, colorată spre obraji de o roșeață feciorească. Un ac de aur mare înfip în păr ieșea de oparte și de alta în semn de consimțământ al unirei proiectată.

În timpul prânzului Chang în loc să fie fericit, dimpotrivă pe fața sa se citea o mare tristețe. Kora i-o observă:

—Lipsește unul singur dela această sărbătoare, îi zise Chang, străbătând cu o privire miuită în lacrimi lungul șir al oaspeților.

— Cine? întrebă timid Kora.

— Cel mai bun amic al meu, răspunse tânărul scoborând glasul. Hei, poate e'a și murit ca mulți alții.

— Părăsește acest gând trist, zise Kora cu o grije duioasă.

Și încercând să suradă adăogă:

— Credeți-mă, trăește, are să vă scrie în curând, poate chiar azi, cine știe?!

A doua zi căsătoria fu celebrată. După vorbele Bonzurului, care termină ceremonia cu amărăciune, al cărui refren fu repetat în gând de toată asistența, soții fură conduși la casa lor și începură să primească vizitele amicilor și cunoscuților. Printre cei ce-l înconjură pe Chang, dădă zări o față cunoscută numai lui. Păli.

Acela, a cărui prezentă pricinuia emoție tânărului mire, s'opri, când îi veni rândul să treacă prin fața mirilor spre a-i felicita. Un bilet scapă din evantaiul său și-l făcu înadins să cază pe genunchii lui Chang, care-l repede. Nimeni, nici chiar Kora n'avusese timp să observe acest lucru.

Ziua se termină cu un mare prânz și primul act al soților fu de a bea din aceeași cupă. Nevasta aduse cea dintâi labușe și bărbatul, după ce o goli dintr'odată, o sparse, după obiceiul chinezesc.

Chang se întoarse atunci spre Kora și zise:

— Mi-ai adus fericirea, un trimes chiar acum îmi aduse o scrisoare dela fratele meu, trăește, după cum îmi preziseși; aceasta este un semn bun pentru căsătoria noastră.

Din nenorocire, sârmanul Chang de bucurie că fratele său trăește, nu se mulțumi să spuie această veste numai tinerei sale soții, ci oricui îl întâlnea. Mandarinul nu întârzie de a fi informat și îndată trimise soldați să-l aresteze.

Adus, împovărat de lanțuri, înaintea acestui magistrat, Chang fu supus unui lung și grozav interogatoriu. Il acuză că cearcă să favorizeze pe insurgenți și cu toată încercarea lui zadarnică d'a se apăra, fu condamnat la pedeapsa cu moarte.

Auunci nenorocita Kora se aruncă plângând la picioarele judecătorului. Era numai de 15 zile nevasta lui Chang. Nici tinerețea, nici frumusețea, nici lacrimile, nici disperarea ei nu putură să nduplece pe mandarin. Singura iertare ce căpătă fu ca bărbatul ei să i se scoată ochii, dar viața să-i fie dată.

Această barbară condamnare nu scoase nici un gemăt celor doi soți. Oricare ar fi fost groaza chinului, tot nu era mai înfricoșătoare ca pierderea pentru totdeauna a unei ființe iubite. Căzură unul în brațele celuilalt și se încurajară re-

ciproc. Kora ceru și primi învoirea de a-și întovărăși bărbatul chiar pe locul unde trebuia să se execute ordinul.

Ora fatală sosi. Condamnatul fu adus în mijlocul unui grup de soldați, armați cu lănci. Călăul cu haina-i roșie, semnul demnității sale, mergea în urma lor. La dreapta, condamnatului mergea Kora.

Era fără voal. Ochii ei mari și fără lacrimă exprimau disperarea și groaza.

Cortegiul se opri pe piața publică din mijlocul orașului înconjurată de curioși.

Acți facem loc penei unui ziarist englez care asistând la chin și durere, își trîmba câteva momente în urmă articolul la *Times*, unul din zărele cele mai mari din întreaga Anglietă, cam astfel întocmit: „Privii, cercetai preparațiile de chinuire, dar mă mirați mult, căci nu zăriți nici ferul, nici focul sată vr'un alt instrument omorător.

„Nu văzuți decât pe un chinez, având în mână ceva de culoare albă, din care făcu două mici guguloaie. Era var nestins. Chang apărui; un fior cuprinse pe toți.

„Când bobitele fură gata, executorul pedepsei le înveli pe fiecare cu o pânză fină, pe care o udă. După aceea puse d'asupra o altă pânză uscată; apoi o duse la ochii condamnatului, înconjurând totul cu o legătură.

„Obrajii galbeni ai Korei deveniră albi ca hârtia. Fără să se ngrijească de mulțimea, care cu siguranță că n'o vedea. — Ingenunche înaintea bărbatului și-l luă de mâini în așa fel că atunci când, după 3 minute legătura fu scoasă, privirea încă vie a lui Chang să cază asupra femeii sale.

„Atunci, fără îndoială, fu între ei un moment de sfântă duioșie, căci fata Korei se lumineă, ochii îi luciră de o flacăra vie, obrajii se roșiră și o fericire peste măsură o cuprinse.

„Dar asta fu numai pentru un moment. Îndată privirea lui Chang se stinse. Varul își făcuse efectul: arsese ochii.

„Se zice că Kora suportase prima fază a durerii, căci în același timp ochii i se împăienjenară, se nchiseră și căzu neînsuflețită pe pământ.

„În același timp crezuți că simt o mare picătură pe obraz. Nu râde, cititorule. Era o lacrimă.

„Oh! sârmana Kora! Atât de tânără, atât de frumoasă și atât de nenorocită. Mult timp amintirea-i mă va urmări. Mult timp o voi vedea, când revenindu-și în fire și sculându-se repede, trecu la dreapta soțului, îl luă de braț și frumoasă și curagioasă ca o altă Antigona a tânărului Edip, îndreptă pașii orbului spre cartierul unde locuia.”

Trad. de D. D. Tomescu Putna

TIMBRELE DIN LUME

Informațiuni

Elveția.—Se crede că se vor creia noui timbre de 10 și 20 lei, asemenea și de 5, a căror destinație principală va fi spre a franca corespondența «en gros».

O noutate interesantă și care indică spi-

ritul favorabil cu care autoritățile poștale elvețiene consideră pe colecționari: serviciul poștelor a adoptat ideea sugerată de un ziar filatelic, «Schweizer Briefmarken Zeitung», de a vinde timbre provenind din formele poștale în scop de binefacere, ceea ce e o importantă concesie. Toți colecționarii cari se vor adresa direcției generale a poștelor din Berna, ori cât de mică ar fi comanda, vor fi satisfăcuți.

Portugalia.—Toată seria Vasco de Gama va fi schimbată (o cantitate considerabilă) 21/2, 25, 50, 75 și 100 reis cu cuvântul «Republica».

Timbrele de 5, 10, 20 și 100 reis vor purta cuvântul «Muito» și vor servi ca timbre poștale după ce vor primi și cuvântul «Republica».

5 reis vor fi transformate în 15 reis, 150 reis în 80 reis, 50 reis în 300 reis, 100 reis în 500 reis, 10 reis în 1000.

Se va creia un timbru nou care obligator va purta sub litere 4 și 5 Octombrie, 24, 25, 26, 30 Decembrie, 1 și 2 Ianuarie. Valoarea sa va fi de 10 reis și va purta cuvântul «Asistencia». Ceea ce arată că produsul acestui timbru va fi destinat lucrărilor de binefacere.

Ungaria.—Succesul repurtat de seriile de ilustrate emise în timpul din urmă de Sta. ele balcanice au suscitat Ungariei ideea de a le imita. Se prepară acum o serie splendidă care va apare la începutul anului 1912.

Salvador.—Se anunță că timbrele curente vor fi scoase din circulație și vor fi înlocuite cu valori de 1, 2, 13, 24 și 50 centavos cu tipul Palatului Național, cari vor servi la francare în același timp cu 5, 6 și 12 centavos, emise de curând cu ocazia centenarului.

Phil.

CE POT FACE PĂSĂRILE

Un papagal biciclist

Papagali din Australia sunt, după cum se spune, foarte inteligenți și învață ușor. Dar papagali sunt foarte timizi și dresorul care prezintă pe

Un papagal biciclist

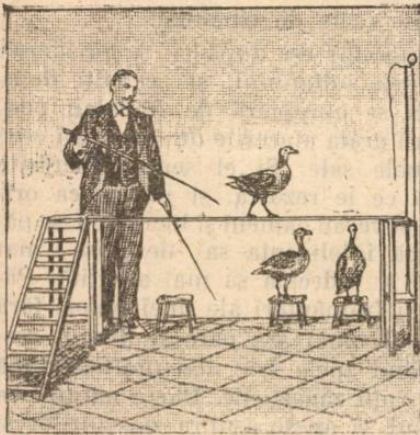
acest tânăr artist povestește cât de

greu i-a fost să obțină ceea ce prezintă publicului.

Precum se vede, papagalul umblă cu o bicicletă construită anume pentru el.

Gâste acrobate

Gâștele sunt, s'ar pare, pasărilor cele mai greu de dresat, căci ele uită foarte repede ceea ce au învățat. Cu toate acestea, după cum se vede din ilustrație, un dresor a putut să în-

Gâste acrobate

vețe niște gâste să meargă pe o frînghie întinsă. Dresorul însă l-a lăsat trei zile fără să lucreze și a patra zi păsările n'au mai putut să execute ceea ce făcuseră cu patru zile mai înainte.

Tragic.

Condamnat și șef de poliție

Această povestire s'a întâmplat, cu toate amănuntele ei, în Denville, în Statul Virginiei, la americani, unde toate aventurile fabuloase sunt simple realități.

Orașul Denville trăia în pace. Aci nu se întâmpla nici o hoție, mai ales un asasinat.

Această liniște a orașului fericit era datorită zelului și inteligenței șefului poliției locale, onorabilul Moris, care uimise toată populația din Denville.

Onorabilul Moris venise în Denville în anul 1900. Se angajase ca simplu agent de poliție, și în vre-o zece ani urcase toate treptele erarhiei polițienești; devenise șeful poliției.

El dădea de asemenea exemplu de virtuți private și civile. Era însurat și avea zece copii în timp de zece ani. De alt-fel toți locuitorii din Denville erau copii săi; el administra orașul cu o bunătate paternă.

În 1911, într-o zi când onorabilul Moris se afla în birourile sale pline de administratori care îi cereau ajutor sau dreptate, un personaj misterios pătrunse în sala audienței, trecu printre

cetățenii pacinici ce-și așteptau rândul și aplecându-se la urechea șefului îi șopti câte-va cuvinte.

Moris se ridică respectuos, conduse pe vizitator într-o sală vecină și îi zise:

«Vă ascult!»

Căți-va dintre cetățeni, curioși, ascultară la ușă. Ei nu auziră de cât crâmpă de fraze spuse de necunoscut la care șeful poliției răspunse:

«Vă cer voia de a-mi îmbrățișa soția și cei zece copii ai mei; în urmă, voi fi la ordinele d-voastră și v-i voi urma».

Șeful poliției își luă rămas bun de la familie, ca și când ar fi plecat într-o călătorie lungă, și cu toate acestea nu-și luă nimic cu el nici haine, nici bani.

Trecu, întovărașit de necunoscut, prin sala cea mare de audiență unde se opri și pronunță următoarele cuvinte, cu o voce puternică:

«Cetățeni din Denville, cari sunteți copiii mei, vă zic adio! Plec într-o călătorie din care nu știu de mă voi mai înapoia. N'am să vă uit nici odată. Dar

dacă dreptatea va triumfa, mă veți revedea în curând printre voi».

Moris și necunoscutul plecară. Șeful poliției avusese grija să-și îmbrace uniforma de prefect.

Locuitorii din Denville ațară peste câte-va zile că onorabilul Moris nu avea dreptul să poarte acel nume; el se numea în realitate Striping.

Acest șef de poliție excelent și venerat, era un vechi criminal, pe care justiția din statul Georgiei îl condamnase în 1897 pentru asasinat la închisoare pe viață.

Crima sa era un act de furie, răsunase pe sora sa, omorând pe seducător.

Fugise din închisoare și venise în Denville spre a-și începe o nouă carieră.

Acum, în închisoarea din Atlanta, așteaptă rezultatul cererii unei revizuiri.

Orașul Denville întreg e pentru el și îl cere. Și cu toate că e încă în închisoare, ei l-au reales în unanimitate șef de poliție încă pe două ani.

Sereno.

HENRI DE SARRANTON

SPIRITUL DIN AIDUR

— Poveste arabă găsită la Flemen —

— URMARE —

— „A spus adevărul, răspunse căpetenia șefilor. Totodată, stăpâne, să luați seama că chiar Ulad-Miludii în persoană au venit să ne roage să te împrumutăm suma de care aveau nevoie și au consimțit cu toată bună-voia la amanetare și la condițiile de care se pare astăzi că cearcă să se cboro-sească.

— „Domnilor, zise Sultanul adresându-se mai marilor demnitari cari îl înconjurau, vedeți cât e de greu să descoperi adevărul și cât de mare e nevoia să fii luminat în dreapta judecată de Dumnezeu, acest mare judecător care a încercat de a însufla dreapta sa cumpănire și oamenilor. Ce avem sub ochii noștri nu e altceva decât împrumut cu dobândă dar sub o formă mascată. D-voastră știți că toți profetii (Dumnezeu să verse asupra lor binecuvântările sale!) au condamnat împrumutul cu dobândă, ba chiar au prescriș ca datoriile după un număr oarecare de ani să se ierte. Cazul nostru ne înfățișează tocmai locul unde am putea aplica adâncă înțelepciune a acestei legi divine.

„Priviți niște oameni cari strânși cu ușa au rugat pe vecinii lor să le împrumute o sumă de bani, și cari de bună voie au consimțit să dea gaj proprietățile lor, ceea ce face tot un soi de dobândă. S'ar părea că acest contract trebuie să fie respectat și

că nu l'ași putea sfărâma fără să fac o nedreptate, nu-i așa?

„Dar, ia gândiți-vă la consecințele amarnice. Pentru că Ulad-Miludii și-au făcut datoria lor de musulmani în timpul războiului, ei astăzi sunt copleșiți de sarcini peste măsură. Pe câmpul de luptă, urmașii lui Milud și cei ai lui Abed erau egali și frați de arme. Acum aruncați-vă privirea și la căminurile lor: unii sunt sclavi supuși la muncile cele mai aspre, ceilalți sunt stăpâni, oameni liberi a căror ocupație e de a se gândi din ajun la noi plăceri pentru ziua de mâine.

„Dar străbateți cu gândul mai înainte, și vedeți ce va mai urma dacă, situația asta, devenind ceva pentru vecie, jumătate din supușii mei ar ajunge robi celeilalte jumătăți.

„Nu-i destul de deslușit că acest popor s'ar despărți în două caste, aceea a trântorilor și aceea a muncitorilor? Unii ar munci numai rulând paralele, în timp ce ceilalți ar lucra cu brațele. Și de aici viermii urii și ai invidiei, cari desbină și sfarmă orice legătură națională. De aici pierdere de vreme și forțe, când numai o jumătate din camenii s'ar munci cu pământul. De aici în sfârșit micșorare de venituri și putere a Impărăției.

„Un principiu drept nu poate și nici nu trebuie să dea loc la consecințe așa de funeste, și într'adevăr princ-

piul cametei nu-i drept decât în anumite condițiuni.

„Nici un stat și nici un particular n'au dreptul să împrumute sau să facă camătă fără să prevadă, într'un oarecare chip, amortismentul dobân-dei și fără să stabilească în mod precis anul când datoria va fi stinsă.

„Căci cum se poate să fie cu dreptate, ca un om care trăește numai un timp limitat să poată contracta pentru vecie? Cum ar putea să fie drept ca un om, pentru că a strâns un oarecare capital, să poată să trăiască la infinit, el și urmașii săi, din venitul acestui capital, fără ca această linie nedefinită să nu producă nimic prin ea însăși?

„Domeniul tuturor lucrurilor care au un capăt e deschis inteligenței omenești la orice cercetări. În cercul acesta definit omul poate să calculeze și să ajungă la un capăt.

„Dar domeniul a tot ce e etern și infinit aparține numai lui Dumnezeu (fie înălțat și prea mărit!); când omul încearcă să pătrundă cu mintea în afară de sfera realității, în matematici ajunge la absurd, și în drept la neadevăr.

„Inchipuiți-vă o linie dreaptă infinită trecând printr'o stea și pământ.

„Presupuneți un observator în stea și unul pe pământ.

„Fiecare dintre ei va considera această dreaptă nedefinită ca compusă din două segmente egale începând chiar dela el și îndreptată în sens contrariu.

„Cele două feluri de a vedea sunt identice și cele două segmente sunt constatate.

„Dacă a fost vorba de constante finite, vom trage concluzia că cele două puncte presupuse nu sunt decât unul și același punct și că distanța dintre pământ și stea e nulă.

„Iată aberațiile în care cade rațiunea omenească când caută să iasă din sfera în care ea îi e permis să se rostască, să amestece finitul cu infinitul și să judece lucruri vagi, cantități imaginare.

„Miluzii n'aveau dreptul să împrumute pentru un timp nelimitat și să legă astfel pe urmașii lor, și urmașii urmașilor lor ca să plătească capete. Ulazii-Abed n'au dreptul de a profita fără limită de munca fraților lor.

„In consecință ordon ca pământurile Miluzilor să rămână 50 de ani în mâinile Ulazilor-Abed. Dela acest scrooc, ei le vor înapoia posesorilor lor ereditari.

Delegații celor două partide adverse se retraseră mulțumiți și luminați de dreapta judecată a Sultanului. În acest timp un război amenința stăpânirea și marele vizir solicita stăpânului său să numească un general. Sultanul reflectă câteva minute; pe urmă,

rupând tăcerea care învăluia adâncă sa cugetare, se adresează unuia din oamenii cari erau în fața sa și spuse în următorii termeni:

— „Tie, Ahmed, îți incredintez armată pe care o trimit să bată pe necredincioși. Pleacă. Mărginește-te să câștigi și să aperi frontierele și împiedecă ca un vrăjmaș nerușinat să invadeze ținuturile musulmane. Îți amintesc prin această numire toată activitatea și toată prudența de care mi-ai dat de multe ori probe, care m'au făcut să te disting.

„Să-ți amintești veșnic că generalul face armata, și că lașul devine viteaz sub o comandă fermă și însofletită, în timp ce curajul fiecăruia în parte e de prisos dacă nu-i disciplinat. Tăria unei armate stă mai mult în încrederea pe care generalul știe s'o insufle trupelor sale, și mijlocul de a insufla această încredere constă în a arăta că gândul șefului e pretutidene prezent și lucrează peste tot. Soldatul nu e în stare să înțeleagă totalitatea planului care motivează mișcările armatei. El execută aceste mișcări fără să le înțeleagă. Dar dacă îi scapă din vedere totalitatea, el vede perfect fiecare piesă în parte din planul cel complicat. Nici unul din aceste detalii nu e deci neglijabil. căci totdeauna soldatul trebuie să simtă mâna riguroasă și direcția luminată de șeful său. Dacă, în lucrurile care îl înconjoară mai de aproape, în împărțirea munițiilor, în comandelile de marș, e neregulă și neorânduială, soldatul va conchide numai decât că administrația ta e neprevăzătoare și că sfaturile tale sunt fără rost și nedecise. El va pierde încrederea în șeful său și în speranța izbânzii luptei începute și armata ta va fi pe jumătate învinsă mai înainte chiar de a fi intrat în foc. Supraveghează deci cu multă băgare de seamă executarea ordinelor tale și pedensește fără milă cea mai mică negliiență din partea șefilor puși sub ascultarea sa.

„Mai am să-ți adresez încă o recomandatie:

„Îți dau această armată imensă. Îți dau toți omenii aceștia, supușii mei și prin urmare egali tăi. Tu devii seniorul lor și ei feudații tăi. Forța lor, curajul lor, viața lor îți aparține. Tu poți să dispui de ele. Dar băgă de seamă că față de o așa mare putere și o onoare tot așa de mare, tu contractezi o datorie la fel fată de stăpânul tău: îți datorezi victorie sau viața ta.

„Invingător, te vei bucura, cu drept cuvânt, de gloria pe care mi dai de oameni și-o vor fi cumpărat cu prețul existenței lor.

„Dar, învins, să știi că nu voi admite ca tu să revii în triumf, în capitala mea.

„In cazul unei nenorociri, îți rămă-

ne o ultimă datorie de împlinit și un ultim exemplu de dat, acela a unei morți glorioase.

„Dacă se va întâmpla să fii pus în disonibilitate de a lupta, ai, chiar de pe acum, ordinul de a transmite comanda aceluia dintre locotenenții tăi pe care îl vei judeca ca fiind cel mai capabil să conducă oștirea. Pe urmă, în fruntea unei trupe de călăreți aleși dintre cei mai de frunte și mai bine echipați, tu te vei duce să cauți o moarte vitejească, în locul cel mai expus privirilor. Pleacă împreună cu urările mele de izbândă!”

Generalul eși după ce se prosternă înaintea sultanului, și ceilalți demnitari se apropiară de Abdalah pentru a-i arăta afacerile de stat și a-i cere ordinele sale. Și el semna lucrările după ce le rezolva, și judeca ca oricare suveran oameni și lucruri. I se părea că inteligența sa devenise mai vastă și judecata sa mai ascuțită. Păreri și frământări ale unei puteri fără frâu! Tocmai așa pare și fluviul rostogolind apele sale mai umflate după ce a rupt zăgazurile. Dar e natural ca fluviul să apese asupra zăgazurilor și urmașii lui Adam să tot caute puterea și dominarea. Omul are trebuință de societatea omenească. Căci singur nu ar putea să trăiască. Dar el e neliniștit dacă vede destinul său în mâinile altor oameni. Tocmai din cauza asta el caută veșnic să pue pe cât mai mulți din semneii lui sub tutela sa; iată de ce puterea are pentru dânsul atâta atracție.

Abdalah acum încerca plăcerea unică în felul ei care se găsește numai în puterea politică. El era fericit știindu-se ținta tuturor privirilor, speranța tuturor gândurilor. Un cuvânt de al lui făcea, după placul său, să izbucnească bucuria ori să curgă lacrimile. Sentimentele sale, pasiunile sale, bune sau rele, se desfășurau fără piedecă; nimic din partea oamenilor nu pune obstacol expansiunii lui. Numai singură furia elementelor și legilor cărora Dumnezeu zeu (să fie prea mărit!) a supus toate creaturile, opuneau o limită voințelor sultanului.

Dar îndată viziunea pieri. Abdalah recăzu în somn și nu eși din toropeală de cât spre a se vedea actor în noui evenimente.

El se văzu într'o locuință luxoasă unde totul era aranjat ca la fiecare clipă stăpânul să găsească noui distractii, fără să se ostenească să le caute.

Acest palat era înconjurat de grădini superbe în care apele murmurânde curgeau limpez și creștea line sub arborii înalți și sălcii pletoase ce le acoperea pe jumătate. Marele circuit închidea cursuri interioare cari ofereau plăcutul contrast al artei,

făcut cu măsură și simetrie, și a naturii îmbelșugate și tainice. Pe ghizdurile fântânelor de marmoră albă, de unde țâșneau apele scânteietoare, creșteau și se amestecau arbuștii din toată lumea aduși și plante cu florile strălucitoare de roua dimineții pe care zefirul cu adierea sa lină le fura parfumul împrăștiindu-l prin geamurile împetrite pe margini cu mozaicuri, în camerele luxoase ale palatului.

Era cam pe vremea mesei de seară, ceasul când ultimile suvițe roșiatece ale crepusculului se șterg în obscuritatea crescândă, când adierea zefirului e mai dulce și mai pătrunzător parfumul pe care îl distilă caliciul florilor.

Va urma).

Trad. de P. Rosetti

VEDERI DIN JAPONIA

Baia termală (apă caldă) din Doboribetsu

DIVERSE

Un arbore tare ca fierul. — Este o modă nouă și foarte răspândită de a fuma țigarete de eucaliptus. Se pare că această practică este favorabilă piepturilor delicate.

Eucaliptus este originar din Australia unde atinge înălțimi până la 100 metri. Este dar un gigant al pădurilor. E, printre ceilalți arbori, cel mai apreciat pentru calitățile excepționale ale lemnului său. În Australia eucaliptusul este totdeauna căutat pentru construcții. Lem-

nul său este plin de esențe care sunt rele pentru insecte. Umezeala nu pătrunde în el. Iată avantajii considerabile care suprimă operația costisitoare a gudronării.

În câteva orașe engleze, australice și americane s'a alopțat pavajul cu eucaliptus în locul cubilor de brad pe cari noi le considerăm ca ultimul cuvânt al progresului.

Extrema tărie a lemnului de eucaliptus l'a făcut adesea să fie comparat cu fierul. Eucaliptusul s'a interbuințat cu succes la construcția corabiilor, fără necesitatea de a-l dubla cu aramă pentru părțile vasului cufundate în apă, cum se obișnuiește a se face cu alt lemn.

Lemnul de eucaliptus, spre a fi lucrat, are nevoie de unelte speciale. Acest lemn este greu, ceea ce face încurcături transportului. El se aclimatizează foarte bine și în Franța, unde va fi intrbuințat ca și în Australia.

Indienii din Maracaibo. — Este în nordul Americii meridionale un lac numit Maracaibo. Pe apele acestui lac viețuiește un trib a cărui existență este foarte bizară. Cu toată frumusețea malurilor, Maracaibii le-au părăsit spre a scăpa de legiunile de țânțari veninoși și au găsit în mijlocul lacului un azil asigurat. Aci sunt construite colibele lor; palmierii le dau lemn pentru bărci, pentru pardoseală și garduri; foile palmierilor le servește pentru acoperiș, lianele le furnizează frînghii. O flotilă de bărci este legată la picioarele casei, bogățiile țării sunt numeroase, iar zăpezile și vânturile friguroase sunt necunoscute aci. Indienii trăiesc tot anul pe apă, prinzând pește în abundență, vânând mii de rațe și culegând cauciuc.

În toți anii vin negustori pentru a le cumpăra vânaturile și produsele industriei lor. Când spaniolii au sosit în acest ținut, aspectul locuințelor i-a făcut să se gândească la Venetia și au dat țării pe care o descoperiseră numele de Venezuela.

Terra-Nova. — Însula Terra-Nova, situată înaintea îmbucăturii fluviului Saint-Laurent, are forma unui mare triunghi și nu numără mai puțin de patru, cinci sute de golfuri, crestate adânc și oferind un număr considerabil de porturi și golfuluțe bune pentru toate corăbiile.

Aspectul acestor coaste este trist: pământurile sunt înalte, cenușii, fără verdeală și marea sparge cu furie stâncile. În interior natura este frumoasă și sălbatică, torente nenumărate se rostogolesc către mare, păduri de brizi și de mesteacăn adesea de nepătruns, o ve-

getație puternică și parcă constrânsă de a trăi în timpul lunilor așa de scurte ale verei. Dacă te depărtezi de maluri, mergi în plină pustietate; peste tot tăcere profundă, nici o casă, nici un suflet. Zilele frumoase sunt rare, chiar în luna Iulie și August. Caracterul țării se armonizează cu cerul care o luminează; orizontul este palid; soarele nu este făcut pentru ea.

Tr. N.

Inchiriez
PIANINE

Nou și uzate
IN CAPITALĂ ȘI ÎN TOATĂ ȚARA
Începând de la **15 lei** lunar
GEORG DEGEN, BUCUREȘTI
— Alături de Cofetăria Capșa —

Inainte și După
întrebuințarea
Creml și Pudrel «FLORA»

Pastă de **BUCOL** Apă de gură
dinți 1 leu 1 leu 50

Tusea cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea mângărească, vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU
Sticla lei 3. Drogerii și farmacie

Anemia clorosa, neurastenia, histeria, slăbiciunea generală, combate

HEMOFER ITEANU
— Sticla lei 4 —

Bonboane
ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurei. Cutia 56 bani la drogerii și farmacie. A se observa marca: «Semiluna cu stea».

FIE-CARE POATE CAȘTIGA
5-75 LEI ZILNIC

și mai mult, fără rizic și fără capital. Afacere reală și ușoară. Cereți prospecte gratis și franco, printr-o carte poștală de 10 bani, dela **BERG, KOPENHAGA K. — BOX 113.**

ATENȚIUNE

La 27 Noembrie curent va avea loc tragerea următoarelor valoroase premii oferite de ziarul „UNIVERSUL“ abonaților săi.

O NOUA VILA LA SINAIA

„Vila Luigi“, construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. G. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

UN DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, cumpărat de la *Industria metalică „Marcu“*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

O ELEGANTĂ GARNITURĂ DE MOBILA PENTRU SALONAS

din trestie exotică și malaca emailată, compusă din : O canapea, două fotoliuri, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin *Littmann*, strada Lipscani, No. 3

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ganea*, șoseaua Mihai-Bravul, No. 37 și strada Șerbănică, No. 10.—Sucursala calea Victoriei, No. 107.

O GARNITURA DE TOALETA JAPONEZA

compusă din : **Un armuar cu oglindă**, cu despărțituri pentru rufe și haine, îmbrăcat cu stofă japoneză.

Una toaletă cu marmură și oglindă din bambu veritabil. **Una dormeză** tapisată cu stofă japoneză.

Un scrin cu 7 cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. **Un pedestal** de bambu cu vas japonez. **Una etajeră de perete** de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și **Un scaun** tapizat tot cu stofă japoneză

Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu *E. A. Pucher et Comp.*, Bulevardul Elisabeta, 15, cu sucursala calea Victoriei, 148.

JUMATATE GARNITURA MOBILA PENTRU INTRARE DE LEMN DE STEJAR

compusă din : **Una canapea**, **4 scaune**, **2 marchize**, **2 taburele**, **una masă** cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în pluș fin broșat, cumpărate de la marele magazin de mobile „Compania americană“, str. Carol, 74, vis-à-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia

UNA SUFRAGERIE MODERNĂ DIN LEMN MASIV

compusă dintr'un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapisate, cumpărate de la cunoscuta „Expoziție Modernă“ de mobile *Gildener Rosenthal et Hascal*, București, str. Carol I, 64.

1 serviciu de ceain pentru 6 persoane, de alpaca veritabilă, imitând argintul oxidat.

1 ceasornic de masă cu o figură oxidată, așezat pe un postament aurit imitând bronzul.

1 pendulă de perete „secesion“ cu vitroure, având mersul 15 zile, cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail *Frații A. et J. Roller*, București, str. Smârdan, 35, etajul I-ii.

0 mașină de scris „Erika“, ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la *Compania „Ideai“*. Depositul mașinelor de scris din Buc. Palatul Eforiei, reprezentant *Leonida Piokowsky*.

0 pendulă modernă, culoarea nucului și **un ceasornic** pentru biou, frumos nichelat, cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicaria Colței“, str. Colței, 31. **2 pelerine** de ploae, calitatea I, portative pe ambele părți. **2 truse** de voiaj, piele de crocodil. **2 aparate de ras „Juvenia“**, cumpărate de la „Compania generală“, biou de informații, București, strada Smârdan, 29, etajul I-ii.

1 mașină de cusut pentru familie, de mână, calitate superioară; cu capacul de nuc. **1 mașină de cusut** de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitate cea mai superioară, coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masa și capacul de nuc. Cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut „Compania anglo-americană“, București, str. Carol, 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

2 frumoase fructiere bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie *Th. Radivon*, Bulev. Elisabeta, 8 bis. **Un gramofon mare**, perfecționat, remontabil în timpul mersului, cu diafragmă de concert și 6 cântece naționale.

Una vioară model *Stradivarius*, completă cu arcuș, cutie și accesorii. **Una harmonică** de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și coțurile îmbrăcate cu metal. **Una mandolină** de concert veritabilă, italiană, în lemn de palisandru și

elegant ornată cu sidef, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică *Jean Feder*, calea Victoriei, 54.

Serviciu de bucătărie „Sirius email“, compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marele magazin *A. Rechenberg et fil.*, București, str. Lipscani, 15.

6 cămăși bărbătești de zi, de zefir sau albe, cu piepti de olandă. **6 perechi** pantaloni (indispensabili).

6 perechi ciorapi fil d'Ecosse. **6 batiste** de olandă cu monograme. **1 pereche** jartiere de mătase. **1 pereche** bretele, idem, cari se vor confecționa după măsură câștigătorului de cunoscutul magazin de lingerie „La patru sezoane“, calea Victoriei, pasagiul Maca vis-à-vis de poliție.

Două costume de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie *Jaques Grimberg*, str. Academiei, 25. **Una bucată** 19 metri pânză de inșor cu borangic, țesătură românească, cumpărată de la expoziția Casei școalelor. **2 ceasornice** de aur pentru bărbat și două pentru damă; unul de argint răsesc pentru bărbat; **0 brătară** de aur cu 3 diamante; **Un inel** de aur bărbătesc cu rubin; idem unul cu safir; idem altul cu 2 briliante și safir la mijloc; **2 ceasornice** de metal marca „Sonia“; **2 portofotografii** de portolan japonez, cu flori artistice lucrate în foc; **Un pince-nez** aur 14 karate; **Una pereche** ochelari dubli; **2 lorgnioane** pentru damă; **12 beno-cluri** de teatru, cumpărate de la Institutul de optică „Ocularium“, Doamnei, 27, unicul institut pus sub direcțiunea științifică a d-lui *Gheorghe D. Fischer*, oculist. **Un frumos premiu** pentru grădina „Santier“, compus din un cocos, 2 găini și 12 prișori; **Un curs** complet de limba franceză; idem unul de stenografie, idem unul de dactilografie, cari se vor preda de cunoscutul profesor *Henry H. Duployen*, strada *Edgard Quinet*, No. 5.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun „Flora“, făcute anume pentru abonații noștri.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc în mod gratuit „Universul Literar“, iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta scriere : **Memoriile regelui Carol I.**

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

O sentinela într'un arbore anunțând indigenilor sosirea exploratorilor. Vezi pag. 5448.

Explorarea colonelului Rondon

Brasilia n'a fost decât foarte puțin explorată, cea mai mare parte din teritoriul sau imens e pe jumătate cunoscut.

În regiunile virgine trăiesc triburi de indieni rasboinici, salbatici, cruzi și chiar antropofagi.

Guvernământul brazilian a găsit cu cale ca acești salbatici ar putea fi civilizați și ar deveni prețioși auxiliari pentru explorarea regiunilor locuite de ei. În acest scop au creiat la ministerul agriculturii serviciul pentru protecțiunea indienilor. Șeful acestui serviciu, colonelul Rondon, a fost însărcinat să caute să se pue în bune raporturi cu salbaticii; prin daruri și prin vorbe să-i facă să înțeleagă că ar fi în interesul lor să fie prieteni cu coloni.

Pentru a ajunge la acest rezultat, colonelul Rondon a făcut expediții în regiunile virgine. O colonie de 127 oameni a plecat la 28 Iulie, 1908, din Aldeia-Queimada, sub conducerea colonelului Rondon.

La 13 August expediția traversă râurile Tahuruina, Fimalatia și Zoleharuina.

În 29 zile parcurse 272 km. și determinând cincisprezece pozițiuni geografice, construiseră cinci poduri.

Cunoscând atitudinea ostilă a indienilor Nhambicaras, colonelul Rondon făcuse o recunoaștere pe terenurile învecinate.

El întâlni indieni nhambicaras care veneau să protesteze contra invaziunii pădurilor și pământurilor lor. Traseră atunci patru săgeți care, din feriere, nu răni pe nimeni.

Colonelul Rondon recunoscuse că nu era vorba de simpli spectatori; acești indieni erau strânși în masă și gata să alerge la momentul oportun. O santinela era urcată într'un pom spre a anunța sosirea exploratorilor.

Indienii sperau că coloniile vor trece fluviul. Atunci ar fi profitat de acel moment spre a coborî colina și a tăbări asupra exploratorilor. Dar se înșelară, de oare-ce colonelul Rondon dadu ordin să se așeze campamentul.

La 3 Septembrie toată colonia trecu pe țărmul stâng. La 7 Septembrie au oc inaugurarea detașamentului din Jur-nena, compus din 52 soldați sub ordinele unui ofițer. Se sărbătorea data independenței braziliene: imnul brazilian fu cântat de un fonograf și se trase o salva de 21 lovituri de dinamită. După un archet în plin aer, avură loc focuri de artificii și proiecțiuni cinematografice.

La 16 Septembrie exploratorii traversară râul Formiga și doua zile mai târziu fluviul Zuina.

La 13 Octombrie erau în Sera do Norte. În ziua de 2 Noembrie colonia se înapoie în Aldeia-Queimada, punctul de plecare, cu o proviziune abundentă de însemnări geografice asupra acelor regiuni neexploatate până atunci și fără nici o

pierdere de oameni, fie prin boală, fie din cauza vr' unui atac al indienilor sau al fiarelor salbatice.

Colonelul Rondon a făcut o nouă călătorie în acele regiuni în anul 1910, însărcinat de guvern să stabilească linii telegrafice între Statele Amazoanelor și Mato-Groso. El profită de această ocaziune spre a se pune mai mult în contact cu indieni care nu încetau să hărțuiască expediția.

În luna August campamentul fu atacat în timpul nopții. În cortul lor, ofițerii primira o mulțime de săgeți care îi răni rău. După instrucțiunile șefului, nimeni nu căuta să se apere, ci le trimise daruri, cu care indienii plecară.

Colonelul Rondon avea dreptate socotind că cu blândetea va modifica dispozițiunea spiritului indienilor. Salbaticii sfârșiră prin a înțelege că e în interesul lor să trăiască în buna armonie cu coloni. Ei se apropiară din ce în ce mai mult de campament și sfârșiră prin a se face prieteni.

Indienii nhambicaras sunt oameni roșuși, cu tenul aramiu și foarte răsboinici.

Colierele de oseminte purtate de unii dintr'înșii fac să se creadă că sunt canibali la ocaziune. Prin limba lor se vede că nu au nimic comun cu ceilalți indigeni din regiunea Sera Norte.

Pacificarea indienilor din Brazilia va permite în câți-va ani explorarea imenselor și bogatelor regiuni virgine, de unde până atunci nici un explorator nu s'a mai înapoiat.

C. Arg.

ÎN MUNȚII CALABRIEI

Intr'o zi călătoream prin Calabria. Locuitorii acestei țări nu iubesc pe nimeni și în special nu iubesc pe francezi. Ce să vă mai spun? Destul că îi urase de moarte și că nu prea le merg bine când le cad în mâini. Aveam ca tovarăș pe un tânăr, un compatriot, pe care îl cunoscusem la Roma și care părea a fi om bun.

În acești munți drumurile sunt primejdioase; caii mergeau cu greutate, iar noi rataceam pe cărările cele mai încurcate și întunecoase. Toată ziua rătăcirăm prin pădure ca să eșim la lumină; dar cu cât rătăceam mai mult, cu atât ne afundam mai mult.

Se întunecase. Deodată zărirăm în fața noastră o colibă ascunsă între copaci. Intrăram fără a banui ceva și acolo găsim la masă o familie de pădurari. Fără invitații să stăm și noi. Pe tovarășul meu îl văzui mâncând și bând împreună cu ceilalți; eu examinai locul și înfașșurarea gazdelor. Gazdele aveau înfașșurare de pădurari, iar casa era un arsenal complet de puști, cuțite și pistoale.

Mă credeam pierdut c'am rămas aci.

Camaradul meu din potrivă: râdea, vorbea cu ei și din imprudență mai spuse și de unde veneam și unde ne duceam și că suntem francezi. Va puteți închipui cu ce ochi ne privi gazda. Mai spuse că aveam în geamantan un tezaur și câte și mai câte altele.

După ce cinăram, gazdele nu ne lăsă să ne culcăm în catul de jos, ci în cel de sus. Sus, pe un pat de scânduri de 5—6 picioare, acolo ne era destinat să petrecem noaptea. Amicul meu se cățăra, se culcă cu capul pe geamantanul prețios și adormi îndată; eu fusei rănduit să veghez. Facui focul și mă așezai să mă încălzesc. Când văzui că se face de ziua, mă liniștii.

Deodată însă auzii vorbind jos pe gazdă:

— Ei bine, sa-i omorăm pe amândouă?

La care femeia răspunse:

— Da!

Nu mai auzii nimic. Respirația mi se opri. În acel moment, dacă m'ar fi văzut cineva, n'ar fi știut dacă sunt viu sau mort. Ah, când mă gândeam că noi doi, fără arme, stam împotriva a 12 sau 15 oameni înarmați până'n dinți!

Camaradul meu, mort de somn și de oboseală, dormea. Îl strigai, făcui sgomot, dar nimic. Nici eu nu știam pe unde să fug. În curte doi zavozi urlau ca lupii, iar fereastra era prea mică ca să te strecore pe ea.

După un sfert de oră, care fu cât un an, auzii pe scară pe gazdă urcându-se, cu lampa într'o mână și cu cuțitul în alta, urmat de nevestă, care, cum ajunse la ușă, îi zise:

— Încetinel, mergi încet.

Când fu în prag, puse cuțitul în dinți și se îndreptă spre pat. Tovarășul meu ședea culcat, cu pieptul desvelit. Luă cuțitul... — inima mi se făcu cât un purice, tremuram din tot corpul... — și cu cealaltă apucă o șuncă care atârna de bagdadie, taie din ea o felie și se retrase după cum venise, închise ușa, sinse lampa și... mă lăsă singur pe gânduri.

Când primele zori ale zilei se iviră, toată familia, după cum ne spusese de cu seară, se urcă cu sgomot până la noi să ne scoale. Ne aducea să mâncăm ceea ce era mai bun. Două claponi fripiți, cu câte o sticlă de vin negru lângă ei, ședeau pe masa din colț. Văzui și înțelesei numai decât sensul cuvintelor:

Trebue să-i omorăm pe amândouă.

Trad. de Tomescu-Putna.

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

HALA DE EXAMEN DIN CANTON (CHINA)

Una dintre cele mai însemnate instituții din imperiul chinez este așa numita marea hală de examen din orașul Canton, căreia chinezii îi zic Kung-I-mei și este compusă din 7500 celule, isolate una de alta. Aceste celule au o lungime

și lățime de trei picioare și o înălțime ca statura unui om. Aici studenții chinezi se prepară de examen, fiind supravegheați de soldați ca să nu comunice unii cu alții.

Cs.

UN CEAIU LA TETUAN

Obiceiuri marocane

Ceaiul este în multe țări băutura tradițională a recepțiilor moderne. În Maroc, mai ales, nu există o conversație fără o ceașcă de ceai care, în jargonul lor jumătate francez, jumătate marocan, indigenii îl numesc «tasdetei».

Dacă faci o vizită unei persoane respectabile, ar fi o injurie să nu primești ceaiul oferit.

Gaston Vallée, care a făcut în Maroc o călătorie turisto-agricolă, călătorie care n'a fost lipsită nici de greutate, nici de pericole, descrie felul ceremonios prin care se oferă și se ia un ceai.

Ajuns la Tétuan, călătorul francez fu primit de pașa, care îl invită să ia ceaiul, voind să-i arate o deosebită atenție.

Fu primit în salonul de recepție. Protocolul marocan cere ca europenii să-și lase încălțămiutea la ușe, dar ei fură dispensați de această formalitate și pașa invită pe d. Vallée și pe francezii cari l'întovărășeau să ia loc pe divanuri.

De sigur, trebuia să se așeze turcește, poziție foarte jenantă când nu ești obișnuit, dar nu aveau ce face.

La un semn al pașei, un servitor aduse o tavă imensă plină cu o mulțime de cești mici și cu tot materialul necesar fabricării ceaiului. Secretarul pașei fu însărcinat cu această delicată operație, care dură mult și căreia i se dădu multă

atenție. El gustă de mai multe ori, adăugând când ceai, când mentă. În sârsit, când crezu că e gata, fie-care din asistenți primi câte o ceașcă.

Spre a ține seamă de regulile politetei, trebuie să sorbi cu sgomot și cu înghițituri mici din această băutură fumegândă. Mai ales dacă l'ai lăsat să se răcească, trebuie să te păzești de a-l sorbe dintr-o dată; aceasta ar fi o abatere de la regulile buneii cuviințe.

Fie-care invitat terminându-și ceaiul, servitorul adună toate ceștile și le pune pe tavă. O a doua ceașcă se servește din nou fie-cărui mosafir. Dar cum ceștile au fost puse pe tavă fără nici o ordine, de obicei primești pe aceea a vecinului.

După ce ai sorbit și a doua ceașcă, conversația încetează și tăcerea nu e întreruptă decât de demonstrații stomacale, cari denotă începutul unei fericite digestiuni; aceste manifestațiuni cu cât sunt mai reușite, cu atât treci de om bine crescut.

După a treia ceașcă, protocolul e satisfăcut. Nu ai decât să te retragi. Ridicându-te, picioarele îți sunt puțin amorțite, dar nu trebuie să se observe. De altfel în ori-ce țară relațiunile te obligă la oare-cari constrângeri.

Vetor.

WACLAV SIEROSZEWSKI

BOXERUL

Soarele apunea deasupra văii Juanmo-tzi. Lumina lui aurie aluneca limpede peste dealurile înflorite aruncându-și umbre lungi peste văile sădite cu portocalii, frumoși palmieri în forma pălăriilor și a bambușilor înalți. Impreună cu adierea unui vânt caldici, curgeau deasupra în prejurimilor murmure liniștite, argintii și uniforme, căci acum era timpul când apa se scurgea de pe câmpiile deluroase pline cu orez, în văi.

Pretutindeni curgeau torente. Torențele scilipeau palide de pe culmile dealurilor, pe sub covoarele lucitoare ale sămânței seci de orez, pe sub trestia de zahăr neagră-verde, sclipind în curs pe povârnișul desigur de arbuști; acolo, unde azaleele galbene și roșii ca carmenul înflorea, acolo unde orchideele cu foile ruginii și leandrii plini de sucuri, pe unde atârnau rămurelele îndoit ale crotonului ca și ale mesteacănului. Mereu se revărsa apă în mijlocul câmpiilor aurii lăsând pete albastre-argintii.

Sub un cer senin, acest pământ luminos, țesut în fire lucitoare și unde de apă, se asemăna într-adevăr unui lac chinezesc scilipitor, bogat și de culori variate.

În mijlocul văii se rostogoleau în undele turburi, largul Da-tzi-sui prins de puternice diguri și întărituri. Dealungul malurilor luceau acoperișurile caselor de porțelan gri, clare ca cerul sau roșii, ale orașelor și târgurilor; cele trei turle galbene ale pagodelor¹⁾, luceau ca focul printre copaci, ca bulgării de aur. Iar în vale grămada de fanze²⁾ țărănești lumina împrejurimile ca niște focare de stele. Zidurile lor albe se îneca în verdețea copacilor roditori, dar acoperișurile lor purpuri și țuguiate se ridicau pretutindeni deasupra împrejurimii, pentru ca binefăcătoarele Fyn-sui³⁾ să le poată spulbera și să le așeze pe piscuri, iar perfiziile Fyn-sui de prin apele subterane să nu poată distruge temelile construcțiilor și să nu otrăvească cu suflarea lor pe locuitorii.

În apropierea unei fanze acoperită cu țiglă, deasupra vârfului înălțimii, pe care cresc trunchiul de ceai, lucrau doi oameni îmbrăcați cu nanchene⁴⁾, pantaloni și bluze albastre. Se agățau îndoindu-se în mijlocul stufilelor, cenușii, unul plivea ierburile sălbatice în timp ce celălalt uda pământul și-l îngrășa cu gunoii partea steapă. Alături sta un ceainic mare de porțelan împletit cu paie și niște haine țărănești.

Cel mai în vârstă lucra cu silință fără să ridice capul în sus nici pentru o clipă; cel mai tânăr privia câte odată spre dealul din vecinătate, unde se mai vedeau încă muncitori și de unde veneau sunetele vesele ale lui Sin-Fa⁵⁾, cântate de femei. Cel mai în vârstă îl observă privirile și încruntă sprâncenile.

— Grăbește-te A-bei! Soarele asfințește. Ce vor zice vecinii de noi, dacă vor ră-

1) Templu chinez; 2) colibă, bordei; 3) cuvânt ce înseamnă ori-ce manifestațiune supranaturală; 4) vestiment de bambac; 5) Cântec țărănesc chinez.

DIN IMPERIUL CERESC

mănea câțiva trunchi neacoperiți cu iar-bă la petrecerea noastră de familie? In zadar privești spre apus; nu de acolo îți va veni fericirea...

A-bei pleacă capul în jos și mâinile lui mici se mișcă repede deasupra pământului.

— Tată, soarta se schimbă câte odată! zise el după un moment.

— Ah, da! soarta se schimbă, însă rar mi se schimbă hotărârile mele...

Și n'au mai vorbit de loc până nu isprăviră treaba. Pe când își lua ceaiul, soarele era la asfințit; își aruncă pe spate zehile scoborându-se în vale, iar amurgul se lăsa acoperind totul. Pe pământul întunecos luceau razele a miș de lumină. Pe câmpiile din împrejurimi mergeau încet păcuri, păcuri de muncitori spre fanzele lor. Din păduricea din apropiere eșiau două femei cu o droaie de copii înconjurând balustrada stâncoasă a câmpiei plină cu orez și lipită de deal ca un cuib de rândunele. Coloane puternice de stânci netăiate încă, le susțineau pe dedesubt. Apa curgea printre pietrele mușcate impletite de iederă și liană. Copii bălbâind, alergau deasupra abisului, iar femeile, observând de jos pe bărbații lor, se retrase în stufișe. A-bei contra voinței lui, aproape de casă își mai întoarse odată privirea către ele. Tatăl se prefăcu că nu vede nimic. În curtea împrejmuită de un zid înalt, ei găsi pe I-bo de 12 ani, care tocmai adusesse un bivoli de la moară.

— Ai obosit animalul! — zise sever Juan-Min-tze, pipăind cu mâna părțile ude de sudoare ale animalului.

— Era grăul cam umed tată, se apără I-bo.

— Da! Atunci animalul fără vină trebuie să sufere din cauza prostiei omului... Șterge-l cu paie și du-l în coșar!

În casă femeile îl așteptau cu masa.

— Ați întârziat! — zise Da-nian, soția lui Juan, împingând spre tatăl său pe micul Chen-juj cu un lighean plin cu apă și cu o flanelă ca să-și șteargă fața și mâinile.

— Da, mamă! — răspuns Juan. Am întârziat fiindcă nu am vrut să părăsim lucrul, neisprăvit. Astăzi cu toții am plecat târziu de la deal...

— Greu an... În toate părțile lipsesc brațe... Unde ai dispărut oamenii? Mult nu și-au isprăvit încă de cules ceaiul... Familia Chen-Lin-li... interveni Da-nian.

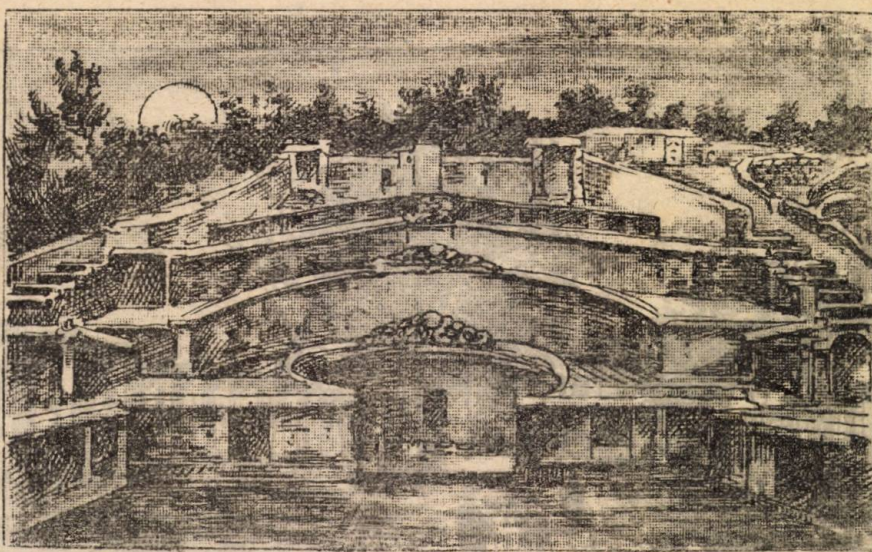
— Familia Chen nu e cea din urmă... Nu e bine că permit fiicei lor, să cânte în anul acesta de tristețe.

Ah! are o voce așa de dulce! — zise bunica.

Da-nian privi iute spre fiul său, care tocmai își scoase betele¹⁾ pentru un nou fel de mâncare. Băiatul observă aceasta, se zăpăci și îi căzu mâncarea pe masă.

— Se vede că și tu ai nevoie de o altă făruriu ca englezii! — zămbi Juan.

I-bo și Chen-juj răspunseră acelei observații cu un sgomot vesel. I-bo începu să povestească ceea ce auzi la moară. Dracii de străini²⁾ lăsa pe pământ un drac de fer care suflă foc, gonește repede și trage oamenii pe care-i așează cu marfă cu tot pe coada lui... Dar pen-

Un mormânt chinez

tru ca el să poată merge, trebuie să li se puie înainte o frânghie de fer³⁾ pe care o înghețe și apoi o scoate pe la spate... Pentru ca să facă asta, îi ung fălcile cu untură scoasă din oameni⁴⁾... tocmai pentru asta, creștinii cumpără copii chinezilor și chiar oameni vârstnici... Afară de asta acolo unde vietneșii numai ei, ca semn de stăpânire întind fire misterioase de telegraf pe stâlpi înalți, de care nimeni nu are trebuință. Acolo pe unde întind fire, văd și aud tot...

— Veni un comerciant de ceai, însă oferi un preț așa de mic că nu ți l-am mai trimis — întrerupse Da-nian povestirea copilului.

— Păcat! — zise gândindu-se Juan. — Repede ai mai scăzut prețurile. Cât a oferit?

— A oferit un preț ridicul!

De altfel a spus că va mai veni. Nu știu, oare vom putea să-l vindem pe prețul acela. Nu va ajunge nici pentru dărf.

— Din an, în an tot mai rău. Pământul și muncitorii se scumpesc pe când prețurile ceaiului, orezului și humbacului scad mereu... Și iaca așa e pe la toți... Cum s'o sfârși nu știu! De unde-o mai fi venind și asta?...

Juan îngândurat ridică degetul arătător până la înălțimea urechei și întoarse capul la o parte. Trebuie fără întârziere să găsim o soție băiatului nostru... dar ne lipsește banii ca să plătim petitoarea. Înainte de a afla gândurile vecinului Ceu, nu trebuie să ne țină copilul în nesiguranță... Ce e de făcut? mai ușor e să nu-l lăsăm speranța în inimă de cât a-o pierde! El privi spre A-bei. Acesta se sculă repede ducându-se spre ușă.

— Încotro?

— Mă duc să închid poartă.

Tânărul Chinez înainte de a trage manivela de lemn, privi afară. Intunecul și tăcerea acopereau meleagurile, focurile se stinseră prin fanzele dormite; numai în apropierea râului mai pălpăiau încă

scânteele roșii din focurile stinse — iar de prin casele plutitoare și corăbii smura prin aer rachete în onoarea „Dracului apei“¹⁾ Din spre apus suflau vânturi oalde, aducând un parfum delicios de liane și de azalee galbene. A-bei deodată închise poarta și întoarse fața spre stele, care priveau sgomotos spre căminul familiar, despărțit de restul lumii cu un zid înalt și puternic.

Ziua următoare fu o zi de sărbătoare. A-bei care se scula cel dintâi, se deșteptă mai târziu ca de obicei. Soarele era deja sus. Razele lui vesele, căzând pe o parte a ceardacului, pătrundeau printr'un geam mare în salon revărsându-și lumina lor orbitoare. În fundul dormitoarelor mici despărțite cu paravane, domnea o răcoare plăcută. A-bei deșteptă pe servitorii pe frații și surorile lui mai mici. Curând mama eși din dormitor, scoase din cămară cele trebuincioase pentru prânz, privi spre copii, așeză prin camera din față, împodobi cu flori altarul conjugal și se întoarse cu precauțiune spre soțul ei. Se așeză lângă el. Un moment vorbiră tăcută despre A-bei, de lipsa de bani, de ceaiul nevândut, de apa ce seacă din canale din cauza căldurilor, de urcarea prețului la pământ... În sfârșit murmurale copiilor adunați împrejurul ușei, le întrerupse convorbirea. De-nian se depărtă zămbind; Juan bătu de trei ori în pardoseală. Repede de după paravanul că învelea intrarea, apără pe o parte I-bo, cu o mătură și un buchet în mână și de alta Chen-juj cu un lighean plin cu apă caldă înotând în ea carpe de flanelă.

— Ah, I-bo să nu mă atingi, să nu mă împingi! — țipă ea apropiindu-se repede, în timp ce băiatul alerga sprinten înaintea, își salută părinții printr'un „Ko-ton“¹⁾, dădu buchetul și începu să curețe hainele.

— Tată, afară e timpul frumos, senin

¹⁾ Spirit păzitor al apelor.

¹⁾ Cel mai respectuos salut din cele 78 la chinezi.

³⁾ Drum de fier. ⁴⁾ Superstiția chinezilor.

¹⁾ Chinezii se servesc de betă în loc de furculițe la masă; ²⁾ Europeanii.

și liniștit, dar A-bei zice că va fi zădărnice, așa dar cred că va fi nevoie să ducem bivoul la apă, pentru ca să-l scăldăm; să plec tată?... —

— Și ce face A-bei?

— A-bei era în cireada vacilor. Acuma nu știu ce-o mai fi făcând, căci noi stăm de mult pe prag...

Juan se îmbracă repede cu hainele de sărbătoare, fiind ajutat de copii; Da-nian aduse hainele bunicel, florile și dejunul.

Pe când A-bei se întorcea din spre canal cu buchete și flori de curând culese, le puse în vase pe etajeră unde erau așezate plăci cu inscripții de ale străbunilor lor, se retrase și închizând ochii din cauza luminei își observă opera. Soarele lucea năpustind în valuri întinse prin hărțile de pe geamuri, rupse scoicile delicat poleite de pe ochiurile ferestrelor, destinate vederii. Un praf scilpitor se presăra în braie, colora și auria florile, fructele, talerile de lemn cu mâncărurile pentru praznic, sfesnicele mari de cositor și inscripțiile aurite de pe panglicile de un roșu aprins, atârnat pe zid în fața geamurilor de ambele părți ale etajerei cu ape și mese pentru praznice făcute din lemn negru. Două baloane făcute din hârtie de mătase de diferite culori atârnau pe plafon. A-bei luă cartea familiei de pe masă și o duse pe altă masă mai mare în mijlocul casei.

Veni în sfârșit tatăl, A-bei se plecă înaintea lui cu un salut respectuos. își așază coada și-și acoperi capul cu o bonetă de atlas. Curând în fața altarului se adună întreaga familie, veni servitorul: bărbații își desfășură cozile pe umeri și își acoperiră capetele cu bonete, femeile tinere și bătrâne își frezară părul frumos în sus, prins de ace mari, împodobindu-l cu flori. Aprinse lumânările colorate în sfesnice făcute din ceară, extrase din plante și miresme „cu parfumul dintr-un ceas”. Un fum albăstrui se înălță în sus înconjurând inscripții sculptate în lemn negru lat, cu numele apelor: panglică roșie de hârtie, evantai rotund de culori scilpitoare și inscripții verticale aurie. Juan ingenunchiă, se aplecă cu fruntea atingând mereu pământul; ceilalți adunați îl imitau.

Când Juan se sculă și se apropiă de cartea deschisă a familiei la pagina întâia, părea a fi mișcat mai mult ca de obicei.

— Pentru ultima dată voi citi despre viața tatălui meu și a bunicului vostru, sfântă să-i fie memoria lui... Noi trăim încă... Iar eu voi începe din nou cartea gintei noastre...

(Va urma).

Tradus din Esperanto
de **Miluta Simion**

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânătorii, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunii „Ziarului Călătorilor”, strada Brezoianu, 11, București.

LA FRONTIERA LIBERIANĂ

DIABOLII PĂDURII

Republica neagră Liberia, care se întinde între Sierra-Lone engleză și Coasta

Dar această extindere nu e de cât pe hârtie. De fapt, Liberienii, descendenți ai sclavilor liberați, nu ocupă și nu stăpânesc de cât o parte a coastei.

«Sgârie pe Liberian, a zis un umorist, și vei da de sălbatic».

Fetișori în costume de diavol

de fildes, ocupă pe hartă o destul de vastă suprafață și se întinde, străbătând pădurea ecuatorială, până la posturile franceze înaintate ale Guineei de sus.

Și liberianul sălbatic îl găsești dacă străbați în interiorul țării. Mai sunt încă aci triburi antropofage și complet ostile oricăror relațiuni cu albi.

Calătorii cari au ajuns până la ei au suferit multe. Comisiunea de delimitație care a fost trimisă acum trei ani spre a recunoaște noua frontieră între Franța și Liberia a fost silită să se folosească de arme contra satelor ostile. Numărul celor cari au îndurat de pe urma sălbătăciei acestui popor este mare.

Din punctul de vedere însă pitoresc, acest colț al Africii și-a păstrat stăruitor caracterul sălbatic. Ilustrațiile ce publicăm mai sus vor da o idee despre această cititorilor. Fetișorii, cari sunt a tot stăpânitorii, se îmbracă și acum cu costumele cele mai abracadabrante și apar în fața poporului înspăimântat sub aspectul diavolilor.

În ce privește pe șefi și pe războinici, ei se încarcă cu tot soiul de embleme pe cât de groțesti pe atât de barbare, destinate să înspăimânte pe inamic.

Doru.

TIMBRELE DIN LUME

Informațiuni

Australia. — Reducerea la 1 penny de jumătate uneie pentru portul scrisorilor expediate din Australia cu destinația pentru Regatul-Unit sau coloniile engleze a intrat în vigoare de la 1 Ianuarie, 1914.

Un războinic cu embleme de spaimă

Presa australiană și publicul continuă să critice executarea noului timbru cu efigia regelui George, care constituie un supărător debut ca prim timbru al Confederației australiane de la noua uniune a diferitelor state cu privire la un singur sistem postal.

Concursul pentru adoptarea unui nou tip n'a dat cine știe ce rezultate.

Bulgaria.— Ceva neobișnuit cu privire la ultimele timbre ilustrate. Această comandă s'a făcut d-lor Bradburg Wilkin-son și C-nia, din Londra, dar aceștia fiind prea încălcați de lucru, au trimis comanda la filiala lor, «Officina calcografică» din Roma; adăugăm că desenele sunt datorite unor artiști bulgari. Se poate zice de aceste vgnețe că sunt internaționale prin fabricația lor.

Phil.

DIN AMERICA DE SUD

Femei din provincia Beni în Bolivia (America de sud) în haine lucrate din scoarțe de arbore

DIVERSE

Cultura trandafirilor.— Valea Kesanlăc, în Rumelia, este cultivată cu trandafiri. În această frumoasă vale locuitorii trăiesc ca țărani noștri din productul câmpurilor lor; dar aici trandafirii nu sunt trimiși să se vândă în buchete pe piață, ci sunt culeși, curățați de frunze pe loc și servește la facerea unui ulei parfumat foarte căutat în orient.

O rădăcină de trandafir n'are trebuință

de a fi reînnoită în timp de 10 ani. Culesul se face în Mai și în aceeași zi sunt tescuite foile. Trebuie 26 mii de grame de trandafiri, adică vre-o 30.000 de flori, spre a produce 30 grame de ulei de trandafiri.

Acest ulei se vinde foarte mult și scump în orient de către negustori egipteni și evrei. Cantitățile de ulei de trandafiri întrebuițate de fabricanții de parfumi provin numai din frumoasa vale a flaviului Marita.

Din 123 de centre cari fabrică ulei.

44 sunt împrejurul Kazanlăcului, care singur produce 1650 kgr. de ulei.

Aci reușește pe dealurile expuse soarelui admirabilul și mirositorul trandafir de culoare roșie. Unii țărani își distilează singuri uleiul în alămbicuri primitive, iar alții își vând recolta marilor fabricanți din oraș. Aproximativ esența se vinde 1000 franci kilogramul.

Cei 2500 locuitori ai Kazanlăcului pot dar cu ușurință să trăiască cu această grațioasă industrie.

HENFI DE SARRANTON

SPIRITUL DIN AIDUR

— Poveste arabă găsită la Fiemcen —

— URMARE —

Abdalah, îmbrăcat cu o haină lungă de cașmir, se găsi într-o sală luminată de lumină înconjurată de sticle culorate fel de fel. Covoare bogate îngrămădite pe lespezile de marmură erau aranjate de primire și abia luă loc, că începură să sune flautele și ghitarele, însuflețite de muzicanți nevăzuți, făcând să se audă melodii dulci acompaniate de armoniile acordurilor. Atunci ușile se deschiseră și lăsară să treacă un roi de femei ducând pe farfurii de argint tot felul de mâncări în stare să satisfacă pe dată pofta de mâncare. Femeile acestea se împărtășeau prin cameră observând fiecare ordinul pe care îl comporta diversele lor atribuțiuni, și în timp ce unele trebuiau să servească pe stăpân, celelalte trebuiau să se pregătească de dans sau să cânte. Toate erau tinere și frumoase, dar de un soi de frumusețe foarte variat de la una la alta. Ele aparțineau la diferite rase. Într-una se vedea mândră și triumfătoare frumusețea Circasiencilor cu talia sveltă, cu pielea strălucind de albeală. Ovalul regulat a fetei sale, ochii săi larg întredeschiși și blânzi ca cei ai gazellei, nasul său drept, gura cu buzele fine, fruntea sa mare și încoronată de o abundentă pieptenătură care se ridica elegant pe urmă recădea asemănător ramurilor de salcie pletoasă.

Tot ansamblul acesta prezenta proporții atât de regulate și bine chibzuite și forme atât de perfecte în cât te simțea fără vee tintuit să admiri această splendidă creatură ca un obiect pretios de artă în care Dumnezeu (fie neagrărit!) însuși nu i-ar mai fi putut adăuga nimic ca s'o completeze. Chiar alăturarea de această frumusețe încântătoare strălucia Algerianca cu culoarea pielii palidă și fără luciu, cu privirea vie și adâncă. Farmecul ei se componea din dulceața spirituală a înfățișării și mersul ei liber, era indicul unei talii bine făcute. Toate aceste

mișcări erau grațioase, și șoldurile ei se legănau ca valurile mării când, pe un timp liniștit se ridică și se lasă încetșor și vin către maluri dezmiertându-le. Tot acolo se mai aflau și câteva din acele femei negre ca noaptea, a căror patrie e Sudanul, a căror piele e rece ca cea a șarpelui și a căror iubiri sunt înfocate ca cerul țării lor.

Aceste femei purtau costume de almei în care totul era așezat nu ca să ascundă din farmecul frumuseții, ci din potrivă ca să-l scoată mai în relief. Bustul lor se tipărea într-un cor-saj strâmt din care ieseau umerii și sânii moi și cărnoși. Mijlocul lor era încins cu o cingătoare de mătase și de aur.

Dăntuitoarele începură un joc molatec și lin. Ele se despărțeau câte puțin, dar se învârtău împrejur făcând să le tremure umerii și șoldurile. Măinele lor fâlăiau lungile esarfe care, potrivit cu figurile jocului, când le învăluia ca voaluri caste, când se strângeau și lăsa să se vadă eratic formelor lor, tinerețea și frăgezimea lor. Sub lumina schimbătoare datorită sticlelor și globurilor multicolore și potrivit cu poziția și mișcările lor, mersul și fisionomia lor luau înfățișările cele mai variate. Câte o dată o cingășă femeie albă, cu multă eratic înfășurată în gazul său ca într-o aureolă de lumină roșă, vărea un serafim exilat din cer și gata să-și reia șorul în împărăția dumnezeiască.

Altă dată sub o lumină vie, ve jumătate oală, cu privirea arzătoare de demon sub lungile sale gene, mlădiindu-se până să se desfacă în mii de bucurii, părea că imploră dragostea. Negrele nu ofereau privirii contraste mai mult surprinzătoare. Aci, în obscuritate și abia zăbindu-se în noapte, păreau statui de bronz, aci frumoasele lor cornuri sernuiau în lumina reflectată de pielea lor lucitoare, cu din-

tii de fildeş strălucind ca briliantele sub buzele cărnoase.

Din când în când, una dintre aceste femei, obosită și zăpăcită de vârtejul jocului se răsturna lângă Abdalah rostogolindu-se la picioarele sale pe lăna elastică a covoarelor care se înfunda sub greutatea ei.

Abdalah adormi, dar se deșteptă numai de cât spre a vedea desfășurându-se sub ochii săi, noi tablouri stărnite de Geniul din Aïdur.

El se văzu într-o locuință liniștită și retrasă înfășată peste tot cu fel de fel de instrumente bizare, vase cu forme străine, necunoscute lui până aci și manuscrise voluminoase. El conser-vase amintirea evenimentelor precedente, dar își mai aducea aminte cu greu senzațiile și pasiunile pe care le încercase. Simțuri violente care leaga sau dezbină pe oameni, dușmăniile individuale sau certurile sângeroase a popoarelor nu i mai atrăgeau interesul său pe care îl avusese odată. Oricum, zori noi îi erau deschise, și steaua senină care urmărește veșnic pe ceruri cursa sa măsurată era acum, pentru savant, ceea ce fusese până atunci pentru profan, femeia care trecea grațioasă și desgolită aproape, sub voalul de mătase albă.

Gândul său cu îndrăzneală acum plana prin cer, acum studia particula cristalină care, de odată, se formează pe fundul creusetului alchimistului, și în căutările sale cari, mai întâi, par atât de lipsite de interes, el nu vedea de cât un acelaș sfârșit, plin de răbdare și speranță, cele două arme cu care trebuie să fie înzestrat savantul, aici: „Finis coronat opus”.

Căutările sale și problemele pe care le rezolvase, în mod precis, îi arătase că el nu e nimic, în creațiune, în care ai putea să zici: aceea e mare; asta e mică.

Firul cel mic de praf impalpabil pe care adierea îl ridică de pe drum, și tot universul vizibil care apare noaptea, pe un cer fără nori, cu miliardele de lumi închise în acest sferoid, sunt substanțe de acelaș ordin și de aceeaș natură.

Căci aceste două lucruri, din care unul e ceva infinit și de desprețuit în ochii neștiutorului în timp ce el crede, cu naivitate, că găsește în altul o probă de a totputernicia lui Dumnezeu, nu prezintă de cât o diferență cantitativă — a acestui fapt, nu esențial — și sunt cu acelaș titlu, lucruri infinite de mici sau infinite de mari, după cum se consideră numărul infinit de molecule cari le compun sau numărul infinit care poate să mărească întinderea lor.

Astfel, luminat de știință, el se ridică de asupra prejudițiilor și, sub impresia imaginilor amăgitoare pe care ne-o produce simțurile noastre,

el parvenea să limpezească unele realități. În timp ce Vulgarul își închipuia să se războiască cu lucrurile prin mijlocul unei cantități vide pe care o numește forță, în mod general, și special, în problemele pe care nu le înțelege, greutate, coesiune, afinitate, forță de materie, forță impulsivă, magnetism, electricitate, magnetism, osmoză, conștiință, suflet... Abdalah nu vedea în Natură de cât o substanță mobilă, schimbătoare, imperceptibilă simțurilor noastre, însuflețită de o veșnică mișcare.

Sufletul său exercitat cu raționamentul urmărea cu ușurință seria deducțiilor care îl mânau la această explicație mecanică a lucrurilor create, și înțelegându-le cu o așezare riguroasă și rece care convine științei, destul de frumoasă prin ea însăși pentru a nu mai avea trebuință să se înjosească la floricele fără nici un folos.

Cu condeiul în mână și așezându-se să calculeze expresiunea asupra ideii, încet scris:

„Ce numim noi mișcare, dacă nu o schimbare în situația părților care compun masa?”

„Mișcarea poate fi, așa dar, definită: o schimbare într-o formă stabilită.

„Mișcarea ajunge deci, ca definiție, să explice apariția formelor noi într-un mediu întins și substanțial.

„Dar, pe de altă parte, toată transformarea mișcării e evident determinată și stabilită de forma elementelor cărora le este comunicată această mișcare.

„Din moment deci ce e dat:

„Că o substanță primigenă și preformată există în întinderea pe care Dumnezeu (fie glorificat!) o împrumută creațiunilor sale;

„Din moment ce o impulsie i-a fost comunicată;

„E cu puțință de a deduce că din aceea rezultă, într-un astfel de mediu, mișcări transformate la infinit, adică o infinitate de fenomene, printre cari trebuie să înțelegem acelea cari într-un suflet omenesc, constituiesc senzațiile, imaginile stabile și neperfecte a obiectelor cari îl înconjoară, noțiune imperfectă pe care o dobândește de la el însuși și dela o infinitesimala parte din Natură”.

Noțiune într-adevăr foarte neperfectă, pentru că ea dă ca repaus ceea ce e mișcare și ca inerție ceea ce e acțiune.

Apa conținută într-un vas, aerul închis într-un balon, lama de oțel care rămâne veșnic rigidă și tenace, pepita de aur care stă nestrămutată pe fundul fluviului, stânca care formează muntele, pământul chiar care ne ține, ne dă impresia unei substanțe imobile, neactivă, inertă și adormită.

În acest timp Abdalah obținuse

probă că această mărturie a simțurilor noastre este o completă iluzie.

Aceste corpuri, și în general toate, nu datoresc caracterele lor specifice, masa lor, puterea de gravitate, electrică, fotogenă sau termogenă, electricitatea lor, soliditatea sau fluiditatea, tendința lor de a se uni sau disocia, de cât la mișcări de o intensitate prodigioasă. În vinele lor se deslănțuesc vârtejuri formidabile, torrente de energie, dar la adâncimi de o așa micime pe care, starea noastră inaccesibilă nu ne permite de a prinde de cât un rezultat în aparență stabil, în timp ce e dinamic când provoacă cauza.

Încercând aceleași impresii ca toată lumea, Abdalah totuși le interpreta într-un mod cu totul altfel. Simțurile sale fizice, știința matematicilor îi adăuga și un simț intelectual prin care vedea invizibilul și pipăia imperceptibilul, și acest simț îi arăta că substanța nu avea proprietăți decât din cele rezultate din agitația lui. Ea e pentru noi ca neexistând când ea nu e însuflețită de o mișcare specială care face acest lucru extrem de rar în Natura pe care noi o numim materie și care e singura formă a substanței pe care sensibilitatea noastră poate să o atingă.

(Va urma.

Trad. de P. Rosetti

Inchiriez PIANINE

Nou și uzate
IN CAPITALĂ ȘI ÎN TOATĂ ȚARA
Începând de la 15 lei lunar
GEORG DEGEN, BUCUREȘTI
— Alături de Cofetaria Capșa —

Înainte și După
întrebuințarea
Cremei și Pudrei „FLORA”

Pastă de dinți 1 leu BUCOL Apă de gură 1 leu 50

SĂPUN de TOALETĂ „FLORA”

de o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tonul
— Bucata lei 1.25 —

ATENȚIUNE

La 27 Noembrie curent va avea loc tragerea următoarelor valoroase premii oferite de ziarul „UNIVERSUL” abonaților săi.

O NOUA VILA LA SINAIA

«Vila Luigi», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

UN DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, cumpărat de la *Industria metalică «Marcu»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

O ELEGANTĂ GARNITURĂ DE MOBILA PENTRU SALONAS

din trestie exotică și malaca emailată, compusă din : O canapea, două fotoliuri, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin *Littmann*, strada Lipscani, No. 3

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ganea*, șoseaua Mihai-Bravul, No. 37 și strada Șerbănică, No. 10.—Sucursala calea Victoriei, No. 107.

O GARNITURA DE TOALETA JAPONEZA

compusă din : **Un armuar cu oglindă**, cu despărțituri pentru rufe și haine, îmbrăcat cu stofă japoneză. **Una toaletă cu marmură** și oglindă din bambu veritabil. **Una dormeză** tapisată cu stofă japoneză. **Un scrin** cu 7 cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. **Un pedestal** de bambu cu vas japonez. **Una etajeră de perete** de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și **Un scaun** tapizat tot cu stofă japoneză. Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu *E. A. Pucher et Comp.*, Bulevardul Elisabeta 15, cu sucursala calea Victoriei, 118.

JUMATATE GARNITURA MOBILA PENTRU INTRARE DE LEMN DE STEJAR

compusă din : **Una canapea**, **4 scaune**, **2 marcișe**, **2 taburele**, **una masă** cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în pluș fin broșat, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania americană», str. Carol, 74, vis-à-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia

UNA SUFRAGERIE MODERNĂ DIN LEMN MASIV

compusă dintr-un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapisate, cumpărate de la cunoscuta «Expoziție Modernă» de mobile *Gidener Rosenthal et Hascal*, București, str. Carol I, 64.

1 serviciu de ceai pentru 6 persoane, de argint veritabil, imitând argintul oxidat.

1 ceasornic de masă cu o figură oxidată, așezat pe un postament aurit imitând bronzul.

1 pendulă de perete «secesiune» cu vitrouri, având mersul 15 zile, cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail *Frații A. et J. Rolier*, București, str. Smârdan, 35, etajul I-ii.

O mașină de scris „Erika”, ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la *Compania „Idear”*. Depositul mașinilor de scris din Buc. *Palatul Eforiei*, reprezentant *Leonida Piokowsky*.

O pendulă modernă, culoarea nucului și un **ceasornic** pentru birou, frumos nicherat, cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicaria Colței”, str. Colței, 31. **2 pelerine** de ploae, calitate 1, portative pe ambele părți. **2 truse** de voiaj, piele de crocodil. **2 aparate de ras** „Juvenia”, cumpărate de la „Compania generală”, birou de informații, București, strada Smârdan, 29, etajul I-ii.

1 mașină de cusut pentru familie, de mână, calitate superioară; cu capacul de nuc. **1 mașină de cusut** de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitate cea mai superioară, coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masa și capacul de nuc. Cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut „Compania anglo-americană”, București, str. Carol, 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

2 frumoase fructiere bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie *Th. Radivon*, Buiev. Elisabeta, 8 bis. **Un gramofon mare**, perfecționat, remontabil în timpul mersului, cu diafragmă de concert și 6 cântece naționale.

Una vioară model *Stradivarius*, completă cu arcuș, cutie și accesorii. **Una harmonică** de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și colțurile îmbrăcate cu metal. **Una mandolină** de concert veritabilă, italiană, în lemn de palisandru și

elegant ornată cu șifet, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică *Jean Feder*, calea Victoriei, 54.

Serviciu de bucătărie „Sirius email”, compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marele magazin *A. Rechenberg et filii*, București, str. Lipscani, 15.

6 cămăși bărbătești de zi, de zefir sau albe, cu piepti de olandă. **6 perechi** pantaloni (indispensabili).

6 perechi ciorapi fil d'Ecosse. **6 batiste** de olandă cu monograme. **1 pereche** jartiere de mătase. **1 pereche** bretele, idem, care se vor confecționa după

măsură câștigătorului de cunoscutul magazin de lingerie „La patru sezoane”, calea Victoriei, pasagiul Maca vis-à-vis de poliție.

Doi costume de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, care se vor confecționa de cunoscuta croitorie *Jacques Grimberg*, str. Academiei, 25. **Una**

bucată 19 metri pânză de insoar cu borangie, țesătură românească, cumpărată de la expoziția Casei școalelor. **2 ceasornice** de aur pentru bărbat și

doamă; unul de argint rusec pentru bărbat; **0 brățară** de aur cu 3 diamante; **Un inel**

de aur bărbătesc cu rubin; idem unul cu safir; idem altul cu 2 briliante și safir la mijloc; **2 ceasornice** de metal marca „Sonia”; **2 portofotografii**

de portolan japonez, cu flori artistice lucrate în foc; **Un pince-nez** aur 14 karate; **Una pereche** ochelari duble; **2 lorgnetoane** pentru damă; **12 beno-**

cluri de teatru, cumpărate de la Institutul de optică „Ocularium”, Doamnei, 27, unicui institut pus sub direcțiunea științifică a d-lui *Gheorghe D. Fischer*, oculist. **Un frumos** premiu pentru grădă

„Santieler”, compus din un cocoș, 2 găini și 12 pușori; **Un curs** complet de limba franceză; idem unul de stenografie, idem unul de dactilografie, care se vor preda de cunoscutul profesor *Henry H. Duployen*, strada Edgărd Quinet, No. 5.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun „Flora”, făcute anume pentru abonații noștri.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc în mod gratuit «Universul Literar», iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta scriere : **Memoriile regelui Carol I.**

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

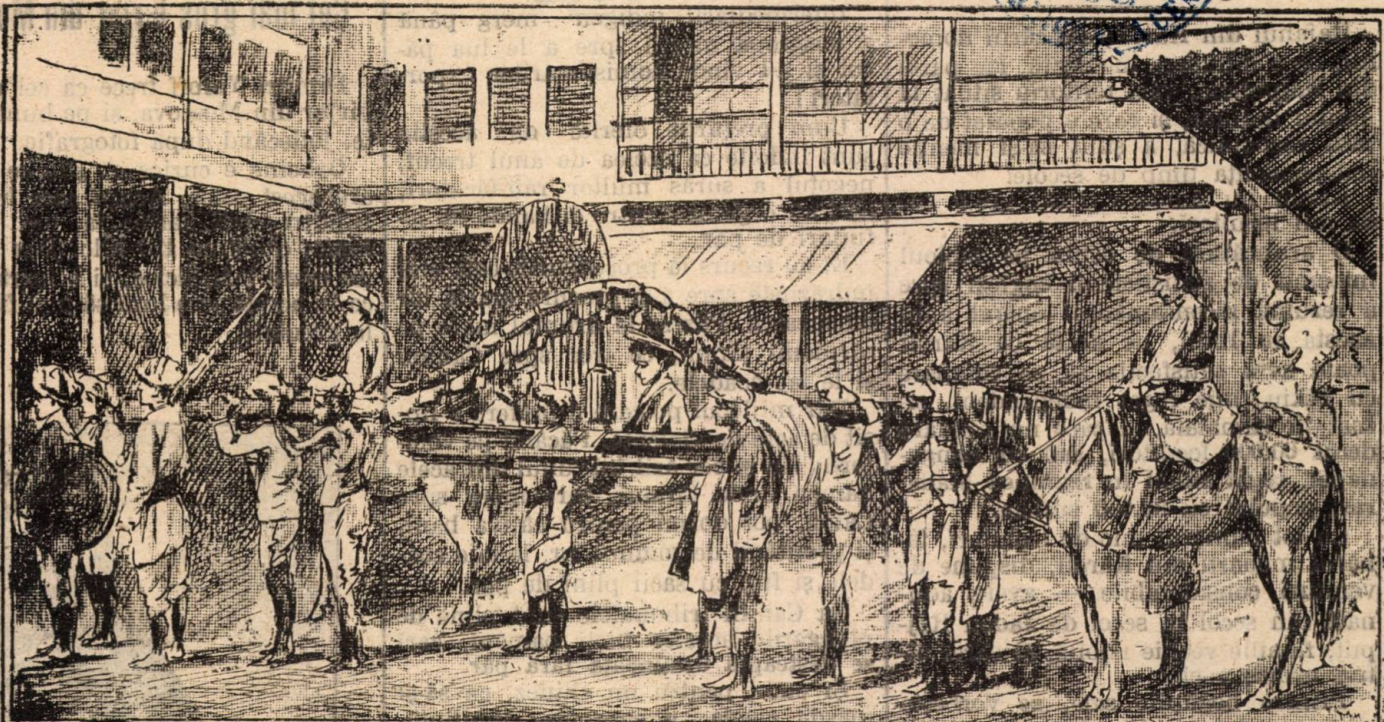
Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

La curtea Rajahului din Karoli

Rajahul din Karoli, ale cărui domenii, de o întindere mediocră, fac parte din Rajputana, vast teritoriū situat la nordul Indiilor, și care e populat de o rasă războinică, a știut să-și menție independența timp de secole.

Karoli nu numără decât vre-o 160 de mii locuitori.

O aruncătură de ochi pe tabloul întocmit de statisticienii englezi spre a rezuma recensământul operat anul acesta în Indii, ne arată că Karoli poate avea satisfacția să se compare cu Sikiu, mic regat independent, situat în Himalaia, și care nu numără decât 60.000 locuitori, sau cu Banganapal, regat situat în regiunea Madaras, populat cu 32.000 suflete.

Cu tot numărul mic de locuitori, tânărul monarh din Karoli, dispune de venituri considerabile — avere adunată din secol în secol de Jadon Rajput, familie veche nobile, al cărei ultim urmaș e el.

Printre bogățiile sale, se vorbește mai ales, de un colier de perle și smaralde, care este cel mai frumos din câte există. Valoarea sa e prețuită la cincisprezece milioane de lei!

Tânărul prinț, care trăiește modest, nu face caz de bogățiile sale. El preferă să se ocupe de opere pioase și a fondat în capitala sa o școală de teologie-hindusă, unde vin cei mai faimoși bonzi din nordul Indiei, spre a face exerciții de elocvență sacră.

Ilustrația îl arată în momentul când, instalat într-un palanchin de formă bizară, părăsește palatul său, spre a se duce la școala de teologie și să asculte discuțiile preoților.

În a doua fotografie, prezidează un consiliu de miniștri. În mijlocul secretarilor săi de Stat și având în lături pe doi demnitari, cari poartă emblemele regale (evantaiul de mătase galbenă și o apărătoare de muște), tânărul monarh discută chestiuni politice.

C. Arg.

Jefuitorii de păr în China

De doi, trei ani, moda cere ca femeile să-și împodobească capul cu o adevărată casă de păr fals.

De unde vine acest păr fals?

Când ciuma, decima iarna trecută Mancuira, elegantele noastre aflară cu spaimă că cea mai mare parte din coadele vândute în Europa, proveneau din China, și puteau, prin urmare, să conție germenul oribilului flagel.

Dar repulsiunea n'a fost de lungă durată și comerțul de păr fals a continuat să se desvolte. Și iată proba:

Raporturile consulare din Canton au constatat că cantitatea de păr exportată prin acest port, s'a mărit de un an, în proporții de sută la sută.

Intermediarii indigeni merg până a desgrota morții spre a le lua părul și a-l vinde comisionarilor exportatori!

Cum prețurile oferite de aceștia sunt îndoite ca acelea de anul trecut, negoțul a surâs multor rău-făcători, cari au organizat între ei bande de jefuitori de păr.

Ei au recurs la procedurile cele mai îndrăznețe spre a-și procura marfa lor omenească. Păzesc la drumul mare pe sârmanii țărani, ce trec spre Canton și le taie coadele.

Dar mijlocul pe care îl preferă e lipsit de acte de violență. Făcând pe voiajorii, vin și cer azil într-unul din acele hanuri unde țărani, care merg spre Canton, pot dormi pentru câțiva bani, și profitând de somnul lor, le taie coadele și fug cu sacii plini de păr.

La Cantin tribunalele sunt pline de plângerile acestor bieți oameni, cari se deșteaptă dimineața fără păr.

Și cum, pentru un chinez, ca să-și piardă coada e suprema umilință, mulți se sinucid. Într-o singură zi, poliția din Canton a înregistrat, în Septembrie 1911, șaptesprezece sinucideri, toate pornite din această cauză.

Arg.

OMUL CU BROAȘTE

Elefantul din grădina Plantelor din Paris, înghite cantități de apă și în urmă o aruncă în ochii mirați ai mulțimei.

Un tinăr, anume Mac Norton, face mai mult: el înghite broaște vii și când le varsă, micile dobitoace sunt tot vii și își reiau locul în borcanul de sticlă.

Copil mic, istorisește acest tinăr curios, mă distram vărsând apa pe care o arunca elefantul din grădina Plantelor. Ne luptam astfel amândoi spre marea bucurie a galeriei. Într-o zi, îmi veni ideea să înghit o broască; în altă zi înghiții un pește. Eu cred că am o pungă aproape de stomac, ca rumegătoarele: pot să înghit și să dau înapoi tot ce voeste cineva.

Și Mac Norton, — spune un ziar francez — înghite în fața noastră câte-va litri de apă, pe urmă broaște verzi și pești roșii; în urmă restituie apa, broaștele și peștii, afară de unul,

căruia plăcându-i de sigur să rămână în corpul său, n'a apărut.

Mac Norton nu s'a gândit multă vreme să utilizeze talentele sale, spre a-și câștiga existența. Era comerciant, dar trebui să-și închidă magazinul într-o zi, când unul din colaboratorii săi l'a înșelat cu o sumă mare de bani.

De atunci înghite broaște în fața publicului.

Costea

Cel mai gros birjar din Moscova

Dimitri Yaroff trece ca cel mai gros birjar din Moscova, și pe bună dreptate, judecând după fotografie.

Oricine e curios să știe ce greutate are acest colos. Acum șase luni când Dimitri luă parte la un concurs hipic, cântărea 120 kilo. Dar acum e un mare mănecios, și e foarte posibil ca în aceste șase luni să mai fi adăugat la greutate.

A fost multă vreme birjar cu plată la un mare proprietar de trăsură. Mai târziu găsi un protector destul de bogat și milos care îi avansă capitalul necesar spre a se stabili pe contul său. Dimitri ale cărui afaceri au prosperat, nu mai conduce trăsura de cât rar de tot.

Doru

Lemuul sfânt în Maroc

În cursul unei călătorii în Maroc, profesorul Brives debarcă în Tanger în Noembrie 1906. El găsi acest oraș